BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

ÂM NHẠC 8

SÁCH GIÁO VIÊN



NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HOÀNG LONG (Tổng Chủ biên) – VŨ MAI LAN (Chủ biên)
BÙI MINH HOA – ĐẶNG KHÁNH NHẬT – NGUYỄN THỊ THANH VÂN

ÂM NHẠC 8

(Tái bản lần thứ nhất)

SÁCH GIÁO VIÊN

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

MỤC LỤC

PHẦN I: Những vấn đề chung 4

PHẦN II: Gợi ý cấu trúc và phương pháp tổ chức hoạt động dạy học âm nhạc theo chủ đề 13

Chủ đề 1: Chào năm học mới

Bài 1. Tiết 1. • Hát: Bài hát *Chào năm học mới*
• Nghe nhạc: Bài hát *Bay lên nhé nụ cười* 13
Bài 2. Tiết 2. • Lí thuyết âm nhạc: Gam trưởng, giọng trưởng, giọng Đô trưởng
• Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 1* 16
Tiết 3. • Ôn bài hát: *Chào năm học mới*
• Luyện tập đọc hai bè *Bài đọc nhạc số 1* 20
Tiết 4. • Vận dụng – Sáng tạo 22

Chủ đề 2: Tôi yêu Việt Nam

Bài 3. Tiết 5. • Hát: Bài hát *Việt Nam ơi*
• Nghe nhạc: Bài hát *Ngàn ước mơ Việt Nam* 24
Tiết 6. • Thường thức âm nhạc: Dân ca Quan họ Bắc Ninh
• Ôn bài hát: *Việt Nam ơi* 27
Bài 4. Tiết 7. • Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím 29
Tiết 8. • Vận dụng – Sáng tạo 32
Tiết 9. • Ôn tập giữa học kì I 34

Chủ đề 3: Hoà ca

Bài 5. Tiết 10. • Hát: Hát hai bè trích đoạn bài *Ngàn ước mơ Việt Nam*,
liên khúc *Tôi yêu Việt Nam* 35
Tiết 11. • Thường thức âm nhạc: Thể loại hợp xướng
• Ôn liên khúc: *Tôi yêu Việt Nam* 37
Bài 6. Tiết 12. • Lí thuyết âm nhạc: Nhịp $\frac{3}{8}$
• Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 2* 39
Tiết 13. • Vận dụng – Sáng tạo 43

Chủ đề 4: Biển đảo quê hương

Bài 7. Tiết 14. • Hát: Bài hát *Nơi ấy Trường Sa*
• Nghe nhạc: Bài hát *Nơi đảo xa* 44
Bài 8. Tiết 15. • Thường thức âm nhạc: Đàn guitar và ukulele
• Ôn bài hát: *Nơi ấy Trường Sa* 47

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Tiết 16. • Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím 48
Tiết 17. • Vận dụng – Sáng tạo 50
Tiết 18. • Ôn tập cuối học kì I 51

Chủ đề 5: Chào xuân

Bài 9. Tiết 19. • Hát: Bài hát *Ngày Tết quê em* 54
Tiết 20. • Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Trần Hoàn và ca khúc *Một mùa xuân nho nhỏ*
• Ôn bài hát: *Ngày Tết quê em* 58
Bài 10. Tiết 21. • Lí thuyết âm nhạc: Nhịp $\frac{6}{8}$
• Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 3* 60
Tiết 22. • Vận dụng – Sáng tạo 65

Chủ đề 6. Âm nhạc nước ngoài

Bài 11. Tiết 23. • Hát: Bài hát *Hát lên cho ngày mai*
• Nghe nhạc: Bài hát *Trở về Surriento* 66
Tiết 24. • Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím 69
Bài 12. Tiết 25. • Lí thuyết âm nhạc: Gam thứ, giọng thứ, giọng La thứ
• Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 4* 71
Tiết 26. • Vận dụng – Sáng tạo 75
Tiết 27. • Ôn tập giữa học kì II 77

Chủ đề 7: Giai điệu quê hương

Bài 13. Tiết 28. • Hát: Bài hát *Soi bóng bên hồ* 78
Tiết 29. • Thường thức âm nhạc: Đàn nguyệt và đàn tính
• Ôn bài hát: *Soi bóng bên hồ* 79
Bài 14. Tiết 30. • Lí thuyết âm nhạc: Đảo phách
• Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 5* 81
Tiết 31. • Vận dụng – Sáng tạo 82

Chủ đề 8. Nhịp điệu mùa hè

Bài 15. Tiết 32. • Nghe nhạc: Bài hát *Xôn xao mùa hè*
• Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Frederic Chopin (F. Chopin) và tác phẩm *Khúc tuỳ hứng giọng Đô thăng thứ (Fantaisie Impromptu in C Sharp Minor)*.. 83
Bài 16. Tiết 33. • Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím 85
Tiết 34. • Vận dụng – Sáng tạo 88
Tiết 35. • Ôn tập cuối học kì II 88

PHỤ LỤC 92

PHẦN I

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG

1. Mục tiêu môn Âm nhạc lớp 8

Các em học sinh (HS):

– Hát được 7 bài hát trong SGK: hát đúng, diễn cảm.

– Được nghe một số ca khúc và nhạc không lời chọn lọc.

– Đọc được các bài đọc nhạc trong SGK viết ở giọng Đô trưởng hoặc La thứ, giai điệu âm hình tiết tấu đơn giản.

– Biết dùng nhạc cụ gõ hoà tấu đệm cho bài hát trong SGK, bước đầu tập sử dụng 1 nhạc cụ thể hiện giai điệu chơi theo các bài tập.

– Biết một số vấn đề lí thuyết theo chương trình Âm nhạc 8 qua bài học trong sách.

– Biết và được nghe một số tác phẩm của một số tác giả âm nhạc tiêu biểu trong nước và nước ngoài.

2. Yêu cầu cần đạt môn Âm nhạc lớp 8

Chương trình môn Âm nhạc lớp 8 bám sát Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc (ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT – BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo) với yêu cầu cần đạt như sau:

Nội dung	Yêu cầu cần đạt
Hát Bài hát cho lứa tuổi HS (13 – 14 tuổi), dân ca Việt Nam và bài hát nước ngoài. Các bài hát có nội dung, âm vực phù hợp với độ tuổi; đa dạng về loại nhịp và tính chất âm nhạc. Một số bài có 2 bè hoặc 3 bè đơn giản.	– Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái. – Hát rõ lời và thuộc lời; biết chủ động lấy hơi, duy trì được tốc độ ổn định. – Biết hát đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca với 2 hoặc 3 bè đơn giản. – Cảm nhận được sắc thái và tình cảm của bài hát, biết điều chỉnh giọng hát để tạo nên sự hài hoà, bộc lộ cảm xúc phù hợp với tính chất âm nhạc. – Nêu được tên bài hát, tên tác giả và nội dung hoặc giá trị nghệ thuật của bài hát. – Nhận biết được câu, đoạn trong bài hát có hình thức rõ ràng.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Nội dung	Yêu cầu cần đạt
	– Biết nhận xét về phần trình diễn bài hát của bản thân hoặc người khác. – Biết hát kết hợp gõ đệm, vận động hoặc đánh nhịp. – Biết dàn dựng bài hát ở trong và ngoài nhà trường.
Nghe nhạc Một số bản nhạc có lời và không lời phù hợp với độ tuổi.	– Biết lắng nghe và biểu lộ cảm xúc, biết vận động cơ thể hoặc gõ đệm phù hợp với nhịp điệu. – Cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm âm nhạc, biết tưởng tượng khi nghe nhạc. – Nhận ra tên bản nhạc và tên tác giả từ một vài nét nhạc điển hình.
Đọc nhạc Giọng Đô trưởng, La thứ, bài luyện tập cơ bản về quãng, tiết tấu. Các bài đọc nhạc dễ đọc, âm vực phù hợp với độ tuổi. Sử dụng trường độ: tròn, trắng, trắng có chấm dôi, đen, đen có chấm dôi, móc đơn và các dấu lặng. Một số bài có 2 hoặc 3 bè đơn giản.	– Đọc đúng cao độ gam Đô trưởng và La thứ. – Đọc đúng tên nốt, cao độ, trường độ bài đọc nhạc; thể hiện được tính chất âm nhạc. – Cảm nhận được sự hoà quyện của âm thanh khi đọc nhạc có bè. – Giải thích được ý nghĩa các kí hiệu trong bài đọc nhạc, phân biệt được sự giống nhau hoặc khác nhau của các nét nhạc. – Biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp.
Nhạc cụ Một số bài tập tiết tấu, giai điệu và hoà âm đơn giản. Sử dụng trường độ: tròn, trắng, trắng có chấm dôi, đen, đen có chấm dôi, móc đơn, móc kép và các dấu lặng.	– Thể hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái các bài tập tiết tấu, giai điệu, hoà âm, duy trì tốc độ ổn định. – Biết điều chỉnh cường độ để tạo nên sự hài hoà, biểu lộ cảm xúc phù hợp với tính chất âm nhạc. – Biết chơi nhạc cụ với hình thức độc tấu và hoà tấu. – Biết kết hợp các loại nhạc cụ để hoà tấu hoặc đệm cho bài hát. – Biết bảo quản nhạc cụ và điều chỉnh âm thanh đúng cách. – Biết dàn dựng và biểu diễn nhạc cụ ở trong và ngoài nhà trường với hình thức phù hợp.

Nội dung	Yêu cầu cần đạt
Lí thuyết âm nhạc – Sơ lược về giọng, giọng Đô trưởng, giọng La thứ. – Đảo phách. – Nhịp $\frac{3}{8}$, nhịp $\frac{6}{8}$.	– Nhận biết được một số bản nhạc viết ở giọng Đô trưởng hoặc giọng La thứ. – Cảm nhận được tính chất nhịp $\frac{3}{8}$, nhịp $\frac{6}{8}$. – So sánh sự khác nhau giữa các loại nhịp. – Biết vận dụng kiến thức đã học khi hát, đọc nhạc, chơi nhạc cụ, tìm hiểu bản nhạc. – Biết ghi chép bản nhạc.
Thường thức âm nhạc – Tìm hiểu nhạc cụ: một số nhạc cụ phổ biến của Việt Nam và nước ngoài.	– Cảm nhận và phân biệt được âm sắc của nhạc cụ. – Nêu được tên và đặc điểm của nhạc cụ. – Nhận biết được nhạc cụ khi nghe hoặc xem biểu diễn. – Gọi được tên hình thức biểu diễn mà nhạc cụ tham gia như song tấu, tam tấu, tứ tấu,…
– Tác giả và tác phẩm: một số nhạc sĩ tiêu biểu của Việt Nam và thế giới.	– Nêu được đôi nét về cuộc đời và thành tựu âm nhạc của nhạc sĩ, kể tên một vài tác phẩm tiêu biểu. – Cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm âm nhạc. – Biết vận dụng kiến thức đã học vào hoạt động âm nhạc.
– Thể loại âm nhạc: hợp xướng.	– Nêu được đặc điểm và tác dụng của hợp xướng. – Phân biệt được hát hợp xướng và các hình thức ca hát khác.
– Âm nhạc và đời sống: một số di sản văn hoá phi vật thể (liên quan đến âm nhạc) được UNESCO công nhận.	– Nhận biết được những di sản văn hoá đã học. – Nêu được vài nét về di sản văn hoá đã học. – Giới thiệu về di sản văn hoá cho người khác.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

3. Nội dung chính của SGK *Âm nhạc 8*

SGK *Âm nhạc 8* bám sát Chương trình giáo dục phổ thông năm 2018, bao gồm các nội dung sau:

Hát: Học 7 bài hát theo các chủ đề: Chào năm học mới, Tôi yêu Việt Nam, Hoà ca, Biển đảo quê hương, Chào xuân, Âm nhạc nước ngoài, Giai điệu quê hương.

Nghe nhạc: Nghe 5 bài hát và nhạc không lời tương ứng với các chủ đề.

Đọc nhạc: Lựa chọn 5 bài đọc nhạc đơn giản, dễ đọc, giọng Đô trưởng, La thứ, áp dụng các hình nốt theo chương trình.

Nhạc cụ: Tiếp tục sử dụng nhạc cụ gõ. Hướng dẫn sử dụng recorder hoặc kèn phím.

Lí thuyết âm nhạc:

- Gam trưởng, giọng trưởng, giọng Đô trưởng.
- Gam trưởng, giọng thứ, giọng La thứ.
- Tìm hiểu nhịp $\frac{3}{8}$.
- Tìm hiểu nhịp $\frac{6}{8}$.
- Tìm hiểu đảo phách.

Thường thức âm nhạc

- Giới thiệu Dân ca Quan họ Bắc Ninh.
- Thể loại hợp xướng.
- Đàn guitar, ukulele, đàn nguyệt, đàn tính.
- Giới thiệu các nhạc sĩ: Trần Hoàn và F. Chopin.

4. Cấu trúc sách và các chủ đề trong SGK *Âm nhạc 8*

SGK *Âm nhạc 8* – bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống có sự thay đổi về cấu trúc so với SGK *Âm nhạc 6* và *Âm nhạc 7*. Cấu trúc sách gồm 8 chủ đề. *Trong mỗi chủ đề được chia thành các bài học.* Việc triển khai các hoạt động dạy học được thực hiện theo 4 hoạt động: Khởi động, Hình thành kiến thức, Luyện tập và Vận dụng – Sáng tạo gắn với các biểu tượng.

Nội dung của SGK *Âm nhạc 8* bao gồm các mạch nội dung: Hát, Đọc nhạc, Nghe nhạc, Nhạc cụ, Lí thuyết âm nhạc và Thường thức âm nhạc. Các chủ đề trong SGK *Âm nhạc 8* bao gồm:

- Chủ đề 1: Chào năm học mới
- Chủ đề 2: Tôi yêu Việt Nam
- Chủ đề 3: Hoà ca
- Chủ đề 4: Biển đảo quê hương
- Chủ đề 5: Chào xuân
- Chủ đề 6: Âm nhạc nước ngoài
- Chủ đề 7: Giai điệu quê hương
- Chủ đề 8: Nhịp điệu mùa hè

5. Phương pháp dạy học môn Âm nhạc lớp 8

Kế thừa phương pháp dạy học âm nhạc hiện hành, tiếp thu những vấn đề về phương pháp dạy học mới, phương pháp dạy học Âm nhạc lớp 8 theo chương trình mới được tiến hành tương tự như ở các lớp 6, 7.

Mỗi chủ đề/bài học/tiết học thường thực hiện theo quy trình 4 bước: Khởi động, Hình thành kiến thức, Luyện tập và Vận dụng – Sáng tạo, bám sát các mạch nội dung: Hát, Nghe nhạc, Đọc nhạc, Nhạc cụ, Lí thuyết âm nhạc và Thường thức âm nhạc. Chính vì thế, không phải nội dung nào cũng phải thực hiện đầy đủ quy trình 4 bước nêu trên. *Việc dạy nhạc cụ là nội dung hoàn toàn mới, điều kiện thực hiện ở mỗi địa phương, mỗi trường không đồng đều, do đó sẽ được thực hiện linh hoạt.* Thời lượng dạy nhạc cụ có thể dùng tiết học thứ tư (tiết Vận dụng – Sáng tạo cuối mỗi chủ đề). Nơi nào chưa có điều kiện dạy nhạc cụ thể hiện giai điệu vẫn sẽ sử dụng nhạc cụ gõ và dùng tiết học cuối của mỗi chủ đề để tổ chức các hoạt động Vận dụng – Sáng tạo.

Gợi ý dạy học theo các mạch nội dung (chương trình hiện hành gọi là phân môn):

5.1. Hát

Trước khi vào tiết học thường có hoạt động Khởi động. Việc dạy hát của các thầy, cô giáo hiện nay thường được thực hiện như sau: giới thiệu tên bài hát, tên tác giả, sơ lược nội dung bài hát, sau đó cho HS nghe bài hát do GV tự trình bày hoặc nghe qua băng đĩa nhạc. Tiếp theo, GV dạy hát từng câu kết hợp cho nghe giai điệu qua tiếng đàn. Khi dạy hết bài, GV cho các em luyện tập theo nhóm và vận động, nêu cảm nhận, tập biểu diễn,...

Trong SGK *Âm nhạc 8*, hầu hết các chủ đề đều có 1 bài hát. GV vẫn có thể vận dụng quy trình thông thường, tuy nhiên, phần hướng dẫn chi tiết của SGV sẽ phân chia thành các hoạt động. GV căn cứ vào đó vận dụng linh hoạt các bước trong dạy hát. Hiện nay, hầu hết GV lên lớp đều có nhạc cụ (thường là đàn phím điện tử), do đó trong quá trình dạy hát, GV nên thường xuyên đàn giai điệu từng câu cho HS nghe để các em phát triển năng lực nghe âm thanh và dễ hát đúng cao độ, trường độ theo lời ca.

Trong khi hát, GV chú ý nhắc HS nhấn vào trọng âm ở đầu nhịp (phách mạnh), gõ phách và có thể tập đánh nhịp theo bài hát (tuỳ loại nhịp).

Lưu ý: Khác với SGV *Âm nhạc 6*, SGV *Âm nhạc 7*, SGV *Âm nhạc 8* có thêm phần phụ lục (trang 92) gồm 8 bài hát được dạy trong SGK. Trên các bản nhạc có ghi hợp âm, giúp GV tham khảo, sử dụng khi đệm đàn.

5.2. Nghe nhạc

Trong Chương trình giáo dục phổ thông 2018, nghe nhạc được quy định cụ thể thành một mạch nội dung (khác với chương trình hiện hành). Khi thực hiện phần này, GV giới thiệu ngắn gọn về nội dung tác phẩm, tên tác giả, sau đó cho HS nghe ít nhất 2 lần. Sau đó, GV cho HS trả lời câu hỏi cảm nhận. Khi tiếp tục nghe thêm, GV cho HS vận động theo bài hát hoặc gõ đệm nhịp nhàng. Việc cho HS nghe nhạc không chỉ thực hiện trong một thời điểm cố định mà có thể nghe thêm vào những tiết học sau.

5.3. Đọc nhạc

Với HS lớp 8, mạch nội dung Đọc nhạc so với các lớp dưới có mức độ cao hơn, nhưng nói chung các bài đọc nhạc trong SGK *Âm nhạc 8* vẫn trong phạm vi giọng Đô trưởng, La thứ với các hình tiết tấu và cao độ đơn giản, dễ đọc.

Để tiết học đọc nhạc không áp lực đối với HS, SGK *Âm nhạc 8* soạn 5 bài đọc nhạc ngắn theo giọng Đô trưởng và La thứ nhằm giúp HS luyện đọc nốt nhạc trên khuông nhạc áp dụng các nhịp $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{6}{8}$.

Dạy đọc nhạc thường tách 2 yếu tố cao độ và trường độ của bài đọc nhạc để HS luyện tập riêng, sau đó ghép chung đọc thành giai điệu. Khi dạy đọc nhạc, GV có thể dùng đàn làm mẫu cho HS nghe và áp dụng ở mức độ vừa phải.

Dạy đọc nhạc có kết hợp ghép lời, tổ chức trò chơi hoặc tập đặt lời ca theo giai điệu để việc truyền tải nội dung kiến thức nhẹ nhàng, mang tính vui học, học vui và phát triển năng lực sáng tạo.

5.4. Nhạc cụ

Tương tự môn Âm nhạc lớp 6, 7, HS sử dụng nhạc cụ gõ để đệm hát hoặc thể hiện các hình tiết tấu. SGK *Âm nhạc 8* có thêm hoạt động kết hợp một số hình tiết tấu khác nhau để các nhạc cụ gõ hoà tấu cùng đệm theo hát. Bên cạnh nhạc cụ gõ được trang bị sẵn, GV có thể gợi ý HS làm nhạc cụ gõ tự tạo.

Ngoài sử dụng nhạc cụ gõ được trang bị hoặc tự tạo, HS lớp 8 tiếp tục học nhạc cụ thể hiện giai điệu. Trong SGK *Âm nhạc 8*, tiếp tục có phần hướng dẫn dạy học nhạc cụ thể hiện giai điệu là recorder và kèn phím. Tuỳ theo điều kiện từng trường, GV có thể dạy học nhạc cụ giai điệu vào tiết cuối cùng của mỗi chủ đề. Vì vậy, GV có thể linh hoạt dạy một phần hoặc không dạy hoạt động Vận dụng – Sáng tạo để dành thời lượng cho dạy học nhạc cụ. Theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018 môn Âm nhạc, dạy học nhạc cụ có tính mở, ngoài việc dạy nội khoá, có thể dạy vào thời lượng của buổi học thứ 2 trong ngày (nếu trường có học 2 buổi/ngày) hoặc ngoại khoá (hình thức Câu lạc bộ). Yêu cầu của việc dạy học nhạc cụ ở các trường phổ thông cũng rất khiêm tốn, không giống việc dạy học nhạc cụ ở các trường lớp, trung tâm chuyên dạy nhạc cụ vì sĩ số các lớp ở trường THCS thường khá đông. Mỗi địa phương có thể chọn dạy nhạc cụ quen thuộc của địa phương mình, ví dụ: đàn tính ở các tỉnh miền núi phía Bắc, nhạc cụ tre nứa ở các tỉnh Tây Nguyên (nay thuộc vùng Nam Trung Bộ), đàn guitar và ukulele,... Vấn đề dạy nhạc cụ phụ thuộc rất nhiều vào điều kiện của mỗi trường và năng lực của từng GV, do đó mỗi nơi có thể vận dụng linh hoạt.

5.5. Lí thuyết âm nhạc

Trong Chương trình giáo dục phổ thông 2018 môn Âm nhạc (trang 46) có ghi "HS cần được tiếp cận âm thanh trước khi học kí hiệu âm nhạc, tiếp cận lí thuyết thông qua trải nghiệm thực hành. Lí thuyết âm nhạc không học tách biệt mà được tích hợp trong các nội dung hát, nhạc cụ, đọc nhạc." Đó là ở cấp Tiểu học. Còn ở cấp Trung học cơ sở "cũng có thể tiếp tục vận dụng phương pháp dạy học lí thuyết như ở cấp Tiểu học nhưng do nội dung của mạch

lí thuyết âm nhạc có mức độ cao hơn nên phải giải thích và có những liên hệ với thực tế âm nhạc (qua các bài hát hoặc bài đọc nhạc) để minh hoạ.

Mạch nội dung Lí thuyết âm nhạc trong SGK *Âm nhạc 8* có 5 đơn vị kiến thức gồm: gam trưởng, giọng trưởng, giọng Đô trưởng; gam thứ, giọng thứ, giọng La thứ; nhịp $\frac{3}{8}$; nhịp $\frac{6}{8}$; đảo phách.

Các nội dung này được phân chia vào một số chủ đề.

5.6. Thường thức âm nhạc

SGK *Âm nhạc 8* gồm các nội dung: Dân ca Quan họ Bắc Ninh; thể loại hợp xướng; một số nhạc cụ dân tộc và nước ngoài phổ biến; một số nhạc sĩ, tác phẩm nổi tiếng trong và ngoài nước.

Tuỳ điều kiện về thời gian, GV giới thiệu cho HS tìm hiểu trước các nội dung cụ thể (qua sách báo, internet) để HS tự khám phá. Khi lên lớp, GV đặt câu hỏi cho HS trả lời.

Mạch nội dung Thường thức âm nhạc cần có minh hoạ bằng âm thanh, hình ảnh để HS hiểu biết và cảm thụ, ví dụ: khi giới thiệu về thể loại hợp xướng, GV cho HS nghe trích đoạn một số bài hợp xướng,…

6. Các phương tiện đồ dùng dạy học môn Âm nhạc lớp 8

Ở lớp 8, GV cần phải có SGV và nhạc cụ quen dùng phục vụ tiết dạy. Bên cạnh đó, cần có một số nhạc cụ gõ, tranh ảnh, tư liệu cần thiết cho mỗi chủ đề/bài học/tiết học. GV có thể khai thác, tìm kiếm thêm các tư liệu khác trên internet để bổ sung cho bài dạy.

Với HS cần có SHS, nhạc cụ gõ, nhạc cụ thể hiện giai điệu (nếu có dạy).

7. Kiểm tra đánh giá kết quả dạy học

Chương trình giáo dục phổ thông 2018 đã chỉ rõ: "Đánh giá kết quả giáo dục môn *Âm nhạc 8* nhằm cung cấp thông tin chính xác, kịp thời, có giá trị về mức độ đáp ứng yêu cầu cần đạt của chương trình và sự tiến bộ của HS; hướng dẫn, điều chỉnh dạy học, quản lí và phát triển chương trình để nâng cao chất lượng giáo dục âm nhạc. GV đánh giá phẩm chất và năng lực dựa vào những yêu cầu cần đạt, kết hợp đánh giá định tính với định lượng, kết hợp đánh giá chẩn đoán với đánh giá quá trình học tập, luyện tập, biểu diễn, sáng tạo để thấy được sự tiến bộ của HS về ý thức, về năng lực âm nhạc."

Tự đánh giá: Từng HS tự nhận xét bản thân đã hoàn thành bài học hoặc chưa hoàn thành bài học, chỗ nào chưa làm được, chỗ nào còn làm sai,…

Đánh giá lẫn nhau: HS đánh giá bạn đạt hoặc chưa đạt. HS nhận xét những chỗ sai/đúng của bạn.

GV đánh giá: Nhận xét khái quát, chỉ ra những chỗ cần phải sửa chữa, gợi ý cách khắc phục,…

Trong kiểm tra đánh giá có các hình thức:

– Đánh giá chẩn đoán: sử dụng vào thời điểm đầu năm học để biết được năng lực của HS.

– Đánh giá thường xuyên và định kì: sử dụng trong các bài học/tiết học hằng ngày, hằng tuần và cuối học kì, cuối năm học, cuối cấp học.
– Đánh giá định tính và định lượng: kết quả học tập được mô tả bằng nhận xét hoặc biểu thị bằng chữ cái (A, B,…). Đánh giá định lượng thì kết quả học tập được đánh giá bằng điểm số, chủ yếu sử dụng ở cấp Trung học cơ sở, Trung học phổ thông.

Ví dụ:

– Sau khi học một bài hát, HS trình bày bài hát đã học. GV cho HS nhận xét bạn, sau đó GV kết luận (khen ngợi, biểu dương nếu hát đúng, hát tốt, chỉ ra chỗ đúng, chưa đúng, sai nhiều/ít, chỗ cần sửa, cách sửa,…). Đánh giá đạt tốt, đạt hoặc chưa đạt/cần cố gắng.
– Sau khi tập đọc bài đọc nhạc, HS tự nhận xét bản thân đã thực hiện đúng chưa, bạn góp ý, GV kết luận, đánh giá.

Kiểm tra đánh giá năng lực, phẩm chất

Giáo dục phẩm chất qua bài học: Có 5 phẩm chất cần hình thành và giáo dục cho HS suốt thời gian học ở nhà trường phổ thông là: yêu nước, nhân ái, trung thực, chăm chỉ và trách nhiệm. Trong môn Âm nhạc, tuỳ từng nội dung bài học/tiết học mà giáo dục cho HS 1, 2 trong các phẩm chất đó. Với bộ môn nghệ thuật mang tính đặc thù như âm nhạc thì có thể khai thác thông qua các bài hát, đọc nhạc, nghe nhạc, chơi nhạc cụ,... Có 3 năng lực đặc thù của môn học Âm nhạc cần được phát triển là: năng lực thể hiện (hát, đọc nhạc, chơi nhạc cụ), năng lực hiểu biết và cảm thụ (lí thuyết âm nhạc, cảm thụ bài hát khi tập hát, cảm thụ bài hát hay bản nhạc được nghe, cảm thụ âm nhạc qua việc chơi nhạc cụ) và năng lực vận dụng – sáng tạo (thể hiện trong vận dụng vào đời sống, vận dụng vào học bài mới, sáng tạo trong biểu diễn, trong cách thể hiện tác phẩm, sáng tạo khi tập đặt lời ca,…). Các năng lực trên tổng hợp thành năng lực thẩm mĩ như trong Chương trình giáo dục phổ thông 2018 đã định hướng.

Đánh giá năng lực đạt được qua chủ đề/bài học: Đánh giá năng lực phải quan tâm đến việc hình thành kiến thức, kĩ năng. Ví dụ, khi học bài hát phải đánh giá HS hát đúng/sai (sai cao độ hay sai trường độ hoặc cả hai yếu tố đó), hát có biểu cảm hay không,... Áp dụng tương tự với đọc nhạc, GV lưu ý HS đọc đúng tên nốt, hình nốt,…

Một số gợi ý hình thức phương pháp kiểm tra, đánh giá năng lực trong môn Âm nhạc

Đánh giá năng lực thể hiện âm nhạc:

– Hát/đọc nhạc theo giai điệu đúng/sai (cao độ, trường độ).
– Hát lời ca đúng/sai.
– Hát/đọc nhạc đúng/sai nhịp/phách.
– Hát có diễn cảm, hát kết hợp vận động.

Đánh giá năng lực cảm thụ, hiểu biết âm nhạc:

– Khi hát/nghe nhạc có biểu hiện cảm xúc.
– Nêu được tên bài, tên tác giả, nội dung bài hát, bài nghe nhạc,…

– Khi gõ phách, gõ nhịp phải nhịp nhàng, đều đặn.
– Nhớ tên nốt, hình nốt.
– Trả lời được câu hỏi.

Đánh giá năng lực vận dụng/sáng tạo âm nhạc:

– Tìm được động tác vận động cơ thể theo bài hát, bài đọc nhạc.
– Biết hoà giọng hát cùng tập thể.
– Có thể trình bày bài hát trước mọi người một cách tự nhiên, tự tin, có diễn xuất, có biểu cảm với cách thể hiện của riêng bản thân.

Theo SGK *Âm nhạc 8*, ngoài việc kiểm tra thường xuyên, ôn tập để kiểm tra đánh giá tập trung vào tiết 9 (giữa học kì I), tiết 18 (cuối học kì I), tiết 27 (giữa học kì II) và tiết 35 (cuối học kì II).

Phần thứ hai trong SGV *Âm nhạc 8* là hướng dẫn thực hiện các chủ đề. Trong SGK, mỗi chủ đề học trong 4 tiết nhưng chưa thể hiện cụ thể nội dung mỗi tiết/tuần. Trong SGK, các tác giả đã chia mỗi chủ đề thành 2 bài, mỗi bài 2 tiết (trừ Chủ đề 8 chỉ có 3 tiết).

Ví dụ:

Chủ đề 1: Chào năm học mới

Bài 1: Hát: Bài hát *Chào năm học mới*

Nghe nhạc: Bài hát *Bay lên nhé nụ cười*

Bài 2: Lí thuyết âm nhạc: Gam trưởng, giọng trưởng, giọng Đô trưởng

Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 1*

Những nội dung được hướng dẫn thực hiện trong SGV *Âm nhạc 8* chỉ là ***những gợi ý để GV tham khảo.*** GV có thể vận dụng hoặc thay đổi và hoàn toàn có thể tìm tòi/sáng tạo theo cách dạy của mình để việc dạy học đạt hiệu quả tốt nhất.

Chú ý: Trong SGK *Âm nhạc 8* (trang 2) có ghi các biểu tượng được sử dụng trong sách, trong SGV cũng sẽ sử dụng các biểu tượng này để chỉ các hoạt động:

Hoạt động khởi động

Hình thành kiến thức

Luyện tập

Vận dụng

Câu hỏi và yêu cầu

PHẦN II

GỢI Ý CẤU TRÚC VÀ PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC ÂM NHẠC THEO CHỦ ĐỀ

CHỦ ĐỀ 1: CHÀO NĂM HỌC MỚI

BÀI 1

TIẾT 1

- Hát: Bài hát *Chào năm học mới*
- Nghe nhạc: Bài hát *Bay lên nhé nụ cười*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và lời ca bài hát *Chào năm học mới*.
- Nhận biết được câu, đoạn trong lời bài hát.
- Nhớ được tên bài hát, tên tác giả và nội dung của bài hát.

2. Năng lực

- Biết thể hiện đúng sắc thái bài hát bằng các hình thức hát nối tiếp, hoà giọng, hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu bài hát *Chào năm học mới*.
- Cảm nhận được giai điệu và nhịp điệu vui tươi, trẻ trung của bài hát *Bay lên nhé nụ cười*.

3. Phẩm chất

Qua giai điệu, lời ca của bài hát *Chào năm học mới* và *Bay lên nhé nụ cười*, HS cảm nhận được mái trường là nơi ta có tình thầy trò, tình bạn, tri thức, hoài bão,... Từ đó, HS ý thức được việc học tập của bản thân: Học để ngày mai lập nghiệp.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.
- HS: SGK *Âm nhạc 8*. Tìm hiểu trước thông tin phục vụ cho bài học qua SGK và internet.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC



– Phương án 1: GV tổ chức cho cả lớp hát kết hợp vận động theo một bài hát đã học (Gợi ý: *Con đường học trò, Khai trường,...*).

– Phương án 2: GV tổ chức trò chơi: *Ai hát hay, nhớ giỏi!*

GV chia lớp thành 2 nhóm, hát đối đáp những bài hát có các từ và cụm từ: *mùa thu, khai trường, thầy, cô, trống, bạn.* Nhóm chiến thắng là nhóm hát bài cuối cùng trong khi nhóm còn lại không tìm ra bài hát tiếp theo.

Học hát bài *Chào năm học mới:* Học hát từng câu kết hợp vỗ tay theo phách

1. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

– GV hát mẫu hoặc cho HS nghe bài hát *Chào năm học mới*.

– HS lắng nghe, gõ nhẹ tay (theo nhịp) để cảm nhận bài hát.

2. Giới thiệu tác giả

Tư liệu cung cấp cho GV: Nhạc sĩ Phạm Hải Đăng sinh năm 1989 tại Nam Định (nay thuộc tỉnh Ninh Bình), hiện đang sống và làm việc tại Thành phố Hồ Chí Minh. Phạm Hải Đăng vừa là nhạc sĩ, vừa là nhà sản xuất, đào tạo âm nhạc, thu âm, hoà âm, phối khí cho nhiều ca sĩ trong và ngoài nước, đồng thời là đạo diễn của nhiều phim truyền hình.

Nhạc sĩ Phạm Hải Đăng sáng tác nhiều thể loại âm nhạc, trong đó có những ca khúc viết về tuổi học trò, tiêu biểu là album *Tuổi học trò* gồm các bài hát: *Chào năm học mới, Lời thầy cô, Ngày chia xa, Cùng nắng với gió đến trường, Tuổi học trò, Giữ mãi tình thân, Ơn nghĩa cô thầy, Trở lại trường xưa.*

3. Tìm hiểu bài hát

Tư liệu cung cấp cho GV: Trong một lần về thăm trường cũ nhân dịp khai giảng năm học mới, nhạc sĩ Phạm Hải Đăng đã sáng tác một bài hát như món quà tri ân, gửi tặng thầy cô giáo cũ cũng như gửi tặng tới các em HS khoá sau. Bài hát *Chào năm học mới* ra đời và được nhạc sĩ trình bày ngay tại ngôi trường thân yêu với bao kỉ niệm về thầy cô, bạn bè và những năm tháng thanh xuân sôi nổi. Bài hát thể hiện tâm trạng phấn khởi, náo nức của các em HS trong ngày khai trường.

GV gợi ý, cùng HS trao đổi về nội dung bài hát và thống nhất chia đoạn, chia câu. Bài hát chia thành 2 đoạn:

Đoạn 1: *Bạn ơi nhanh chân ... ngày khai trường.*

Đoạn 2: *Ta hân hoan ... có thầy cô.*

4. Khởi động giọng

GV hướng dẫn HS khởi động giọng theo mẫu tự chọn.

5. Dạy hát

– GV đàn và hát mẫu câu đầu 1 – 2 lần, sau đó bắt nhịp cho cả lớp hát.

– GV tiếp tục đàn kết hợp hát mẫu từng câu và dạy hát ghép nối các câu, ghép đoạn 1, đoạn 2 và hoàn thiện cả bài. GV sửa sai (nếu có).

– GV hướng dẫn HS hát kết hợp vỗ tay theo phách hoặc theo nhịp.

Lưu ý: Hát chính xác những tiếng hát có nghịch phách ở đoạn 1: *nhịp nhàng, học mới, rộn ràng, học mới,...* và đoạn 2: *vui hát, nắng mai, vui bước, tương lai,...* Ngân đủ tiếng hát có dấu nối: *rồi, sang, trường* ở đoạn 1; *mai, lai, nhằn, cô,...* ở đoạn 2. Hát chính xác những tiếng hát có quãng nhảy: *Bạn ơi*; *trường. Ta* (hết đoạn 1 ngân 4 phách sang đoạn 2).

– GV hát mẫu câu kết có tiếng hát cao độ nốt Rê 2.

Hát theo hình thức lĩnh xướng, hoà giọng

– GV tổ chức cho HS:

+ Hát lĩnh xướng: GV chọn 2 HS lĩnh xướng hoặc 1 nhóm nam và 1 nhóm nữ (quy ước là Lĩnh xướng 1, Lĩnh xướng 2).

+ Hát hoà giọng: Cả lớp thực hiện.

– HS thực hành luyện tập theo nhóm.

– GV gọi một vài cá nhân/nhóm HS thể hiện trước lớp.

Trong quá trình luyện tập của HS, GV nghe, phát hiện và sửa những tiếng hát chưa chính xác về cao độ, tiết tấu.

Lưu ý: GV khích lệ HS thể hiện sắc thái vui tươi, hồn nhiên và thể hiện tình cảm của mình. Khi hát, HS cần lắng nghe và phối hợp với nhau để tạo sự hoà quyện, nhịp nhàng.

Nêu cảm nhận của em sau khi học xong bài hát *Chào năm học mới*

– HS chia sẻ cảm nhận cá nhân về bức tranh ngày khai trường được nhắc đến trong bài hát.

– GV nêu 2 ý để HS trả lời:

+ Bức tranh ngày khai trường: HS đến trường, cờ, hoa khoe sắc, bình minh rực rỡ, đàn chim đón reo ca cùng niềm vui ngày hội lớn,...

+ Thầy cô, bạn bè luôn bên ta: Dù con đường phía trước đầy chông gai và thử thách, nhưng chúng ta sẽ vững bước vì bên ta luôn có thầy cô và bạn bè.

NGHE NHẠC

GV cho HS xem một vài hình ảnh/video về tuổi học trò và yêu cầu HS nêu cảm nhận. GV dẫn dắt vào bài nghe.

Nghe bài hát: *Bay lên nhé nụ cười*

Tư liệu cung cấp cho GV: Nhạc sĩ Nguyễn Hoàng Linh sinh năm 1979, là hội viên của Hội Nhạc sĩ Việt Nam, hiện đang sinh sống và làm việc tại Hà Nội. Bài hát *Bay lên nhé*

mụ cười được sáng tác năm 2010. Nội dung bài hát viết về những ước mơ, hoài bão của tuổi trẻ khi đứng trước những lựa chọn cho tương lai. Bài hát được nhiều ca sĩ thể hiện và được đông đảo khán giả yêu thích.

Lưu ý: Hiện nay, nhiều website ghi sai tên bài hát *Bay lên nhé mụ cười* thành *Bay lên nhé ước mơ tuổi học trò*. GV giải thích và nhắc nhở HS ghi nhớ chính xác tên của bài hát.

GV hướng dẫn HS nghe nhạc với tinh thần thoải mái, thư giãn, thả lỏng cơ thể, có thể đung đưa hoặc gõ nhẹ tay lên bàn theo nhịp điệu bài hát.

Nêu cảm nhận sau khi nghe bài hát và chia sẻ với bạn những ước mơ của em.

GV đặt câu hỏi gợi mở để HS trả lời:

– Nêu cảm nhận của em về giai điệu, tính chất âm nhạc, nội dung, hình tượng âm nhạc trong bài hát.

– Chia sẻ những dự định và mong muốn của em trong năm học mới. Để thực hiện được dự định đó, em cần phải làm gì?

Hãy chia sẻ những thông tin về tác giả, bài hát, tên bài hát đến mọi người.

*** Tổng kết tiết học**

– GV cùng HS hệ thống lại các nội dung trong tiết học.

– HS tiếp tục luyện tập bài hát *Chào năm học mới* bằng các hình thức đã được học. Khuyến khích cá nhân/nhóm HS có ý tưởng sáng tạo phong phú, đa dạng để thể hiện, trình diễn, biểu diễn bài hát ở tiết học sau.

*** Chuẩn bị bài mới**

Tìm hiểu về gam trưởng, giọng trưởng, giọng Đô trưởng; cao độ, trường độ và kí hiệu đặc biệt trong *Bài đọc nhạc số 1*.

BÀI 2

TIẾT 2

- **Lí thuyết âm nhạc: Gam trưởng, giọng trưởng, giọng Đô trưởng**
- **Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 1***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Nêu được khái niệm, công thức của gam trưởng, giọng trưởng và đặc điểm giọng Đô trưởng.

– Đọc đúng tên nốt, cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 1*.

2. Năng lực

– Nhận biết một số bản nhạc viết ở giọng Đô trưởng. Biết vận dụng kiến thức về giọng Đô trưởng để đọc *Bài đọc nhạc số 1* kết hợp gõ đệm, đánh nhịp $\frac{2}{4}$.

– Thể hiện đúng tính chất của giọng trưởng, cảm nhận được sự hoà quyện của âm thanh khi đọc nhạc có bè.

3. Phẩm chất

Giáo dục HS có ý thức chuẩn bị bài đầy đủ, phát huy tinh thần đoàn kết, lắng nghe khi làm việc nhóm, tinh thần tự giác và chủ động trong học tập.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

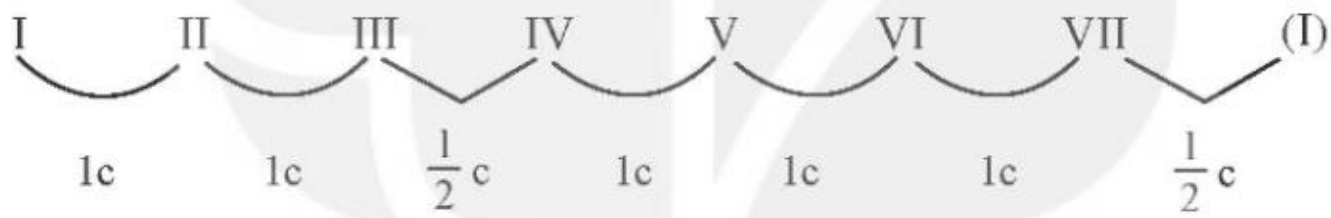
– GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*. Tìm hiểu trước lí thuyết âm nhạc: gam trưởng, giọng trưởng, giọng Đô trưởng và *Bài đọc nhạc số 1*, trả lời các câu hỏi GV giao từ tiết học trước.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Gam trưởng

GV trình bày gam trưởng (SGK, trang 8) phân tích các bậc trật tự cung và nửa cung của gam trưởng.



– Gam trưởng có bao nhiêu khoảng cách cung và nửa cung? (Gam trưởng có 5 cung và 2 nửa cung).

– Gam trưởng có khoảng cách nửa cung ở những bậc nào? (Bậc III – IV, bậc VII – (I)).

– Trong gam trưởng, những bậc âm nào ổn định? (Bậc I, III, V; trong đó bậc I là ổn định nhất).

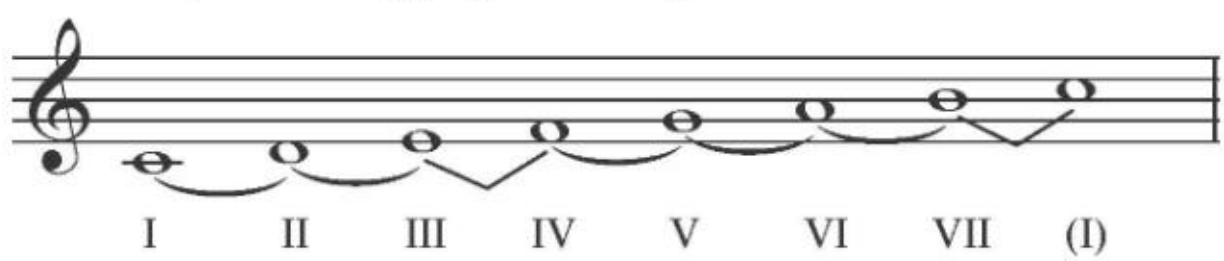
2. Giọng trưởng

– GV phân tích khái niệm về giọng trưởng (SGK, trang 8).

– GV minh hoạ giọng trưởng từ bài đọc nhạc đã học/*Bài đọc nhạc số 1*.

3. Giọng Đô trưởng

– GV phân tích các bậc âm của giọng Đô trưởng.



– Từ minh hoạ trên, GV phân tích cho HS:

+ Áp dụng các bậc của gam trưởng vào giọng Đô trưởng.

+ Ở giọng Đô trưởng, các bậc âm ổn định gồm: nốt Mi bậc I, nốt Mi bậc III, nốt Son bậc V, trong đó âm ổn định nhất là nốt Đô (bậc I).

– GV hướng dẫn HS xác định giọng *Bài đọc nhạc số 1*.

+ GV trình chiếu bản nhạc, đàn 1 – 2 lần.

+ GV yêu cầu HS kể tên các bậc âm trong gam Đô trưởng.

+ Tìm các bậc âm ổn định trong gam Đô trưởng trong *Bài đọc nhạc số 1* (Đô – Mi – Son).

+ Tìm âm kết của bài đọc nhạc (âm Đô).

→ *Bài đọc nhạc số 1* viết ở giọng gì? (Giọng Đô trưởng).

ĐỌC NHẠC

– GV hướng dẫn HS khai thác bài đọc nhạc thông qua các câu hỏi và yêu cầu:

+ Bài đọc nhạc viết ở nhịp gì? → GV nhắc lại khái niệm nhịp $\frac{3}{8}$.

+ Kể tên các nốt nhạc và hình nốt có trong bài đọc nhạc.

+ Bằng kiến thức trong mạch nội dung Lí thuyết âm nhạc đã học, em hãy phân tích và cho biết *Bài đọc nhạc số 1* được viết ở giọng gì. Vì sao?

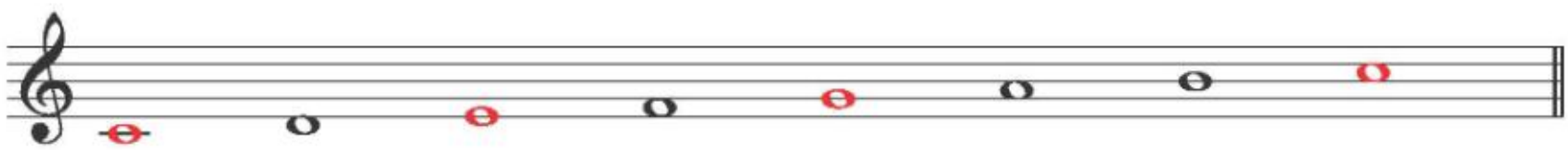
– GV yêu cầu cá nhân/nhóm HS tìm hiểu và trả lời các câu hỏi trên bằng hình thức thuyết trình hoặc phiếu học tập,…

– GV nhận xét, chốt kiến thức *Bài đọc nhạc số 1* được viết ở giọng Đô trưởng.

1. Đọc gam Đô trưởng và trục của gam

– GV hướng dẫn HS đọc gam Đô trưởng đi lên và đi xuống (2 lần).

– GV hướng dẫn HS đọc trục của gam Đô trưởng.



2. Luyện tập tiết tấu

– GV và HS cùng luyện gõ âm hình tiết tấu 1, 2 (SGK, trang 9).



– GV quan sát và sửa sai cho HS (nếu có).

3. Đọc *Bài đọc nhạc số 1*

– Nghe mẫu:

+ GV đàn giai điệu/bật file âm thanh *Bài đọc nhạc số 1*.

+ HS quan sát bản nhạc, nghe và cảm nhận giai điệu, tiết tấu của bài.

– GV và HS cùng thống nhất chia các nét nhạc trong bài:

+ Nét nhạc 1: từ ô nhịp 1 – 6.

+ Nét nhạc 2: từ ô nhịp 6 – hết.

– Tập đọc từng nét nhạc:

+ GV đàn từng nét nhạc, bắt nhịp cho HS đọc nhạc cùng đàn.

+ GV tiếp tục hướng dẫn nét nhạc 2 và ghép nối cả bài.

– Hoàn thiện cả bài: GV đàn/cho HS nghe file âm thanh *Bài đọc nhạc số 2*. GV sửa sai (nếu có).

Đọc nhạc theo các hoạt động

1. Đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách

– GV hướng dẫn HS đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách (nhấn vào phách 1 của mỗi ô nhịp).

+ HS lựa chọn nhạc cụ gõ đệm.

+ GV chia HS thực hiện theo nhóm.

+ GV cho HS thực hiện nối tiếp theo nhóm.

– GV tổ chức cho một vài nhóm HS trình bày tại chỗ hoặc lên bảng trình bày. HS nhận xét trong và ngoài nhóm. GV nhận xét, đánh giá.

2. Đọc nhạc kết hợp đánh nhịp $\frac{2}{4}$ và thể hiện tính chất âm nhạc của bài

– GV cho HS ôn lại cách đánh nhịp $\frac{2}{4}$ trên giai điệu tiết tấu đàn/file âm thanh.

– GV chia lớp thành 2 nhóm, nhóm 1 đánh nhịp cho nhóm 2 đọc nhạc và đổi lại.

– GV chia lớp thành 4 nhóm. Các nhóm luyện tập đọc nhạc kết hợp với đánh nhịp. GV quan sát và sửa sai (nếu có).

– HS trình bày bài đọc nhạc. HS tự nhận xét và nhận xét cho nhau.

– GV tổng hợp các ý kiến, động viên và đánh giá xếp loại cá nhân/nhóm HS.

*** Tổng kết tiết học**

GV cùng HS hệ thống lại nội dung kiến thức tiết học.

*** Chuẩn bị bài mới**

Các nhóm ôn luyện các nội dung đã học để biểu diễn ở tiết Vận dụng – Sáng tạo.

TIẾT 3

- **Ôn bài hát: *Chào năm học mới***
- **Luyện tập đọc hai bè *Bài đọc nhạc số 1***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Hoàn thiện bài hát *Chào năm học mới* bằng các hình thức đã học.

– Đọc đúng tên nốt, cao độ, trường độ phần bè của *Bài đọc nhạc số 1*.

2. Năng lực

– Cảm nhận và thể hiện cảm xúc phù hợp với tính chất âm nhạc vui tươi, rộn ràng của bài hát *Chào năm học mới*. Biết biểu diễn bài hát bằng các hình thức đã học: đơn ca, song ca, tốp ca.

– Thể hiện *Bài đọc nhạc số 1* với hình thức hai bè.

3. Phẩm chất

Giáo dục HS có ý thức chăm chỉ luyện tập, tinh thần trách nhiệm, hỗ trợ bạn và nhóm khác cùng hoàn thành mục tiêu bài học.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, nhạc cụ gõ. Ôn luyện bài hát *Chào năm học mới* và *Bài đọc nhạc số 1* bằng các hình thức đã học.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Trò chơi: Thử tài của bạn

GV chuẩn bị 4 bức tranh về các chủ đề: mùa xuân, thầy cô giáo, ngày khai trường, hoạt động kéo chài và chia lớp thành 4 nhóm. GV cho các nhóm lần lượt đoán tên bài hát dựa theo nội dung bức tranh và hát 2 câu đầu tiên của bài hát đó. Mỗi nhóm có 5 giây suy nghĩ và trả lời. Nhóm nào không đưa ra được câu trả lời là đội thua cuộc.

Ôn tập bài hát *Chào năm học mới* với các hình thức đã học

– GV đệm đàn hoặc mở file nhạc, sau đó bắt nhịp cho HS hát.

– GV tổ chức cho các nhóm HS ôn tập lại các hình thức hát kết hợp các nhạc cụ gõ đệm.

– Một vài nhóm HS thể hiện bài hát trước lớp. GV yêu cầu HS tự nhận xét, đánh giá.

– GV nhận xét, đánh giá, tuyên dương cá nhân/nhóm HS thể hiện tốt (GV sửa sai nếu HS hát chưa đúng cao độ, trường độ và lời hát).

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu

– Thực hiện theo các bước sau:

+ GV cho các nhóm HS thảo luận, thống nhất động tác (đoạn 1).

Đoạn 1 – Động tác phụ hoạ theo nhịp điệu *Bạn ơi ... ngày khai trường.*



+ Các nhóm lên trình bày. GV/HS khác góp ý, bổ sung.

+ GV hướng dẫn HS đọc và vận động theo âm hình tiết tấu (đoạn 2).

Đoạn 2 – Vận động cơ thể theo âm hình tiết tấu *Ta hân hoan ... luôn có thầy cô.*



+ HS hát kết hợp vận động cơ thể theo âm hình tiết tấu vừa tập luyện.

+ Các nhóm luyện tập/trình bày hoàn thiện cả bài trước lớp.

Lưu ý: GV góp ý, khuyến khích HS thực hiện nhiệm vụ theo năng lực.

Luyện tập đọc hai bè *Bài đọc nhạc số 1*

– GV cho HS quan sát 2 bản nhạc (không có bè và có bè). GV giúp HS nhận ra bản nhạc có bè gồm:

+ Bè 1 đuôi quay lên.

+ Bè 2 đuôi quay xuống.

– GV hướng dẫn HS ôn bài đọc nhạc (bè 1) và tập đọc nhạc bè 2 (yêu cầu HS đọc đúng tên nốt, cao độ, trường độ bè 2).

– GV đàn giai điệu bè 1, HS đọc bè 2 (cảm nhận âm thanh).

– GV chia lớp thành 2 nhóm đọc nhạc 2 bè (đổi lại).

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Bài đọc nhạc số 1

Nhạc: Dân ca Nga
Soạn bè: Trần Bảo Lân



GV bật mẫu bè 1, hướng dẫn HS đọc bè 2 và hoàn thiện cả bài. GV phát hiện, sửa sai cho HS (nếu có).

– GV chia lớp thành 2 nhóm: nhóm 1 bè 1, nhóm 2 bè 2. Hai nhóm luân phiên nhau cùng luyện tập.

– HS nhận xét phần trình bày của nhau.

– GV nhận xét, đánh giá phần trình bày của các nhóm.

Lưu ý: GV nhắc nhở HS đọc nhạc có bè cần lắng nghe, điều chỉnh nhịp độ, cao độ để âm thanh khi đọc có bè sẽ dày dặn và hay hơn.

– HS tập và hoàn thiện bài hát *Chào năm học mới* để biểu diễn trong tiết Vận dụng – Sáng tạo.

– HS vận dụng cách gõ đệm, đánh nhịp $\frac{2}{4}$ vào các bài hát/bản nhạc có cùng số chỉ nhịp.

*** Tổng kết tiết học**

HS nhắc lại các nội dung đã học. GV lưu ý những kiến thức cần ghi nhớ.

*** Chuẩn bị bài mới**

Luyện tập, hoàn thiện bài hát *Chào năm học mới* với nhạc beat và *Bài đọc nhạc số 1* có bè (SGK, trang 10).

TIẾT 4

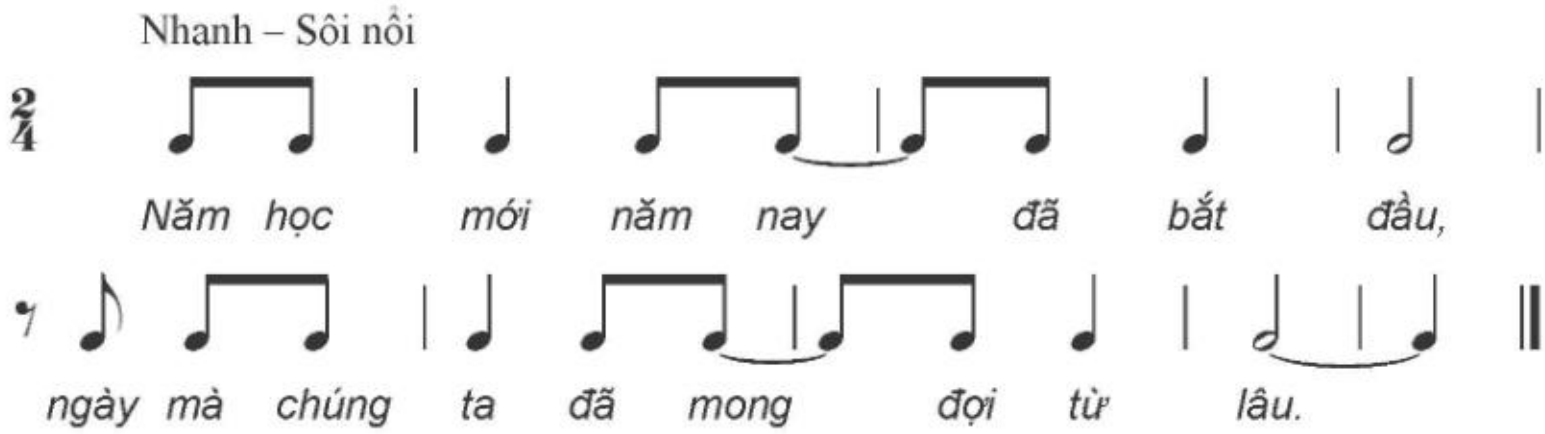
Vận dụng – Sáng tạo

1. Đọc lời theo tiết tấu dưới đây

– GV tổ chức các hoạt động cho HS:

+ Ôn bài hát: *Chào năm học mới*.

+ GV trình chiếu/viết lên bảng âm hình tiết tấu:



+ Đọc tiết tấu: GV đọc mẫu, cá nhân/nhóm/cả lớp cùng đọc.

+ HS đọc tiết tấu kết hợp vỗ tay và đọc ghép lời ca đúng với âm hình tiết tấu (đọc từ chậm đến đúng nhịp độ bài hát).

+ GV quan sát, điều chỉnh và sửa sai cho HS (nếu có).

+ GV cùng 1 HS đọc lời ca theo tiết tấu.

+ Tổ chức hát kết hợp đọc rap theo trình tự sau: Hát theo nhóm đến hết bài lần 1 → Cá nhân (có năng lực đọc rap tốt) đọc rap trên nền nhạc dạo giữa → Nhóm hát đến kết thúc bài.

Lưu ý: GV chọn những HS nắm chắc về nhịp và phách để đọc tiết tấu.

– GV tổ chức các nhóm HS lên trình bày phần đọc của nhóm mình.

2. Luyện tập *Bài đọc nhạc số 1* với hình thức 2 bè

– GV tổ chức cho HS ôn tập đọc nhạc từ 1 – 2 lần.

– Thực hiện theo các bước sau:

+ Bước 1: GV đàn giai điệu, HS nghe, đọc nhẩm.

+ Bước 2: GV tổ chức cho HS luyện tập bài đọc nhạc với các hình thức đã học.

+ Bước 3: GV cho HS trình bày theo nhóm, nhóm 1 đọc nhạc bè giai điệu, nhóm 2 gõ theo phách (nhấn trọng âm), nhóm 3 chỉ huy. Sau đó, các nhóm đổi nhiệm vụ cho nhau. GV quan sát, điều chỉnh, sửa sai (nếu có).

– HS nhận xét phần đọc nhạc của nhóm. GV nhận xét và đánh giá cá nhân/nhóm.

– GV giao nhiệm vụ cho các nhóm HS luyện tập ở nhà hoặc thời gian ngoài giờ lên lớp.

Lưu ý: GV góp ý, khuyến khích HS thực hiện nhiệm vụ theo năng lực khi tham gia đọc nhạc kết hợp gõ đệm, đánh nhịp,...

*** Tổng kết chủ đề**

GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức đã học.

*** Chuẩn bị bài mới**

HS đọc và tìm hiểu các nội dung của chủ đề tiếp theo.

CHỦ ĐỀ 2: TÔI YÊU VIỆT NAM

BÀI 3

TIẾT 5

- **Hát: Bài hát *Việt Nam ơi***
- **Nghe nhạc: Bài hát *Ngàn ước mơ Việt Nam***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và lời ca bài hát *Việt Nam ơi*.

– Nhận biết được câu, đoạn trong lời bài hát.

– Nhớ được tên bài hát, tên tác giả và nội dung của bài hát.

2. Năng lực

– Biết thể hiện đúng sắc thái bài hát bằng các hình thức hát nối tiếp, hoà giọng, hát kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo tiết tấu.

– Cảm nhận được giai điệu và nhịp điệu vui tươi, tự hào của bài hát *Việt Nam ơi*.

3. Phẩm chất

Qua giai điệu lời ca của bài hát *Việt Nam ơi*, HS thêm yêu quê hương đất nước, lòng tự hào dân tộc, tinh đoàn kết, cùng chung tay xây dựng một Việt Nam ngày càng giàu mạnh.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, nhạc cụ tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, nhạc cụ tiết tấu. Tìm hiểu trước thông tin phục vụ cho bài học qua SGK và internet.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC



– Phương án 1: GV cho HS nghe, kết hợp vận động theo bài hát *Những trái tim Việt Nam* (sáng tác: Phương Uyên).

– Phương án 2: GV cho HS nghe, sử dụng nhạc cụ thể hiện tiết tấu đệm theo bài hát *Những trái tim Việt Nam* (sáng tác: Phương Uyên).

Học hát bài *Việt Nam ơi*: Học hát từng câu kết hợp vỗ tay theo phách

1. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

– GV hát mẫu hoặc cho HS nghe bài hát *Việt Nam ơi*.

– HS lắng nghe, vỗ tay theo phách để cảm nhận nhịp điệu.

2. Giới thiệu tác giả

Tư liệu cung cấp cho GV: Bùi Quang Minh (bút danh là Minh Beta) sinh năm 1983 tại Hà Nội, là cựu HS chuyên Toán, Trường Trung học phổ thông Chuyên Hà Nội – Amsterdam. Năm 2006, anh tốt nghiệp bằng danh dự hạng Nhất (First Class Honors) tại Đại học Sydney (Úc). Năm 2011, anh theo học Thạc sĩ chuyên ngành Quản trị Kinh doanh (MBA) tại Đại học Harvard (Mỹ). Bùi Quang Minh còn là nhà sáng lập chuỗi rạp chiếu phim Beta Cinemas với mong muốn nâng cao đời sống tinh thần của mỗi người dân Việt Nam.

3. Tìm hiểu bài hát

Tư liệu cung cấp cho GV: Với nhiều cảm xúc trước khi rời Việt Nam đi du học vào năm 2011, Bùi Quang Minh đã sáng tác bài hát *Việt Nam ơi* như một món quà dành cho quê hương, đất nước mình. Năm 2018, bài hát một lần nữa được vang lên vào thời điểm Đội tuyển Bóng đá U23 Việt Nam giành ngôi Á quân giải Vô địch U23 châu Á tổ chức tại Thường Châu (Trung Quốc). Giai điệu bài hát vang lên khiến hàng triệu trái tim Việt Nam hoà chung nhịp đập, khơi dậy mãnh mẽ tinh thần đoàn kết và niềm tự hào dân tộc trong lòng mỗi người. Từ đó, bài hát *Việt Nam ơi* được đông đảo khán giả yêu mến và được trình chiếu trên nhiều nền tảng truyền thông.

– GV giới thiệu: Bài hát *Việt Nam ơi* có giai điệu vui tươi, lan toả thông điệp lạc quan, tự hào. Những ca từ trong bài hát như một bức tranh về đất nước Việt Nam hiền hoà, với phong cảnh thiên nhiên tươi đẹp. Mỗi khi giai điệu, lời ca bài hát vang lên, mỗi người dân Việt Nam dù ở đâu cũng dâng trào cảm xúc yêu thương, niềm tự hào dân tộc. Đây là một bài hát truyền cảm hứng mạnh mẽ cho thế hệ trẻ Việt Nam.

– GV gợi ý, cùng HS trao đổi về nội dung bài hát và thống nhất chia đoạn, chia câu cho bài hát. Bài hát chia thành 2 đoạn:

Đoạn 1: *Bước giữa nắng tràn ... tươi sáng Việt Nam ơi.*

Đoạn 2: *Từ nơi đồng xanh ... Việt Nam sáng tươi.*

4. Khởi động giọng

GV hướng dẫn HS khởi động giọng theo mẫu tự chọn.

5. Dạy hát

– GV đàn và hát mẫu câu đầu 1 – 2 lần, bắt nhịp cho cả lớp cùng hát.

– GV tiếp tục đàn kết hợp hát mẫu từng câu và dạy hát ghép nối các câu; ghép đoạn 1, đoạn 2 và hoàn thiện cả bài. GV sửa sai (nếu có).

– GV hướng dẫn HS hát kết hợp vỗ tay theo phách hoặc theo nhịp.

Lưu ý:

– Hát chính xác những tiếng hát có đảo phách trong phạm vi một nhịp: *giữa nắng tràn; nơi tôi ở; trẻ thơ đùa; hương lúa, về; giăng phố. Hoà; mênh mông sóng về; mây trắng. Một;...*

– Hát chính xác những tiếng hát có đảo phách từ ô nhịp trước sang ô nhịp sau: *Việt Nam hỡi; Việt Nam ơi; đã quen; cười lên; qua tán cây; đùa vui cười; trên lá reo; eh oh; trọn Việt Nam; đất trời; trong mắt; con người; xây đời; sáng tươi;...*

– Ngân, nghỉ những tiếng hát có nốt đen, nốt trắng, nốt tròn, dấu lặng đơn, dấu lặng đen,…

Hát theo hình thức nối tiếp, hoà giọng

– GV tổ chức cho HS theo các bước sau:

+ Hát nối tiếp: Nhóm 1, nhóm 2 hoặc có thể nhóm nam, nhóm nữ.

+ Hát hoà giọng: Cả lớp thực hiện.

– HS thực hành luyện tập theo nhóm.

– GV gọi một vài cá nhân/nhóm thể hiện trước lớp.

Trong quá trình luyện tập của HS, GV sửa những chỗ HS hát chưa đúng và lưu ý thể hiện sắc thái vui tươi của bài hát, chú ý âm thanh của các nhóm hát có sự hoà quyện, nhịp nhàng.

Hát kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo tiết tấu

– Thực hiện theo các bước sau:

+ Bước 1: GV làm mẫu hoặc cho HS xem video hiệu ứng, hình ảnh các nhạc cụ gõ đệm theo tiết tấu 1 và 2 (SGK, trang 13). HS quan sát, luyện gõ đệm theo.

+ Bước 2: Tổ chức 2 nhóm thực hiện hát kết hợp gõ đệm.

Nhóm 1: Hát tập thể bài hát *Việt Nam ơi* (số HS tham gia hát khoảng 25 – 30 HS/sĩ số 40 HS của lớp).

Nhóm 2: Gõ đệm các nhạc cụ HS chọn theo ý thích (7 – 10 HS).

– GV giao nhiệm vụ cho các nhóm HS thực hành luyện tập ở nhà hoặc thời gian ngoài giờ lên lớp.

Lưu ý: GV gợi ý và khuyến khích HS có năng lực cảm thụ về tiết tấu tốt tham gia nhóm gõ đệm, những HS có giọng hát tốt tham gia nhóm hát. Yêu cầu HS lắng nghe, điều chỉnh âm thanh khi 2 nhóm tham gia hát kết hợp gõ đệm tạo nên hiệu quả âm thanh được hoà quyện, hài hoà.

Nêu ý nghĩa của bài hát *Việt Nam ơi.*

HS chia sẻ cảm nhận cá nhân về hình ảnh thiên nhiên tươi đẹp và con người Việt Nam được nhắc đến trong lời bài hát (*đồng xanh thơm hương lúa, đảo xa mênh mông sóng, đồi cao bay mây trắng, nắng tràn, tiếng trẻ thơ đùa vui,...*).

NGHE NHẠC

GV cho HS xem video, hình ảnh về đất nước, con người Việt Nam và yêu cầu HS nhận xét.

Nghe bài hát *Ngàn ước mơ Việt Nam*

Tư liệu cung cấp cho GV: Nhạc sĩ Nguyễn Hồng Thuận sinh năm 1981 tại Thành phố Hồ Chí Minh. Anh đã sáng tác hơn 100 bài hát, trong đó có nhiều bài hát được đông đảo khán giả trẻ yêu thích. Nguyễn Hồng Thuận từng đoạt giải *Mai vàng* (2008), giải *Làn sóng xanh* cho top 10 nhạc sĩ được yêu thích (2017). Bên cạnh đó, nhạc sĩ còn là Giám đốc Âm nhạc của nhiều chương trình lớn.

- GV giới thiệu: Bài hát *Ngàn ước mơ Việt Nam* có giai điệu đẹp, ca từ giàu hình ảnh. Bài hát gửi một thông điệp tích cực đến thế hệ trẻ: Hãy luôn sống lạc quan, vượt qua mọi khó khăn, không ngừng học tập để đạt được ước mơ trong cuộc sống.
- GV hướng dẫn HS nghe nhạc với tinh thần thoải mái, thư giãn, thả lỏng cơ thể, có thể đung đưa hoặc vỗ tay theo nhịp điệu bài hát.

HS nêu cảm nhận sau khi nghe bài hát, chia sẻ với các bạn về những ước mơ, dự định, kế hoạch học tập trong tương lai,…

*** Tổng kết tiết học**

- GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức trong tiết học.
- HS tiếp tục luyện tập bài hát *Việt Nam ơi* bằng các hình thức đã được học. Khuyến khích cá nhân/nhóm HS có ý tưởng sáng tạo phong phú, đa dạng để thể hiện, trình diễn ở tiết Vận dụng – Sáng tạo.

*** Chuẩn bị bài mới**

GV giao nhiệm vụ cho cá nhân/nhóm HS tìm hiểu thông tin về Dân ca Quan họ Bắc Ninh.

TIẾT 6

- **Thường thức âm nhạc: Dân ca Quan họ Bắc Ninh**
- **Ôn bài hát: *Việt Nam ơi***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

Nhận biết và nêu được một số đặc điểm của Dân ca Quan họ Bắc Ninh.

2. Năng lực

– Giới thiệu được Di sản văn hoá phi vật thể đại diện của nhân loại Dân ca Quan họ Bắc Ninh.

– Hát kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo tiết tấu.

3. Phẩm chất

Giáo dục HS biết yêu quê hương đất nước, trân trọng và gìn giữ bản sắc dân tộc, chia sẻ những hiểu biết với người thân và cộng đồng sau khi học về Dân ca Quan họ Bắc Ninh.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, nhạc cụ tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, nhạc cụ thể hiện tiết tấu.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

– Phương án 1: GV đệm đàn cho HS hát một bài dân ca và đưa ra câu hỏi để dẫn dắt vào bài học mới.

– Phương án 2: GV trình chiếu cho HS xem một đoạn video giới thiệu về đặc trưng văn hoá nghệ thuật của tỉnh Bắc Ninh.

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

1. Tìm hiểu về Dân ca Quan họ Bắc Ninh

– Các nhóm cử HS đại diện trình bày những hiểu biết về Dân ca Quan họ Bắc Ninh và một vài bài dân ca tiêu biểu. Các HS khác lắng nghe, nhận xét và bổ sung ý kiến.

– GV mời một số HS kể tên và giới thiệu một số bài dân ca.

– GV nhận xét phần trình bày của các nhóm, bổ sung kiến thức cần ghi nhớ.

Tư liệu cung cấp cho GV: Dân ca Quan họ là một trong những làn điệu dân ca đặc sắc không chỉ với người dân Kinh Bắc (nay thuộc tỉnh Bắc Ninh) mà còn là của dân tộc Việt Nam nói chung. Âm nhạc và lời ca của Dân ca Quan họ trữ tình, yêu thương, trìu mến, phản ánh một phần hoạt động, nhận thức, tư tưởng, tình cảm, thẩm mĩ của nhân dân qua lời ca đẹp, giai điệu hay, phong cách lịch sự, trang nhã và lề lối tập quán đặc sắc.

2. Nghe bài Dân ca Quan họ Bắc Ninh *Khách đến chơi nhà*

– GV cho HS nghe hoặc xem video bài dân ca *Khách đến chơi nhà*.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

– Các nhóm HS cử đại diện trình bày hiểu biết về bài dân ca. Các HS khác lắng nghe, nhận xét và bổ sung ý kiến.
– GV nhận xét phần trình bày của các nhóm và bổ sung, nhắc HS những kiến thức cần ghi nhớ (SGK, trang 17).

Ôn tập bài hát *Việt Nam ơi* với các hình thức đã học

– GV đệm đàn hoặc mở file nhạc cho HS nghe và hát theo.
– GV tổ chức cho từng nhóm HS ôn tập lại các hình thức hát, kết hợp các nhạc cụ gõ đệm.
– Một vài nhóm HS thể hiện bài hát trước lớp. GV yêu cầu HS nêu nhận xét, đánh giá.
– GV nhận xét, đánh giá, tuyên dương các nhóm, cá nhân thể hiện tốt (GV sửa sai nếu HS hát chưa đúng cao độ, trường độ và lời bài hát).

HS chia sẻ những hiểu biết của mình về Dân ca Quan họ Bắc Ninh và bài *Khách đến chơi nhà* cho bạn bè, người thân cùng nghe.

* **Tổng kết tiết học**

GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức của bài học.

* **Chuẩn bị bài mới**

Tiếp tục luyện tập các nội dung bằng hình thức đã học hoặc sáng tạo hình thức khác để biểu diễn ở tiết Vận dụng – Sáng tạo.

TIẾT 7

Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

Recorder hoặc kèn phím:

– Thể hiện được giai điệu bài *Xoè hoa* (dân ca Thái) đúng cao độ, trường độ và kĩ thuật.
– Duy trì được tốc độ ổn định.

2. Năng lực

– Biết điều chỉnh cường độ của nhạc cụ để thể hiện sắc thái khi giai điệu vang lên.
– Biết kết hợp các loại nhạc cụ thể hiện tiết tấu đệm cho recorder hoặc kèn phím.
– Biết biểu diễn bài *Xoè hoa*.

3. Phẩm chất

Sau khi luyện tập bài *Xoè hoa*, HS thêm yêu thích việc luyện tập những làn điệu dân ca trên recorder hoặc kèn phím, từ đó góp phần tạo nên sự kết nối giữa yếu tố âm nhạc phương Tây với âm nhạc truyền thống Việt Nam.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, recorder hoặc kèn phím, một vài nhạc cụ thể hiện tiết tấu, máy đánh nhịp (hoặc đàn phím điện tử), file âm thanh (nhạc beat) phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, recorder hoặc kèn phím, tự ôn luyện những kiến thức về recorder hoặc kèn phím đã học ở lớp 7.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Recorder: Ôn thế bấm các nốt Mi 1, Rê 1

GV biểu diễn bài hát *Inh lả ơi* (SGK *Âm nhạc 7*, trang 35), yêu cầu HS nghe, quan sát, nhớ lại giai điệu của bài đọc nhạc đã được học ở lớp 7 và nêu lại cách bấm nốt Mi 1, Rê 1.

2. Recorder hoặc kèn phím

GV thổi bài hát *Inh lả ơi* trên nền nhạc beat, bắt nhịp HS cùng đọc lại *Bài đọc nhạc số 3 – Inh lả ơi* có ghép lời ca (SGK *Âm nhạc 7*, trang 34).

Recorder

Luyện tập

GV giới thiệu: Bài *Xoè hoa* là một trong những bài dân ca hay, độc đáo của đồng bào dân tộc Thái. *Xoè hoa* (múa xoè) có nghĩa là múa hoa, đã gắn bó với đời sống, văn hoá người Thái, được tổ chức trong các sự kiện quan trọng của cộng đồng. Múa xoè đã trở thành "tài sản văn hoá" chung của đồng bào các dân tộc vùng Tây Bắc. Nghệ thuật Xoè Thái được UNESCO ghi danh vào danh sách Di sản văn hoá phi vật thể đại diện của nhân loại.

– GV cùng HS chia nét nhạc của bài:

Nét nhạc 1:



Nét nhạc 2:



Nét nhạc 3:



Nét nhạc 4:



– GV hướng dẫn HS tìm hiểu, khai thác bài hát và tập đọc từng nét nhạc theo lối móc xích và ghép nối cả bài.

– GV hướng dẫn HS đọc nhạc cả bài, kết hợp vỗ tay nhấn vào nốt Mi 1 và Rê 1.

– GV hướng dẫn HS luyện tập thế bấm của các nốt đã được học trên recorder để ứng dụng vào luyện tập bài *Xoè hoa* (GV sử dụng máy đánh nhịp hoặc bật metronome trên đàn phím điện tử ở tốc độ từ 70 – 80).

– GV tổ chức cho cá nhân/nhóm luyện tập. HS góp ý, sửa sai cho nhau. GV bao quát lớp, hướng dẫn, sửa sai cho HS.

– Sau khi HS luyện tập thổi thuần thục giai điệu của bài hát, GV hướng dẫn HS thổi ghép với bản phối khí nhạc beat.

GV chia lớp thành 3 nhóm: nhóm 1 đọc nhạc, nhóm 2 thổi recorder, nhóm 3 dùng nhạc cụ thể hiện tiết tấu để gõ đệm cho bài *Xoè hoa* theo phách, nhịp hoặc tiết tấu.

Xoè hoa





Kèn phím

Thực hành thế bấm

– HS quan sát và đọc tên nốt ứng với số ngón tay trên khuông và trên phím đàn.

– GV thổi mẫu và hướng dẫn HS cách thực hiện:

+ HS đọc nốt kết hợp vỗ tay theo phách.

+ GV hướng dẫn HS khum bàn tay và đặt vào thế bấm các nốt Mi, Rê, Đô, La, Son theo đúng số ngón tay (SGK, trang 15).

Lưu ý: Khi HS thực hành thổi thế bấm, GV bắt nhịp kết hợp vỗ tay theo phách, đọc nốt để ở nhịp độ từ 50 – 70 giúp HS chơi ở tốc độ ổn định.

Luyện tập bài *Xoè hoa*

- GV giới thiệu bài dân ca *Xoè hoa* (tham khảo phần giới thiệu bài hát trong phần recorder).
- GV cùng HS chia nét nhạc của bài (tham khảo phần giới thiệu bài hát trong phần recorder, các điểm lấy hơi là các nét nhạc đã được phân tách).
- GV hướng dẫn HS luyện tập các thế bấm, số ngón các nốt đã được học trên kèm phím để ứng dụng vào luyện tập bài *Xoè hoa* (GV sử dụng máy đánh nhịp hoặc bật metronome trên đàn phím điện tử ở tốc độ từ 70 – 80). GV hướng dẫn HS luyện tập từng nét nhạc và hoàn thiện cả bài.
- GV tổ chức cho cá nhân/nhóm luyện tập, sau đó cho HS góp ý, sửa sai cho nhau. GV bao quát lớp, hướng dẫn, sửa sai cho HS.
- Sau khi HS luyện tập ở tốc độ chậm rồi tăng dần và thổi thuần thục giai điệu của bài, GV hướng dẫn HS thổi ghép với bản phối khí nhạc beat.

- GV chia lớp thành 3 nhóm: nhóm 1 đọc nhạc, nhóm 2 thổi kèn phím, nhóm 3 dùng nhạc cụ thể hiện tiết tấu để gõ đệm cho bài *Xoè hoa* theo hình tiết tấu trong phần recorder.
- GV bắt nhịp cho HS thổi và lấy hơi theo từng nét giai điệu của bài (phần chia nét giai điệu, tham khảo cách chia trong phần recorder).

  Lưu ý: Khi HS thực hành, GV sử dụng máy đánh nhịp hoặc bật metronome trên đàn phím điện tử ở tốc độ từ 70 – 80.

* **Tổng kết tiết học**

GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức của bài học.

* **Chuẩn bị bài mới**

Cá nhân/nhóm HS tiếp tục luyện tập bài *Xoè hoa* ở mức độ tốt hơn để biểu diễn ở tiết học Vận dụng – Sáng tạo.

TIẾT 8

Vận dụng – Sáng tạo

1. Trình bày một số bài hát đã sưu tầm về đề tài quê hương, đất nước

- GV tổ chức cho các nhóm HS chia sẻ và biểu diễn bài hát đã sưu tầm. HS nhận xét phần trình bày của nhóm bạn.
- GV tổng hợp ý kiến nhận xét của các nhóm và định hướng HS học tập theo nhóm có tiết mục biểu diễn hay, sáng tạo. GV khuyến khích, động viên, đánh giá lấy điểm thường xuyên.

2. Biểu diễn bài hát *Việt Nam ơi* với hình thức hát bè đuổi

– GV đệm đàn hoặc dùng bản phối khí hát mẫu để ôn lại bài hát, hát bè đuổi trên nền nhạc phối khí hát mẫu.

– HS lắng nghe, thảo luận về phần trình bày hát bè đuổi của GV.

– GV tổ chức cho HS luyện tập hát bè đuổi:

+ Bước 1: bắt nhịp, đánh nhịp cho cả lớp luyện hát bè đuổi trên nền nhạc phối khí bản mẫu.

+ Bước 2: chia lớp thành 2 nhóm, nhóm 1: hát bè giai điệu, nhóm 2: hát bè đuổi.

Lưu ý: GV cho 2 nhóm luân phiên nhiệm vụ hát bè giai điệu và hát bè đuổi.

– HS nhận xét phần trình bày của nhóm bạn.

– GV nhận xét, sửa sai, tuyên dương những nhóm hát tốt phần bè đuổi.

Lưu ý: GV nhắc nhở HS khi hát bè cần điều chỉnh giọng hát để hai bè hoà quyện, tạo ra sự kết hợp hiệu quả giữa hai nhóm hát bè giai điệu và bè đuổi.

3. Thuyết trình về Dân ca Quan họ Bắc Ninh

– GV tổ chức cho các nhóm thuyết trình những hiểu biết về Dân ca Quan họ Bắc Ninh. Đại diện các nhóm HS nêu nhận xét về phần thuyết trình của nhóm bạn.

– GV nhận xét về phần trình bày của các nhóm HS.

4. Biểu diễn bản nhạc yêu thích bằng nhạc cụ thể hiện giai điệu đã học

– GV tổ chức cho HS giới thiệu nhạc cụ, bản nhạc HS yêu thích và đã luyện tập.

– GV tổ chức cho các nhóm HS biểu diễn.

– GV nhận xét, động viên những HS chăm chỉ luyện tập và biểu diễn nhạc cụ.

*** Tổng kết chủ đề**

– GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức đã học.

Gợi ý câu hỏi:

+ Em yêu thích nội dung nào nhất? Vì sao?

+ Em cùng nhóm đã thể hiện tốt nhất nội dung nào của chủ đề?

– HS nêu cảm nhận sau khi học xong Chủ đề 2 – *Tôi yêu Việt Nam.*

– GV đánh nhịp trên đàn phím điện tử và bắt nhịp cho HS đọc đồng thanh theo tiết tấu đoạn thơ kết thúc chủ đề: *Việt Nam đất nước ta ơi ... Quê hương biết mấy thân yêu ...*

*** Chuẩn bị bài mới**

HS đọc, tìm hiểu các nội dung của Chủ đề 3 – *Hoà ca*, thể loại hợp xướng, nhịp $\frac{3}{8}$,...

TIẾT 9

ÔN TẬP GIỮA HỌC KÌ I

– GV cùng HS hệ thống các nội dung đã học trong Chủ đề 1 và Chủ đề 2.

– GV lựa chọn tổ chức ôn luyện một số kiến thức của các mạch nội dung: hát, nghe nhạc, đọc nhạc, lí thuyết âm nhạc, thường thức âm nhạc, nhạc cụ theo cá nhân/nhóm HS.

1. **Hát:** GV tổ chức HS ôn luyện và biểu diễn các bài hát *Chào năm học mới, Việt Nam ơi* bằng các hình thức đã học hoặc nhóm tự sáng tạo.

– Hát theo hình thức lĩnh xướng, hoà giọng.

– Hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu.

2. **Nghe nhạc:** Cho HS nghe lại bài hát *Bay lên nhé mụ cười, Ngàn ước mơ Việt Nam.* Yêu cầu HS nêu được ý nghĩa, nội dung và cảm nhận được tính chất âm nhạc của bài hát.

3. **Đọc nhạc:** GV tổ chức cá nhân/nhóm HS ôn luyện *Bài đọc nhạc số 1:*

– Đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách.

– Đọc nhạc kết hợp đánh nhịp $\frac{2}{4}$.

– Đọc nhạc bằng hình thức hai bè.

4. **Lí thuyết âm nhạc**

– GV tổ chức cho các nhóm HS trình bày hiểu biết về gam trưởng, giọng trưởng, giọng Đô trưởng qua hình thức làm phiếu bài tập; xác định giọng qua các bài hát, bài đọc nhạc đã học.

– GV tổ chức cho các nhóm HS trình bày hiểu biết về nhịp $\frac{3}{8}$.

5. **Thường thức âm nhạc:** GV tổ chức cho các nhóm HS lên trình bày hiểu biết về Dân ca Quan họ Bắc Ninh bằng các hình thức khác nhau (đóng vai, thuyết trình, sơ đồ tư duy, chơi trò chơi).

6. **Nhạc cụ giai điệu:** GV tổ chức cá nhân/nhóm HS biểu diễn bài *Xoè hoa* bằng kèn phím hoặc recorder.

CHỦ ĐỀ 3: HOÀ CA

BÀI 5

TIẾT 10

Hát: Hát hai bè trích đoạn bài *Ngàn ước mơ Việt Nam*, liên khúc *Tôi yêu Việt Nam*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và lời ca của hai bè trong trích đoạn bài *Ngàn ước mơ Việt Nam*.
- Nhận biết được câu, đoạn trong bài hát.
- Nhớ được tên bài hát, tên tác giả và nội dung của bài hát.

2. Năng lực

- Cảm nhận được giai điệu và nhịp điệu vui tươi, tự hào của bài hát *Ngàn ước mơ Việt Nam*.
- Biết thể hiện liên khúc *Tôi yêu Việt Nam* với hình thức hát đồng ca.

3. Phẩm chất

Qua giai điệu lời ca bài hát *Ngàn ước mơ Việt Nam*, HS thêm yêu quê hương, đất nước, biết sống yêu thương, chia sẻ, có khát vọng xây dựng đất nước ngày càng tươi đẹp.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, nhạc cụ thể hiện tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.
- HS: SGK *Âm nhạc 8*, nhạc cụ thể hiện tiết tấu. Tìm hiểu trước thông tin phục vụ cho bài học qua SGK và internet.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC



- Phương án 1: Nghe, kết hợp vận động theo bài hát *Việt Nam ơi*.
- Phương án 2: Nghe, sử dụng nhạc cụ thể hiện tiết tấu đệm theo bài hát *Việt Nam ơi*.

Học hát bài *Ngàn ước mơ Việt Nam*: Học hát từng câu kết hợp vỗ tay theo phách

1. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

- GV hát mẫu hoặc cho HS nghe bài hát *Ngàn ước mơ Việt Nam*.
- HS lắng nghe, vỗ tay theo phách để cảm nhận nhịp điệu.

2. Giới thiệu tác giả

GV yêu cầu HS nhớ và nhắc lại thông tin về nhạc sĩ Nguyễn Hồng Thuận đã tìm hiểu ở tiết 5 (SGK, trang 14).

3. Tìm hiểu bài hát

- GV gợi ý, cùng HS trao đổi về nội dung bài hát và thống nhất chia đoạn, chia câu cho bài hát. Bài hát có 2 lời:

+ Lời 1: … *Ngàn ước mơ Việt Nam ... sống sẻ chia.*

+ Lời 2: *Hạnh phúc trong tầm tay ... ước mơ Việt Nam.*

- GV giới thiệu: Bài hát *Ngàn ước mơ Việt Nam* có giai điệu vui tươi, tự hào. Bài hát truyền cảm hứng mạnh mẽ cho thế hệ trẻ Việt Nam hãy sống hết mình với đam mê, can đảm theo đuổi ước mơ để cùng nhau toả sáng.

4. Khởi động giọng

GV hướng dẫn HS khởi động giọng theo mẫu tự chọn.

5. Dạy hát

- GV đàn và hát mẫu câu đầu 1 – 2 lần, bắt nhịp cho cả lớp cùng hát.
- GV tiếp tục đàn kết hợp hát mẫu từng câu và dạy hát ghép nối các câu. GV sửa sai (nếu có).
- GV hướng dẫn HS hát kết hợp vỗ tay theo phách hoặc theo nhịp.

Lưu ý:

- Hát chính xác những tiếng hát có đảo phách trong phạm vi một nhịp: *ước mơ Việt, cao trong nắng, ước mơ Việt, linh trong tiếng, ước mơ Việt, bao la tình người, ước mơ Việt Nam, hạnh phúc trong tầm, ta cháy hết mình, sáng như ngày, lên bao khát, biết ơn cuộc, nay tuyệt vời, hạnh phúc sẽ trào dâng, ước mơ Việt.*
- Hát chính xác những tiếng hát có đảo phách trong phạm vi một ô nhịp và đảo phách từ ô nhịp trước sang ô nhịp sau: *bay cao trong nắng, lung linh trong tiếng, bao la tình người.*
- Ngân, nghỉ những tiếng hát có dấu lặng đơn, dấu lặng đen, nốt đen, nốt tròn,…

Hát theo hình thức hát bè

GV tổ chức cho HS theo các bước sau:

- Bước 1: GV đàn mẫu, hát mẫu giai điệu của bè 2, bắt nhịp HS thực hiện và sửa sai cho HS (nếu có).
- Bước 2: HS hát bè theo học liệu phối khí bản hát mẫu.
- Bước 3: Chia nhóm: nhóm 1 hát bè giai điệu, nhóm 2 hát bè 2 trên học liệu phối khí nhạc beat (khuyến khích HS có năng lực hát tốt tham gia hát bè).

Tập hát liên khúc *Tôi yêu Việt Nam:* *Việt Nam ơi* (Bùi Quang Minh), *Ngàn ước mơ Việt Nam* (Nguyễn Hồng Thuận)

– Thực hiện theo các bước sau:

+ Bước 1: GV cho HS lắng nghe và cảm nhận liên khúc *Tôi yêu Việt Nam* qua video học liệu.

+ Bước 2: Tổ chức cho HS tập hát theo học liệu phối khí nhạc beat.

– GV giao nhiệm vụ các nhóm HS thực hành luyện tập thêm ngoài giờ lên lớp.

Lưu ý: GV gợi ý và khuyến khích HS có năng lực hát tốt tham gia nhóm hát bè. Yêu cầu HS lắng nghe và điều chỉnh âm thanh khi kết hợp 2 bài hát *Việt Nam ơi* và *Ngàn ước mơ Việt Nam*.

*** Tổng kết tiết học**

– GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức của tiết học.

– HS tiếp tục luyện tập liên khúc *Tôi yêu Việt Nam*. Khuyến khích cá nhân/nhóm có ý tưởng sáng tạo phong phú, đa dạng để thể hiện, trình diễn ở tiết Vận dụng – Sáng tạo.

*** Chuẩn bị bài mới**

Cá nhân/nhóm HS tìm hiểu về thể loại hợp xướng.

TIẾT 11

- **Thường thức âm nhạc: Thể loại hợp xướng**
- **Ôn liên khúc: *Tôi yêu Việt Nam***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Nêu được đặc điểm và tác dụng của hợp xướng.

– Hoàn thiện hát liên khúc *Tôi yêu Việt Nam*.

2. Năng lực

– Phân biệt được thể loại hợp xướng và các hình thức ca hát khác.

– Biết quan sát bè, chủ động lấy hơi, điều chỉnh giọng hát để tạo nên sự hài hoà giữa các bè. Ổn định được nhịp độ khi chuyển sang bài *Việt Nam ơi*.

3. Phẩm chất

Qua nội dung tìm hiểu về thể loại hợp xướng, hát liên khúc *Tôi yêu Việt Nam*, HS được rèn luyện kĩ năng làm việc nhóm, kết hợp lắng nghe điều chỉnh giọng hát để tạo nên sự hài hoà khi tham gia hoạt động tập thể.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, nhạc cụ thể hiện tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, nhạc cụ thể hiện tiết tấu. Tìm hiểu trước thông tin phục vụ cho bài học qua SGK và internet.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

1. Tìm hiểu về thể loại hợp xướng

- GV tổ chức cho các nhóm đưa ra những thông tin đã chuẩn bị về thể loại hợp xướng, cùng nhau thảo luận, thống nhất nội dung để cử đại diện trình bày trước lớp.
- GV và các HS khác lắng nghe, các nhóm góp ý cho nhau.
- HS nghe file âm thanh hoặc xem video biểu diễn hợp xướng (khuyến khích sử dụng tư liệu do HS sưu tầm).
- GV nhận xét, tổng hợp, chắt lọc các thông tin kiến thức của SGK và thông tin do các nhóm HS giới thiệu để yêu cầu HS cần ghi nhớ.

2. Nghe hợp xướng *Ca ngợi Tổ quốc*

- GV cho HS nghe/xem video hợp xướng *Ca ngợi Tổ quốc* (HS nghe và cảm nhận tác phẩm trong tâm thế thoải mái, thả lỏng cơ thể).
- HS nêu cảm nhận sau khi nghe tác phẩm (GV gợi ý: Bản hợp xướng là giọng nam, giọng nữ hay giọng thiếu nhi?).

Trong số các hình thức hát hợp xướng, em thích nhất hình thức nào? Vì sao?

Ôn luyện liên khúc *Tôi yêu Việt Nam*

- GV tổ chức cho HS ôn hát liên khúc *Tôi yêu Việt Nam* theo hình thức 2 bè.
- GV hướng dẫn HS điều chỉnh giọng hát để tạo nên sự hài hoà giữa các bè, ổn định được nhịp độ khi chuyển sang bài *Việt Nam ơi*.
- GV hỗ trợ HS tập luyện, sửa sai (nếu có) và gọi nhóm HS trình bày trước lớp.
- HS nhận xét cho nhau. GV nhận xét, đánh giá phần trình bày của HS.

  Lưu ý: Khi luyện tập, GV hướng dẫn HS điều chỉnh giọng hát từ bài *Ngàn ước mơ Việt Nam* sang bài *Việt Nam ơi* cho hài hoà.

*** Tổng kết tiết học**

GV cho HS nhắc lại các nội dung đã học. GV lưu ý những kiến thức cần ghi nhớ.

*** Chuẩn bị bài mới**

- HS tiếp tục tập luyện liên khúc *Tôi yêu Việt Nam* để trình diễn ở tiết Vận dụng – Sáng tạo.
- HS tìm hiểu *Bài đọc nhạc số 2*, nhịp $\frac{3}{8}$ để chuẩn bị cho tiết học sau.

BÀI 6

TIẾT 12

- **Lí thuyết âm nhạc: Nhịp $\frac{3}{8}$**
- **Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 2***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Nêu được đặc điểm và cảm nhận được tính chất của nhịp $\frac{3}{8}$; so sánh được sự giống nhau, khác nhau giữa nhịp $\frac{3}{8}$ và $\frac{3}{4}$.

– Đọc đúng tên nốt, cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 2*.

2. Năng lực

Thể hiện được *Bài đọc nhạc số 2* kết hợp gõ đệm, đánh nhịp.

3. Phẩm chất

Giáo dục HS tính chăm chỉ, ý thức trách nhiệm trong quá trình chuẩn bị bài, hợp tác làm việc nhóm.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, nhạc cụ thể hiện tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, nhạc cụ thể hiện tiết tấu. Tìm hiểu bài học theo yêu cầu của GV từ tiết học trước.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

HS thể hiện bài hát *Santa Lucia* (SGK *Âm nhạc 7*, trang 46) kết hợp gõ đệm theo phách.

– GV yêu cầu HS quan sát bản nhạc bài hát *Santa Lucia* và trả lời câu hỏi:

+ Bài hát được viết ở nhịp gì? → Nhịp $\frac{3}{4}$.

+ Nhịp $\frac{3}{4}$ có mấy phách? → Nhịp $\frac{3}{4}$ có 3 phách trong một ô nhịp.

+ Em hãy nhận xét về độ mạnh – nhẹ của các phách. → Phách 1 mạnh, phách 2 và phách 3 nhẹ.

– Các HS khác nhận xét câu trả lời. GV nhận xét, bổ sung kiến thức hoàn chỉnh.

Tìm hiểu nhịp $\frac{3}{8}$

– GV cho HS nghe trích đoạn bài *Khúc ca bốn mùa* (SGK, trang 24) và cảm nhận tính chất nhịp $\frac{3}{8}$.

– GV trình chiếu bảng khái niệm 2 loại nhịp $\frac{3}{4}$ và $\frac{3}{8}$, yêu cầu HS so sánh sự khác nhau của 2 loại nhịp.

Nhịp $\frac{3}{4}$	Nhịp $\frac{3}{8}$
Nhịp $\frac{3}{4}$ gồm 3 phách trong một ô nhịp. Mỗi phách có giá trị trường độ bằng một nốt đen. Phách 1 mạnh, phách 2 và phách 3 nhẹ.	Nhịp $\frac{3}{8}$ gồm 3 phách trong một ô nhịp. Mỗi phách có giá trị trường độ bằng một nốt móc đơn. Phách 1 mạnh, phách 2 và phách 3 nhẹ.
Nhịp $\frac{3}{4}$ có tính chất nhịp nhàng, vui vẻ, sinh động.	Nhịp $\frac{3}{8}$ có tính chất uyển chuyển, linh hoạt.

– Từ bảng so sánh, GV yêu cầu HS trình bày hiểu biết về nhịp $\frac{3}{8}$.

– GV chốt kiến thức và yêu cầu HS ghi nhớ.

Cách đánh nhịp $\frac{3}{8}$

– HS quan sát sơ đồ đánh nhịp $\frac{3}{8}$ (SGK, trang 24).

– GV hướng dẫn HS cách đánh nhịp $\frac{3}{8}$ với nhịp độ nhanh và uyển chuyển hơn so với nhịp $\frac{3}{4}$. HS luyện tập đánh nhịp từ chậm đến nhanh dần.

Nghe trích đoạn bài *Khúc ca bốn mùa* và kết hợp đánh nhịp $\frac{3}{8}$.

ĐỌC NHẠC

Đọc *Bài đọc nhạc số 2*

– GV hướng dẫn HS khai thác bài đọc nhạc thông qua các câu hỏi và yêu cầu:

+ Bài đọc nhạc viết ở nhịp gì? → GV nhắc lại khái niệm nhịp $\frac{3}{8}$.

+ Kể tên các nốt nhạc và hình nốt có trong bài đọc nhạc.

+ Đếm số phách trong mỗi ô nhịp và trả lời câu hỏi: Vì sao nốt đơn bằng 1 phách, nốt đen bằng 2 phách, nốt đen chấm dôi bằng 3 phách?

– GV yêu cầu cá nhân/nhóm HS tìm hiểu và trả lời các câu hỏi trên bằng hình thức thuyết trình hoặc phiếu học tập,…

– GV nhận xét và bổ sung kiến thức: phân tích dấu móc giật ở các ô nhịp số 3, 7, 11, 15.

1. Đọc gam Đô trưởng và trục của gam

– GV hướng dẫn HS đọc gam Đô trưởng đi lên đi xuống (2 lần).

– GV hướng dẫn HS đọc trục của gam Đô trưởng.

2. Luyện tập tiết tấu

– GV hướng dẫn HS quan sát tiết tấu (SGK, trang 25) để luyện đọc hình nốt theo đúng trường độ, gõ đệm theo phách.

$\frac{3}{8}$	♩ ♪	♩ ♪	♩. 𝅘𝅥𝅯 ♪	♩.
	Đen Đơn	Đen Đơn	Đơn chấm dôi Kép Đơn	Đen chấm dôi
	X x x	X x x	Xx X	X x x

– GV lưu ý HS thể hiện rõ tính chất nhịp nhàng, uyển chuyển, linh hoạt của nhịp $\frac{3}{8}$ (phách 1 mạnh, phách 2 và phách 3 nhẹ). GV sửa sai cho HS (nếu có).

3. Đọc *Bài đọc nhạc số 2*

– GV đàn giai điệu bài đọc nhạc 2 lần. HS quan sát bản nhạc.

– GV và HS cùng thống nhất chia các nét nhạc trong bài:

+ Nét nhạc 1: Từ đầu đến hết ô nhịp thứ 4.

+ Nét nhạc 2: Tiếp đến hết ô nhịp thứ 8.

+ Nét nhạc 3: Tiếp đến hết ô nhịp thứ 12.

+ Nét nhạc 4: Tiếp đến hết.

– Tập đọc từng nét nhạc:

+ GV đàn từng nét nhạc, bắt nhịp cho HS đọc nhạc cùng đàn (2 lần).

+ GV cho cả lớp tiếp tục làm theo trình tự trên đến hết bài và ghép nối cả bài.

– GV cho HS đọc *Bài đọc nhạc số 2*. GV sửa sai (nếu có).

Đọc nhạc kết hợp với các hoạt động

1. Đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách

– GV hướng dẫn HS tập đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách: nhấn vào phách 1 của mỗi ô nhịp (HS có thể vỗ tay hoặc gõ đệm bằng một vài nhạc cụ tiết tấu như thanh phách, song loan,...).

– Từng nhóm HS luyện tập theo hướng dẫn của GV.

– GV tổ chức một vài nhóm trình bày trước lớp.

2. Đọc nhạc theo hình thức nối tiếp

– GV chia lớp thành 2 nhóm theo bảng dưới đây:

<table>
<tr><th colspan="2">Lần 1</th><th>Lần 2</th></tr>
<tr><td>Nhóm 1</td><td>Nhóm 2</td><td rowspan="3">Chọn nhạc cụ thể hiện tiết tấu để gõ đệm Bài đọc nhạc số 2</td></tr>
<tr><td>Đọc nét nhạc 1</td><td>Đọc nét nhạc 2</td></tr>
<tr><td>Đọc nét nhạc 3</td><td>Đọc nét nhạc 4</td></tr>
</table>

– Lần 1:

+ Nhóm 1 đọc nhạc nét nhạc 1 và 3.

+ Nhóm 2 đọc nhạc nét nhạc 2 và 4.

→ GV hướng dẫn HS đọc nối tiếp nhau.

– Lần 2: HS sử dụng nhạc cụ thể hiện tiết tấu đệm cho *Bài đọc nhạc số 2*.

– GV khuyến khích 2 nhóm đánh giá lẫn nhau. GV nhận xét, tuyên dương các nhóm đọc nhạc tốt.

* Tổng kết tiết học

GV yêu cầu HS nhắc lại các nội dung kiến thức đã học.

* Chuẩn bị bài mới

Các nhóm ôn luyện những nội dung đã học trong Chủ đề 3 để biểu diễn ở tiết Vận dụng – Sáng tạo.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

TIẾT 13 Vận dụng – Sáng tạo

1. Biểu diễn liên khúc *Tôi yêu Việt Nam*

– GV tổ chức cho HS biểu diễn liên khúc *Tôi yêu Việt Nam* theo hình thức đồng ca hoặc hợp xướng 2 bè. GV chỉ huy hoặc chọn 1 HS có năng lực đánh nhịp tốt để chỉ huy.

– GV nhận xét, đánh giá phần trình bày của HS và nhắc nhở HS khi hát cần thể hiện sắc thái, điều chỉnh nhịp độ, cao độ, trường độ của âm thanh để các bè có sự kết nối, hoà quyện.

2. Hoà tấu nhạc cụ thể hiện tiết tấu nhịp $\frac{3}{8}$

– GV chia HS thành 3 nhóm tham gia gõ đệm, mỗi nhóm lựa chọn 1 trong 3 loại nhạc cụ là trống, triangle, tambourine hoặc maracas.

+ Nhóm 1: sử dụng trống gõ vào phách 1 của mỗi ô nhịp.

+ Nhóm 2: sử dụng triangle gõ vào phách 1 và phách 3 của mỗi ô nhịp.

+ Nhóm 3: sử dụng tambourine hoặc maracas, lắc đều 3 phách của mỗi ô nhịp.

– GV hướng dẫn từng nhóm HS thực hiện các tiết tấu (có thể thay đổi, luân phiên giữa các hình tiết tấu và nhạc cụ theo sở thích của HS).

– GV khuyến khích HS nhận xét phần trình bày của nhóm bạn. GV nhận xét, khuyến khích thưởng điểm thường xuyên cho những nhóm có phần trình bày tốt.

3. So sánh hát hợp xướng với các hình thức hát khác mà em biết

– GV tổ chức cho cá nhân/nhóm trình bày hiểu biết của bản thân về hợp xướng và các hình thức hát khác.

– GV gọi cá nhân/nhóm trình bày bài hát theo hình thức hát đơn ca, song ca, tam ca, tốp ca để phân biệt với hát hợp xướng. Các HS khác nhận xét.

– GV bật file nhạc beat, chỉ huy cả lớp hát lại liên khúc *Tôi yêu Việt Nam* theo hình thức hợp xướng 2 bè.

– GV tổng hợp nội dung kiến thức của chủ đề.

*** Tổng kết chủ đề**

GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức đã học.

*** Chuẩn bị bài mới**

HS đọc và tìm hiểu các nội dung của Chủ đề 4 – *Biển đảo quê hương*.

CHỦ ĐỀ 4: BIỂN ĐẢO QUÊ HƯƠNG

BÀI 7

TIẾT 14

- **Hát: Bài hát *Nơi ấy Trường Sa***
- **Nghe nhạc: Bài hát *Nơi đảo xa***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và lời ca bài hát *Nơi ấy Trường Sa.*

– Nhận biết được câu, đoạn trong bài hát.

– Nhớ được tên bài hát, tên tác giả và nội dung của bài hát.

2. Năng lực

– Biết thể hiện đúng sắc thái bài hát bằng các hình thức hát nối tiếp, hoà giọng, hát kết hợp vỗ tay theo phách.

– Cảm nhận được giai điệu tha thiết, nhịp điệu hào hùng, sôi nổi và hình tượng người chiến sĩ hải quân trong âm nhạc qua bài hát *Nơi đảo xa.*

3. Phẩm chất

Qua giai điệu lời ca của bài hát *Nơi ấy Trường Sa*, HS thêm yêu quê hương đất nước, lòng tự hào dân tộc và trách nhiệm là một công dân Việt Nam hiện đại, luôn biết trân quý những hi sinh thầm lặng của người lính hải quân trên mặt trận gìn giữ chủ quyền biển đảo thiêng liêng của Tổ quốc.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, nhạc cụ tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, nhạc cụ tiết tấu. Tìm hiểu trước một vài thông tin phục vụ cho bài học qua SGK và các trang thông tin, sách báo có nguồn gốc đáng tin cậy.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC



– Phương án 1: GV cho HS xem video bài hát về chủ đề biển đảo, ví dụ: bài hát *Bay qua Biển Đông* (sáng tác: Lê Việt Khánh).

– Phương án 2: GV cho HS xem tư liệu về cuộc sống sinh hoạt của những cán bộ, chiến sĩ đang công tác ở huyện đảo Trường Sa.

Học hát bài *Nơi ấy Trường Sa*: Học hát từng câu kết hợp vỗ tay theo phách

1. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

– GV hát mẫu hoặc cho HS nghe bài hát *Nơi ấy Trường Sa*.

– HS lắng nghe, vỗ tay theo phách để cảm nhận nhịp điệu.

2. Giới thiệu tác giả

Nhạc sĩ Phạm Tuyên sinh năm 1930, quê ở Hải Dương. Ông là nhạc sĩ nổi tiếng, có nhiều đóng góp cho nền âm nhạc Việt Nam. Nhạc sĩ Phạm Tuyên bắt đầu sáng tác từ những năm 50 của thế kỉ XX. Trong hơn nửa thế kỉ qua, ông đã có rất nhiều bài hát được công chúng yêu thích như: *Bám biển quê hương, Chiếc gậy Trường Sơn, Từ làng Sen,...* Đặc biệt là bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng*, bài hát là khúc khải hoàn ca của một chiến thắng vĩ đại, mang âm hưởng sôi nổi, tự hào, ngợi ca hình ảnh Bác Hồ – vị lãnh tụ muôn vàn kính yêu của dân tộc Việt Nam. Bài hát đã đi cùng năm tháng và sống mãi trong tâm trí mỗi người dân Việt Nam. Năm 2012, ông được Nhà nước trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học – Nghệ thuật.

3. Tìm hiểu bài hát

– GV giới thiệu: Bài hát *Nơi ấy Trường Sa* có giai điệu vui tươi, rộn ràng, lời ca giàu hình ảnh về thiên nhiên, về các chiến sĩ hải quân ngày đêm vững tay súng bảo vệ biển đảo quê hương.

– GV gợi ý, cùng HS trao đổi về nội dung bài hát và thống nhất chia đoạn, chia câu cho bài hát. Bài hát chia thành 2 đoạn:

Đoạn 1: *Như thế nào ... sắc biếc nông sâu.*

Đoạn 2: *Như thế nào? Em đã biết đâu ... nơi ấy là Trường Sa!*

4. Khởi động giọng

GV hướng dẫn HS khởi động giọng theo mẫu tự chọn.

5. Dạy hát

– GV đàn và hát mẫu câu đầu từ 1 đến 2 lần, bắt nhịp cho cả lớp cùng hát.

– GV tiếp tục đàn kết hợp hát mẫu từng câu và dạy hát ghép nối các câu. GV sửa sai (nếu có).

– GV hướng dẫn HS hát kết hợp vỗ tay theo phách.

Lưu ý:

+ Hát ngân đủ trường độ những tiếng hát có dấu nối, dấu luyến như: *hô, gió, ba, tổ, chìm, trên cát,...*

+ Hát chính xác những từ có đảo phách trong các câu hát của đoạn 1: *muôn trùng sóng, muôn vàn bão, lại gọi đảo, dập dìu ca, sắc biếc nông.*

+ Những từ có đảo phách ở đoạn 2: *em đã biết, nhìn về phía, một điều mà.*

+ Những từ có dấu hoá bất thường: *nơi, trường* (đoạn 2).

– GV tổ chức các hoạt động cho HS:

+ Hát nối tiếp: nhóm nam, nhóm nữ hát nối tiếp (như đã chia câu trong SGK, trang 29).

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

+ Hát hoà giọng: Cả lớp thực hiện (hát từ *Như thế nào? Em có biết đâu! ... nơi ấy là Trường Sa*).

– HS thực hành luyện tập theo nhóm.

– GV gọi một vài cá nhân/nhóm thể hiện trước lớp và yêu cầu HS thể hiện sắc thái vui tươi, âm thanh có sự hoà quyện, giữ đều nhịp.

– Tổ chức HS hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu.

– GV tổ chức các nhóm luyện tập/trình bày hoàn thiện cả bài.

– Gọi 1 – 2 nhóm biểu diễn trước lớp. GV sửa sai (nếu có).

Nêu những hình ảnh về thiên nhiên được nhắc tới trong lời bài hát *Nơi ấy Trường Sa.*

– Bức tranh thiên nhiên hùng vĩ, tươi đẹp trên quần đảo Trường Sa.

– Hình tượng người lính hải quân đứng gác, góp phần bảo vệ vùng biển của Tổ quốc.

– Tổ quốc Việt Nam có Trường Sa (ý nghĩa khẳng định chủ quyền biển đảo).

Qua bài hát *Nơi ấy Trường Sa*, hãy sáng tạo hình thức biểu diễn phù hợp với giai điệu, nội dung của bài để thể hiện ở tiết Vận dụng – Sáng tạo.

Nghe bài hát: *Nơi đảo xa* (sáng tác: Thế Song)

GV cho HS nghe bài hát *Nơi đảo xa* và hướng dẫn HS nghe nhạc, vận động nhẹ nhàng theo nhịp điệu, cảm nhận bài hát qua giai điệu, ý nghĩa của lời ca.

Nêu cảm nhận của em sau khi nghe bài hát

– GV đặt các câu hỏi và gợi ý cho HS trả lời, chia sẻ cảm nhận, cảm xúc, trí tưởng tượng của bản thân về giai điệu, tính chất âm nhạc, nội dung, hình tượng âm nhạc khi nghe bài hát.

– GV gợi ý để HS chia sẻ hiểu biết, trách nhiệm của thế hệ trẻ hiện nay trong việc bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia nói chung, chủ quyền biển đảo Việt Nam nói riêng.

HS ôn luyện bài hát *Nơi ấy Trường Sa* theo các hình thức đã học, đưa bài hát vào sinh hoạt ngoại khoá trong nhà trường, hát cho người thân nghe hoặc trong các dịp sinh hoạt cộng đồng: ngày thành lập Quân đội Nhân dân Việt Nam (22 – 12), ngày truyền thống Bộ đội Biên phòng (03 – 3), ngày truyền thống Hải quân Nhân dân Việt Nam (05 – 8),...

*** Tổng kết tiết học**

– GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức trong tiết học.

– HS tiếp tục luyện tập bài hát *Nơi ấy Trường Sa* bằng các hình thức đã được học. Khuyến khích cá nhân/nhóm có ý tưởng sáng tạo phong phú, đa dạng để thể hiện, biểu diễn bài hát.

*** Chuẩn bị bài mới**

Tìm hiểu trước về đàn guitar, ukulele, một số nghệ sĩ đàn guitar nổi tiếng ở Việt Nam và trên thế giới.

BÀI 8

TIẾT 15

- **Thường thức âm nhạc: Đàn guitar và ukulele**
- **Ôn bài hát: *Nơi ấy Trường Sa***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Nêu được đặc điểm của đàn guitar và đàn ukulele, phân biệt được âm sắc của 2 nhạc cụ.

– HS biết hát thuộc lời, đúng giai điệu, thể hiện được tính chất âm nhạc của bài hát *Nơi ấy Trường Sa.*

2. Năng lực

– Hiểu biết, cảm thụ âm nhạc thông qua việc tìm hiểu về hình dáng và nghe các bản nhạc được trình diễn bằng guitar, ukulele.

– Thể hiện đúng giai điệu, lời ca, tính chất âm nhạc của bài hát *Nơi ấy Trường Sa* ở các hình thức nhóm và cá nhân.

3. Phẩm chất

Giáo dục HS tình yêu quê hương đất nước, lòng tự hào và ý thức bảo vệ chủ quyền lãnh thổ Việt Nam.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh, hình ảnh.

– HS: SGK *Âm nhạc 8.*

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

GV cho HS nghe một vài bản nhạc Việt Nam hoặc nước ngoài được trình diễn bằng đàn guitar, ukulele; nghe bản có dùng guitar gỗ và guitar điện để có sự so sánh về hình dáng, âm sắc đặc trưng của mỗi nhạc cụ. Ví dụ: Bản nhạc *Asturias* (guitar gỗ và guitar điện), *Bèo dạt mây trôi* (ukulele và guitar gỗ).

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

Tìm hiểu về đàn guitar và ukulele

– GV mời cá nhân/nhóm HS trình bày những kiến thức đã thu thập được về đàn guitar và ukulele theo yêu cầu chuẩn bị sau tiết học trước.

– HS nhận xét, bổ sung kiến thức cho cá nhân/nhóm vừa trình bày.
– GV trao đổi và gợi ý để HS nhớ được các đặc điểm về cấu tạo của đàn guitar gỗ, guitar điện và ukulele. Qua đó, nhận biết và hiểu được sự giống, khác nhau về hình dáng, âm sắc và cách diễn tấu đặc trưng của mỗi loại.

– GV cho HS nghe thêm một vài bản nhạc tiêu biểu để HS cảm nhận sâu thêm sau khi tìm hiểu về guitar và ukulele. Sau khi nghe, xem, GV yêu cầu HS trả lời câu hỏi trong SGK: Nêu một số đặc điểm cơ bản của đàn guitar và ukulele.
– HS trả lời, GV nhận xét và chốt lại kiến thức. Có thể bổ sung, mở rộng thêm một số kiến thức hoặc nghe thêm các bản nhạc có dùng guitar và ukulele biểu diễn.

GV khuyến khích HS biết chơi đàn guitar hoặc ukulele biểu diễn trước lớp.

Ôn bài hát: ***Nơi ấy Trường Sa***

* **Tổng kết tiết học**

GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức trong tiết học.

* **Chuẩn bị bài mới**

GV nhắc HS luyện tập các bản nhạc đã học trên nhạc cụ giai điệu tự chọn.

TIẾT 16

Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Recorder: Thực hành được nốt Đô 1 và bài hoà tấu hai bè đúng cao độ, trường độ, kĩ thuật, duy trì được tốc độ ổn định.
– Kèn phím: Hoà tấu được bài *Xoè hoa* đúng cao độ, trường độ và kĩ thuật, duy trì được tốc độ ổn định.

2. Năng lực

– Thể hiện được sắc thái và biết điều chỉnh cường độ âm thanh của nhạc cụ hoà tấu.
– Biết kết hợp các loại nhạc cụ gõ để đệm cho recorder hoặc kèn phím.

3. Phẩm chất

– Rèn luyện tính chăm chỉ, kiên trì tập luyện cá nhân và phối hợp làm việc nhóm,
– Qua việc luyện tập các kĩ thuật mới và hoà tấu trên nhạc cụ, HS có kĩ năng sử dụng nhạc cụ, qua đó tăng cường tinh thần làm việc nhóm.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, recorder hoặc kèn phím, máy đánh nhịp (hoặc đàn phím điện tử), file âm thanh (beat nhạc) phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, recorder hoặc kèn phím, tự ôn luyện những bài luyện tập ở Chủ đề 2.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC



Recorder

Thực hành bấm nốt Đô 1

– GV yêu cầu HS quan sát bài hoà tấu hai bè (SGK, trang 32), phát hiện ra nốt Đô 1 chưa học.

– GV giới thiệu vị trí nốt Đô 1 trên sáo recorder và thổi mẫu.

– GV hướng dẫn HS cách bấm nốt Đô 1:

+ Tay trái: bấm kín từ lỗ 0 đến lỗ 3 (0123).

+ Tay phải: bấm kín từ lỗ 4 đến lỗ 7 (4567).

→ Bấm kín tất cả các lỗ bấm (01234567).

– GV yêu cầu HS thực hành bấm kín trên sáo, kiểm tra ngón bấm chính xác.

Lưu ý: không bấm quá mạnh làm ngón tay lệch ra bên ngoài lỗ bấm và thổi nhẹ nhàng.

– GV bắt nhịp để HS thổi và ngắt âm Đô 1 cùng lúc.

– GV lắng nghe âm thanh và điều chỉnh cho HS (nếu cần). GV có thể chia nhóm nhỏ để HS nghe được âm thanh của nốt Đô 1 vang đúng.

Hoà tấu 2 bè

– GV yêu cầu HS tìm hiểu bài hoà tấu và nhắc lại đặc điểm, tính chất của nhịp $\frac{3}{8}$.

– GV hướng dẫn HS đọc từng nét giai điệu của mỗi bè kết hợp vỗ tay theo phách.

– Chia lớp thành 2 nhóm bè (đổi bè để tất cả HS đều đọc được cả bè 1 và bè 2).

– GV hướng dẫn HS tên nốt kết hợp ngón bấm từng nét nhạc của mỗi bè reocrder.

– GV thổi mẫu và hướng dẫn HS thực hành thổi nhắc lại và ngắt cùng lúc.

– GV chia nhóm luyện tập, kiểm tra thế bấm, kĩ thuật cho nhau. GV sửa lỗi cho HS (nếu cần).

– Chia lớp thành 2 nhóm thổi 2 bè hoà tấu và ghép nhạc beat hoặc file nhạc đệm (nếu có).

* Khuyến khích HS luyện tập thành thạo, tốc độ ổn định, âm thanh nhẹ nhàng và hoà quyện với nhau.

Kèn phím

Thực hành thế bấm hợp âm trong giọng Đô trưởng

– GV hướng dẫn HS quan sát và trình bày các tên nốt trong hợp âm cùng với số ngón tay trên khuông và trên phím đàn.

Lưu ý: GV hướng dẫn HS đọc từ nốt thấp đến nốt cao trong hợp âm.

– HS đọc hợp âm ở trên khuông nhạc và trên phím đàn.

– GV làm mẫu, sau đó hướng dẫn HS thực hành thổi hợp âm trên phím đàn.

– GV bắt nhịp cho HS thực hiện với tốc độ nhanh dần.

Luyện tập hoà tấu bài *Xoè hoa*

– GV chia HS thành 2 nhóm: nhóm 1 thực hành Kèn phím 1, nhóm 2 thực hành Kèn phím 2.

Lưu ý: số lượng HS nhóm 1 nhiều hơn nhóm 2.

– GV hướng dẫn từng nhóm HS thực hành:

+ Nhóm Kèn phím 1: ôn lại 1 – 2 lần.

+ Nhóm Kèn phím 2: GV hướng dẫn HS đọc nốt và vỗ tay theo phách, thực hành thổi 2 – 3 lần.

– GV bắt nhịp cho cả 2 nhóm cùng hoà tấu.

– GV có thể cho HS thực hiện theo các hình thức: cặp đôi, nhóm nhỏ,… biểu diễn trước lớp.

– GV nhận xét và tuyên dương các nhóm biểu diễn tốt.

*** Tổng kết tiết học**

GV cùng HS nhắc lại các nội dung kiến thức đã học.

*** Chuẩn bị bài mới**

HS chuẩn bị các tiết mục (tự chọn) để biểu diễn ở tiết Vận dụng – Sáng tạo hoặc biểu diễn cuối học kì I.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

TIẾT 17 Vận dụng – Sáng tạo

1. Biểu diễn bài *Nơi ấy Trường Sa* với các hình thức em đã chọn

– GV tổ chức cho HS biểu diễn bài hát *Nơi ấy Trường Sa* với các hình thức đã lựa chọn.

– GV theo dõi và động viên những bài biểu diễn sáng tạo, được HS chuẩn bị tốt.

2. Các nhóm lựa chọn 1 trong 3 hình thức dưới đây để thể hiện bài *Xoè hoa*

GV chia lớp thành các nhóm, lựa chọn 1 trong 3 hình thức biểu diễn trên nền nhạc bài *Xoè hoa*:

– Nhảy sạp trên nền nhạc.

– Biểu diễn nhạc cụ giai điệu đã học.

– Sử dụng nhạc cụ gõ đệm.

3. Chia sẻ với các bạn bài độc tấu hoặc hoà tấu đàn guitar và ukulele em đã sưu tầm theo yêu cầu trong nội dung Thường thức âm nhạc

Cá nhân/nhóm HS chia sẻ về những bản độc tấu, hoà tấu đàn guitar hoặc ukulele đã sưu tầm theo yêu cầu trong nội dung Thường thức âm nhạc.

* **Tổng kết tiết học**

GV cùng HS hệ thống các kiến thức cần lưu ý và động viên HS đăng kí tiết mục biểu diễn cho các hoạt động trong và ngoài nhà trường.

* **Chuẩn bị bài mới**

GV dặn dò HS tìm hiểu bài hát *Ngày Tết quê em, Một mùa xuân nho nhỏ* và nhạc sĩ Trần Hoàn.

TIẾT 18

ÔN TẬP CUỐI HỌC KÌ I

I. HỆ THỐNG CÁC KIẾN THỨC VÀ HOẠT ĐỘNG TRONG HỌC KÌ I

Kiến thức và hoạt động của Chủ đề 1, 2, 3 và 4 gồm:

– **Hát:** Biết trình diễn bài hát *Chào năm học mới, Việt Nam ơi, Ngàn ước mơ Việt Nam* (trích đoạn), *Nơi ấy Trường Sa* bằng các hình thức:

+ Hát lĩnh xướng, hoà giọng.

+ Hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu.

+ Hát đồng ca, hợp xướng liên khúc *Tôi yêu Việt Nam.*

– **Nghe nhạc:** Nhận biết, hiểu nội dung và cảm nhận được tính chất của các bài đã nghe.

– **Đọc nhạc:**

+ Đọc đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 1, 2.*

+ Đọc nhạc kết hợp gõ theo phách, nhịp.

+ Đọc nhạc kết hợp đánh nhịp.

+ Đọc nhạc có bè quãng 3 đơn giản.

+ Đọc nhạc kết hợp ghép lời ca.

– **Lí thuyết âm nhạc:**

+ Nêu được đặc điểm của giọng Đô trưởng; nhận biết được một số bản nhạc viết ở giọng Đô trưởng. Biết vận dụng kiến thức đã học về giọng Đô trưởng vào *Bài đọc nhạc số 1.*

+ Nêu được đặc điểm và cảm nhận được tính chất của nhịp $\frac{3}{8}$; so sánh sự giống và khác nhau giữa nhịp $\frac{3}{8}$ và $\frac{3}{4}$.

– **Thường thức âm nhạc:**

+ Nhận biết được hình thức hát hợp xướng, hát bè và vận dụng vào bài *Việt Nam ơi, Ngàn ước mơ Việt Nam* qua liên khúc *Tôi yêu Việt Nam.*

+ Nêu được một số đặc điểm của thể loại hợp xướng, phân biệt được hát hợp xướng và các hình thức ca hát khác.

+ Nêu được một số đặc điểm của đàn guitar và ukulele; phân biệt được âm sắc của 2 nhạc cụ.

– **Nhạc cụ giai điệu:**

+ Recorder: Thể hiện được bài hoà tấu hai bè (SGK, trang 32).

+ Kèn phím: Thể hiện được bài *Xoè hoa* trên kèn phím.

II. HÌNH THỨC TỔ CHỨC

GV chủ động lên kế hoạch kiểm tra bằng một trong hai hình thức:

1. Hình thức kiểm tra thực hành

– GV tổ chức cho cá nhân/nhóm HS bốc thăm, đăng kí lựa chọn nội dung thể hiện tuỳ theo năng lực cá nhân.

– Mỗi nhóm cử HS đại diện bốc 1 lá phiếu, sau đó cùng nhóm thực hiện. Trong mỗi lá phiếu có tên 1 bài hát, 1 bài đọc nhạc và phần thực hành nhạc cụ giai điệu. Ví dụ:

PHIẾU SỐ 1

1. Trình bày bài hát *Chào năm học mới* bằng hình thức hát lĩnh xướng, hoà giọng; hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu.
2. Trình bày *Bài đọc nhạc số 1* kết hợp gõ đệm theo phách.
3. Thể hiện bài hoà tấu hai bè trên recorder hoặc *Xoè hoa* trên kèn phím.

PHIẾU SỐ 2

1. Trình bày bài hát *Việt Nam ơi* bằng hình thức hát nối tiếp, hoà giọng; hát kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo tiết tấu.
2. Trình bày *Bài đọc nhạc số 2* kết hợp đánh nhịp $\frac{3}{8}$.
3. Thể hiện bài hoà tấu hai bè trên recorder hoặc *Xoè hoa* trên kèn phím.

PHIẾU SỐ 3

1. Trình bày bài hát *Nơi ấy Trường Sa* bằng hình thức hát nối tiếp, hoà giọng.
2. Trình bày *Bài đọc nhạc số 2* kết hợp đánh nhịp $\frac{3}{8}$.
3. Thể hiện bài hoà tấu hai bè trên recorder hoặc *Xoè hoa* trên kèn phím.

2. Hình thức kiểm tra viết

GV xây dựng đề kiểm tra theo 2 phần: trắc nghiệm và tự luận (nội dung xoay quanh kiến thức của các Chủ đề 1, 2, 3, 4).

ĐỀ MINH HOẠ

A. Trắc nghiệm

1. Khoanh tròn vào chữ cái trước đáp án đúng.

a) Câu hát *Ta vẫn luôn đi tới dù bao khó khăn nhọc nhằn* là lời của bài hát nào?

A. *Ngàn ước mơ Việt Nam* B. *Chào năm học mới*

C. *Việt Nam ơi* D. *Nơi ấy Trường Sa*

Đáp án: B

b) Âm chủ của giọng Đô trưởng là nốt gì?

A. Nốt Đô B. Nốt Pha C. Nốt Son D. Nốt La

Đáp án: A

c) Nhịp $\frac{3}{8}$ là nhịp có 3 phách trong một ô nhịp, mỗi phách có giá trị trường độ bằng hình nốt gì?

A. Hình nốt tròn B. Hình nốt trắng C. Hình nốt đơn D. Hình nốt đen

Đáp án: C

d) Đàn guitar và ukulele được làm bằng chất liệu gì?

A. Gỗ B. Sắt C. Đồng D. Nhựa

Đáp án: A

2. Điền các nốt nhạc còn thiếu vào ô nhịp cho đủ số phách của nhịp $\frac{3}{8}$.



B. Tự luận

1. Viết cảm nghĩ của em sau khi học bài hát *Nơi ấy Trường Sa*. Em sẽ có những hành động gì để bảo vệ biển đảo, quê hương đất nước?

2. Đặt lời cho *Bài đọc nhạc số 2* theo chủ đề *Biển đảo quê hương* hoặc tự chọn.

CHỦ ĐỀ 5: CHÀO XUÂN

BÀI 9

TIẾT 19 **Hát: Bài hát *Ngày Tết quê em***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và lời ca bài hát *Ngày Tết quê em.*

– Nhận biết được câu, đoạn trong lời bài hát.

– Nhớ được tên bài hát, tên tác giả và nội dung của bài hát.

2. Năng lực

Biết thể hiện đúng sắc thái bài hát bằng các hình thức hát hoà giọng, nối tiếp, hát kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể.

3. Phẩm chất

Qua giai điệu lời ca bài hát *Ngày Tết quê em,* HS thêm yêu, thêm tự hào về nền văn hoá Việt Nam đậm đà bản sắc dân tộc. Từ đó, các em có ý thức trong việc giữ gìn, bảo tồn, phát huy những nét đẹp truyền thống trong văn hoá Tết Việt.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*. Tìm hiểu trước một vài thông tin phục vụ cho bài học qua SGK và internet.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC



GV cho HS hát kết hợp vận động theo nhịp điệu 1 bài hát hoặc 1 bài thơ về chủ đề *Mùa xuân.*

Ví dụ:

Mùa xuân, đã đến, đã đến
Lộc non, phủ khắp, nơi nơi
Đào phai, đua nhau, khoe sắc
Xuống chợ, xuống chợ, bạn ơi.

Học hát bài *Ngày Tết quê em:* Học hát từng câu kết hợp vỗ tay theo phách

1. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

– GV hát mẫu hoặc cho HS nghe bài hát *Ngày Tết quê em.*

– HS lắng nghe, vỗ tay theo phách để cảm nhận nhịp điệu.

2. Giới thiệu tác giả

Tư liệu cung cấp cho GV: Nhạc sĩ Từ Huy tên khai sinh Tạ Từ Huy (1948 – 2006), nguyên quán: Quảng Nam (nay thuộc thành phố Đà Nẵng). Ông là thi sĩ, hoạ sĩ và thành viên trong nhóm *Những người bạn*, gồm 7 nhạc sĩ tên tuổi: Từ Huy, Nguyễn Ngọc Thiện, Trịnh Công Sơn, Tôn Thất Lập, Trần Long Ẩn, Nguyễn Văn Hiên và Thanh Tùng.

Tác phẩm tiêu biểu: *Một thoáng quê hương* (Từ Huy – Thanh Tùng), *Mong đợi ngậm ngùi, Quê hương tuổi thơ tôi,...*

3. Tìm hiểu bài hát

Tư liệu cung cấp cho GV: Trước đây, tiếng pháo là một âm thanh rất đỗi quen thuộc trong mỗi dịp Tết cổ truyền của người Việt. Để người dân đón Tết an toàn, Nhà nước chính thức ra Chỉ thị cấm sản xuất và đốt pháo từ cuối năm 1994. Lấy cảm hứng từ âm thanh tiếng pháo *"tách, tách, tách, tách, tách, đùng!"* nhạc sĩ Từ Huy đã tái hiện và ngân lên câu hát *"Tết Tết Tết Tết đến rồi"* như muốn lưu lại những âm thanh quen thuộc ấy để thế hệ sau nhớ về những lễ tục trong dịp Tết cổ truyền của dân tộc. Bài hát *Ngày Tết quê em* có sức lan toả rộng lớn đối với cả người dân trong nước và kiều bào ta ở nước ngoài trong nhiều thập niên qua.

Nội dung bài hát có giai điệu vui tươi, rộn ràng như bức tranh ngập tràn xuân, mọi người hân hoan đón Tết, mang đậm nét thuần phong mĩ tục cổ truyền của dân tộc Việt.

GV gợi ý, cùng HS trao đổi về nội dung bài hát và thống nhất chia đoạn, chia câu cho bài hát.

Bài hát chia làm 2 đoạn:

Đoạn 1: *Tết Tết Tết ... mọi người.*

Đoạn 2: *Mừng ngày Tết ... mau phát tài.*

4. Khởi động giọng

GV hướng dẫn HS khởi động giọng theo mẫu tự chọn.

5. Dạy hát

– GV đàn và hát mẫu câu đầu từ 1 đến 2 lần, bắt nhịp cả lớp hát.

– GV tiếp tục đàn kết hợp hát mẫu từng câu và dạy hát ghép nối các câu; ghép đoạn 1, đoạn 2 và hoàn thiện cả bài. GV sửa sai (nếu có).

– GV hướng dẫn HS hát kết hợp vỗ tay theo phách hoặc theo nhịp.

Lưu ý:

– Hát chính xác những tiếng hát có dấu luyến: *đến, pháo, lễ, gia, phát,...*

– Hát chính xác trường độ những tiếng hát có âm hình nốt kép: *Tết Tết,...*

– Những tiếng hát có dấu nối cần ngân đủ số phách: *người, chùa, đình, hoa, tài,...*

Hát theo hình thức hoà giọng, nối tiếp

– GV tổ chức cho HS:

+ Hát hoà giọng: cả lớp thực hiện hát đoạn 1.

+ Hát nối tiếp đoạn 2: chia nhóm 1, nhóm 2/nhóm giọng nam, nữ,...

– HS thực hành luyện tập theo nhóm.

– GV gọi một vài cá nhân/nhóm thể hiện trước lớp.

– Trong quá trình luyện tập của HS, GV nghe, phát hiện và chỉnh sửa những từ HS hát chưa đúng về cao độ, tiết tấu, sắc thái,... Các nhóm hát phải có sự hoà quyện, giữ đều nhịp,...

Hát kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể theo tiết tấu

1. Hát kết hợp gõ đệm

– Thực hiện theo các bước sau:

+ Bước 1: GV cho HS quan sát và vỗ tay theo âm hình 1.

Âm hình 1: Đoạn 1

Tết Tết Tết ... trong tim mọi người.



+ Bước 2: Tổ chức gõ đệm. GV chia lớp thành 3 nhóm: 2 nhóm hát, 1 nhóm gõ đệm và đổi lại.

– Tiếp tục thực hiện các bước như trên với âm hình tiết tấu 2.

Âm hình 2: Đoạn 2

Mừng ngày Tết ... bên gia đình.

Mừng ngày Tết ... mau phát tài.



KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

2. Hát kết hợp vận động cơ thể theo tiết tấu

– Thực hiện theo các bước sau:

+ Bước 1: GV làm mẫu hoặc cho HS xem video minh hoạ vận động cơ thể theo âm hình 1 và 2. HS quan sát, tập theo.

+ Bước 2: Tổ chức 2 nhóm thực hiện hát kết hợp vận động cơ thể theo tiết tấu.

– Chia lớp thành 2 dãy: 1 dãy hát, 1 dãy vận động cơ thể và đổi lại. GV quan sát, điều chỉnh sửa sai cho HS (nếu có).

– GV kiểm tra nhóm/tổ hát kết hợp vận động. Giao nhiệm vụ cho các nhóm HS thực hành luyện tập ở nhà hoặc thời gian ngoài giờ lên lớp.

Lưu ý:

– GV gợi ý cho HS khi luyện tập nên chia các bạn trong tổ/nhóm theo năng lực (hát, gõ đệm, vận động).

– Khi thể hiện, HS cần lắng nghe, điều chỉnh âm thanh hát, gõ, vận động đạt được sự đồng đều, hài hoà.

– Chia sẻ cảm nhận của em sau khi học xong bài hát *Ngày Tết quê em*. Em thích nhất câu hát nào? Vì sao?

+ Bức tranh ngày Tết cổ truyền của Việt Nam: Ai cũng bận rộn, hối hả nhưng ngập tràn niềm vui.

+ Tết cổ truyền là dịp nhà nhà người người được đoàn viên. Mọi người được quây quần đoàn tụ bên gia đình.

+ Cùng chúc nhau năm mới bình an, hạnh phúc, ấm no. Tục lệ đi chùa ngày đầu năm là một nét đẹp trong văn hoá tín ngưỡng của người Việt.

– HS ôn luyện bài hát *Ngày Tết quê em* ở các hình thức đã học, hát cho người thân nghe hoặc trong các dịp sinh hoạt cộng đồng.

* Tổng kết tiết học

– GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức trong tiết học.

– HS tiếp tục luyện tập bài hát *Ngày Tết quê em* bằng các hình thức đã được học. Khuyến khích cá nhân/nhóm có ý tưởng sáng tạo phong phú, đa dạng để thể hiện bài hát.

* Chuẩn bị bài mới

– Tìm hiểu về nhạc sĩ Trần Hoàn, nhà thơ Thanh Hải và ca khúc *Một mùa xuân nho nhỏ*.

– Sưu tầm các bài hát của nhạc sĩ Trần Hoàn.

– Luyện tập bài hát *Ngày Tết quê em* với ý tưởng sáng tạo của nhóm để biểu diễn.

TIẾT 20

- **Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Trần Hoàn và ca khúc *Một mùa xuân nho nhỏ***
- **Ôn bài hát: *Ngày Tết quê em***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– HS nêu được đôi nét về cuộc đời và thành tựu âm nhạc của nhạc sĩ Trần Hoàn, hoàn cảnh ra đời bài hát *Một mùa xuân nho nhỏ*.

– Ôn luyện bài hát *Ngày Tết quê em* với các hình thức: Hát kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể theo tiết tấu.

2. Năng lực

– Cảm nhận được tính chất, nội dung và vẻ đẹp âm nhạc qua bài hát *Một mùa xuân nho nhỏ*.

– Thể hiện được bài hát *Ngày Tết quê em* kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể theo tiết tấu.

3. Phẩm chất

Giáo dục HS tình yêu quê hương đất nước, lòng tự hào về nền văn hoá dân tộc, sự khiêm tốn, chăm chỉ học hỏi trong cuộc sống, tinh đoàn kết trong công việc.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, tìm hiểu trước về nhạc sĩ Trần Hoàn, nhà thơ Thanh Hải, nghe và tìm hiểu trước bài hát *Một mùa xuân nho nhỏ*.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

GV có thể khởi động bài học theo 1 trong 2 phương án sau:

– Phương án 1: GV đệm đàn/bật file cho HS hát và vận động theo nhịp điệu bài *Ngày Tết quê em*.

– Phương án 2: Cho HS xem video hoặc tranh ảnh về những cảnh đẹp, phong tục, lễ hội được tổ chức mỗi dịp xuân về.

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

1. Tìm hiểu về nhạc sĩ Trần Hoàn

- Các nhóm HS cử đại diện trình bày hiểu biết về nhạc sĩ Trần Hoàn. HS nghe, góp ý, bổ sung,...
- GV nhận xét phần trình bày của các nhóm, bổ sung kiến thức cần ghi nhớ.
- GV cho HS nghe, xem trích đoạn một số ca khúc tiêu biểu hoặc tự thể hiện các ca khúc quen thuộc như: *Thăm bến Nhà Rồng, Lời ru trên mương, Khúc hát người Hà Nội, Tình ca mùa xuân, Lời Bác dặn trước lúc đi xa, Sơn nữ ca,...*

Tư liệu cung cấp cho GV: Nhạc sĩ Trần Hoàn tên thật là Nguyễn Tăng Hích (1928 – 2003), bút danh Hồ Thuận An. Sáng tác đầu tay: *Học sinh vui tươi* (khi còn là HS trường Lycée Khải Định). Trong những năm tháng kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ, ông dùng ngòi bút của mình sáng tác để phục vụ nhân dân, phục vụ kháng chiến: *Sơn nữ ca, Khúc hò khoan trên sông Hương, Cảm xúc từ Làng Sen, Thăm bến Nhà Rồng, Con trâu kháng chiến, Bà Ba, Lời người ra đi,...*

Ca từ trong bài hát của ông bình dị, giàu vần điệu, nhiều luyến láy, tiết tấu thường chậm, nhấn nhá. Âm nhạc của ông giàu chất dân ca miền Trung. Nhạc sĩ Trần Hoàn đã đóng góp nhiều ca khúc có giá trị cho nền âm nhạc Việt Nam.

2. Nghe và cảm nhận ca khúc *Một mùa xuân nho nhỏ*

- GV cho HS nghe, xem video ca khúc *Một mùa xuân nho nhỏ.*
- GV hướng dẫn HS tìm hiểu về hoàn cảnh ra đời bài hát: Nhạc sĩ Trần Hoàn thăm nhà thơ Thanh Hải khi đó đang nằm viện. Đọc được bài thơ, Trần Hoàn đã sáng tác thành ca khúc ngay sau đó. Bài hát ra đời trước khi bài thơ được in ra và được công chúng hào hứng đón nhận.
- HS nêu cảm nhận về tính chất âm nhạc của ca khúc *Một mùa xuân nho nhỏ.*
- GV phân tích đặc điểm nổi bật của bài hát gồm 2 đoạn: Đoạn 1 viết ở giọng thứ với tính chất âm nhạc nhẹ nhàng, tha thiết. Đoạn 2 chuyển sang giọng trưởng, tính chất âm nhạc vui tươi, rộn ràng.

1. Nêu cảm nghĩ của em sau khi nghe ca khúc *Một mùa xuân nho nhỏ.*

GV gợi ý:

- Nội dung ca khúc: là lời tâm sự, chiêm nghiệm của một nhà thơ đã dành trọn cuộc đời cho sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc.
- Thông điệp của bài hát: Mỗi chúng ta hãy sống khiêm nhường, đóng góp chút công sức nhỏ bé của mình để làm cho cuộc đời này tươi đẹp hơn.

2. Nêu những hình ảnh gợi tả về mùa xuân mà em thấy ấn tượng trong ca khúc *Một mùa xuân nho nhỏ.*

GV gợi ý: Tác giả sử dụng phép so sánh: *một bông hoa, con chim, từng giọt sương, tôi... nguyện làm một con chim, một nhành hoa, một nốt nhạc trầm, một mùa xuân nho nhỏ.*

Ôn tập bài hát *Ngày Tết quê em*

- GV tổ chức cho HS ôn tập các hình thức đã học (HS lựa chọn hình thức phù hợp với năng lực cá nhân).
- GV tổ chức các nhóm trình bày trước lớp: Một vài nhóm lên trình bày. Các nhóm nghe, học tập, nhận xét, góp ý,...
- GV nhận xét, đánh giá, rút kinh nghiệm phần trình bày của HS.

HS tiếp tục luyện tập bài hát *Ngày Tết quê em* bằng các hình thức đã học và sáng tạo để biểu diễn trong các hoạt động ngoại khoá ở lớp, ở trường và địa phương.

*** Tổng kết tiết học**

GV cho HS nhắc lại các nội dung đã học. GV lưu ý những kiến thức cần ghi nhớ.

*** Chuẩn bị bài mới**

Luyện tập, hoàn thiện bài hát *Ngày Tết quê em* với nhạc baet. Tìm hiểu trước lí thuyết âm nhạc về nhịp $\frac{6}{8}$ để so sánh với nhịp $\frac{3}{8}$ đã học.

BÀI 10

TIẾT 21

- **Lí thuyết âm nhạc: Nhịp $\frac{6}{8}$**
- **Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 3***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Nêu được đặc điểm nhịp $\frac{6}{8}$.
- Đọc đúng tên nốt, cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 3.*

2. Năng lực

- Cảm nhận được tính chất của nhịp $\frac{6}{8}$, so sánh được sự giống và khác nhau giữa nhịp $\frac{6}{8}$ và $\frac{3}{8}$.
- Thể hiện đúng giai điệu *Bài đọc nhạc số 3* với tính chất âm nhạc nhịp $\frac{6}{8}$ kết hợp gõ đệm ở hình thức cá nhân, nhóm.

3. Phẩm chất

Rèn luyện HS tính chăm chỉ trong học tập, đoàn kết, trách nhiệm trong phối hợp công việc nhóm/liên nhóm để hoàn thành nội dung bài học.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.
- HS: SGK *Âm nhạc 8*, ôn lại khái niệm nhịp $\frac{3}{8}$, tìm hiểu trước nhịp $\frac{6}{8}$ và *Bài đọc nhạc số 3*.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

- Phương án 1: bật file nhạc ca khúc *Một mùa xuân nho nhỏ*, HS nghe và vận động theo nhịp điệu bài hát.
- Phương án 2:

GV trình chiếu khuông nhạc 1 và đặt câu hỏi cho HS trả lời:



+ Khuông nhạc 1 viết ở nhịp gì? (nhịp $\frac{3}{8}$).

+ Mỗi ô nhịp có mấy phách? (3 phách).

+ Có mấy ô nhịp? (4 ô nhịp).

→ Khái niệm nhịp $\frac{3}{8}$.

GV trình chiếu khuông nhạc 2 và đặt câu hỏi cho HS trả lời:



+ Khuông nhạc 2 viết ở nhịp gì? (nhịp $\frac{6}{8}$).

+ Mỗi ô nhịp có mấy phách? (6 phách).

+ Có mấy ô nhịp? (2 ô nhịp).

→ HS nhận xét: nhịp $\frac{6}{8}$ có số phách gấp đôi nhịp $\frac{3}{8}$.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Tìm hiểu nhịp $\frac{6}{8}$

– GV gọi HS nêu những hiểu biết của mình về nhịp $\frac{6}{8}$. GV nhận xét nội dung trả lời của HS, chốt kiến thức cần ghi nhớ.

Khái niệm: Nhịp $\frac{6}{8}$ có 6 phách trong một ô nhịp, mỗi phách có giá trị trường độ bằng một nốt móc đơn. Mỗi nhịp có hai trọng âm (phách 1 mạnh, phách 4 mạnh vừa).



– GV cho HS nghe một số trích đoạn ví dụ về nhịp $\frac{6}{8}$: *Khát vọng mùa xuân* (Mozart), *Nhớ mùa thu Hà Nội* (Trịnh Công Sơn), *Làng tôi* (Văn Cao), *Một mùa xuân nho nhỏ* (Trần Hoàn).

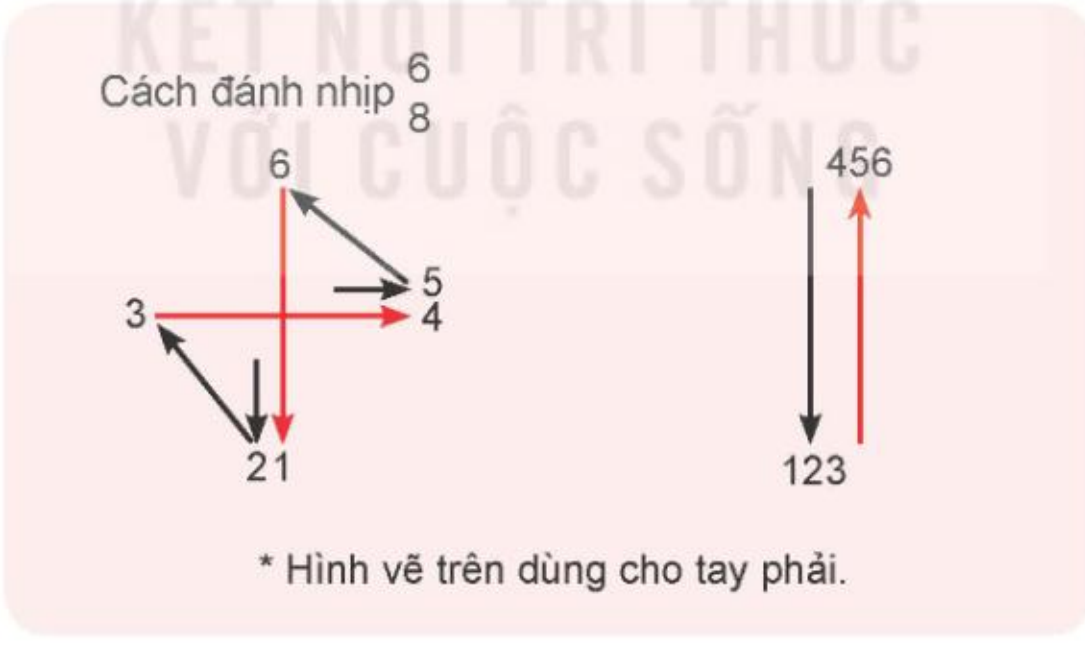
→ HS nhận biết: Nhịp $\frac{6}{8}$ thường dùng để viết những bài hát, bản nhạc có tính chất chậm rãi, nhịp nhàng, uyển chuyển.

Sơ đồ đánh nhịp $\frac{6}{8}$:

– GV trình chiếu sơ đồ đánh nhịp $\frac{6}{8}$ và làm mẫu.

– HS thực hành đánh nhịp $\frac{6}{8}$ theo sự hướng dẫn của GV.

– GV cho các nhóm luyện tập đánh nhịp $\frac{6}{8}$. GV quan sát điều chỉnh cho HS cách đánh nhịp đúng thế tay.



* Hình vẽ trên dùng cho tay phải.

Thực hành hát

– GV đàn, bắt nhịp HS hát trích đoạn bài hát *Chỉ có một trên đời* (SGK *Âm nhạc 6, trang 46*).

– Chia lớp thành 2 nhóm: nhóm 1 hát, nhóm 2 đánh nhịp $\frac{6}{8}$ và đổi lại.

ĐỌC NHẠC

Nghe *Bài đọc nhạc số 3*, vận động theo nhịp điệu của bài.

- GV hướng dẫn HS khai thác bài thông qua hệ thống câu hỏi:

+ Bài đọc nhạc viết ở nhịp gì? → Nhịp $\frac{6}{8}$. Nhắc lại khái niệm nhịp $\frac{6}{8}$.

+ Sử dụng trường độ gồm những hình nốt gì? → Hình nốt đơn, đen, đen chấm dôi.

+ Sử dụng cao độ gồm những nốt nhạc nào? → Đô, Rê, Mi, Pha, Son, La, Si, Đô 2.

+ Âm nào được nhắc lại nhiều nhất? Âm kết thúc bài là âm gì? Bậc I của bài là âm gì?

+ Với kiến thức lí thuyết đã học, em hãy cho biết *Bài đọc nhạc số 3* (SGK, trang 42) viết ở giọng gì? Khi đọc nhạc ở nhịp này, tính chất âm nhạc cần thể hiện như thế nào?

- Cá nhân/nhóm HS tìm hiểu và trả lời các câu hỏi trên. Các nhóm nhận xét cho nhau.

- GV nhận xét, bổ sung chốt kiến thức.

1. Đọc gam Đô trưởng và trục của gam

GV đàn, hướng dẫn HS đọc các nốt trong gam Đô trưởng, các nốt trong trục gam Đô trưởng.



2. Luyện tập tiết tấu thể hiện rõ phách mạnh và phách mạnh vừa

- GV viết/trình chiếu tiết tấu lên bảng, HS quan sát và thực hiện:



- Luyện đọc tiết tấu:

+ GV/cá nhân HS (khá/giỏi) đọc mẫu tiết tấu kết hợp vỗ tay; cả lớp quan sát, nghe, làm theo.

+ Đọc tiết tấu vỗ tay nhấn vào trọng âm (mạnh, mạnh vừa). GV làm mẫu, HS khá/giỏi làm theo, cả lớp quan sát và làm theo. GV quan sát, điều chỉnh sửa sai cho HS (nếu có).



3. Đọc *Bài đọc nhạc số 3*

– GV đàn hoặc bật file bài đọc nhạc cho HS nghe 2 lần.

– HS nghe, quan sát bản nhạc trong SGK cùng GV, chia nét nhạc.



– Tập đọc từng nét nhạc:

+ GV đàn nét nhạc 1, HS tập đọc nhạc, tay gõ theo phách.

+ GV tiếp tục hướng dẫn. HS luyện đọc các nét nhạc tiếp theo và ghép nối cả bài.

– GV đàn hoặc cho HS nghe file âm thanh có tiết tấu đệm, HS thực hiện đọc cả bài.

– GV phát hiện, sửa sai (nếu có).

Đọc nhạc kết hợp gõ đệm vào phách mạnh và phách mạnh vừa

– GV hướng dẫn cho HS đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách (nhấn vào trọng âm phách 1, 4).

+ GV đàn/nhạc beat, HS nghe, đọc và chú ý nhấn vào trọng âm phách 1, 4.

+ GV chia nhóm HS thực hành luyện đọc đúng tính chất nhịp $\frac{6}{8}$.

– GV hướng dẫn HS cách gõ đệm: giữ nhịp ổn định, âm thanh vừa phải hỗ trợ cho bài sinh động và hay hơn.

– Các nhóm ôn luyện đọc nhạc, GV gọi một vài nhóm trình bày tại chỗ hoặc lên bảng trình bày. HS nhận xét cho nhau, GV nhận xét đánh giá.

– HS vận dụng đánh nhịp $\frac{6}{8}$ vào một số bài hát, bài đọc nhạc có nhịp $\frac{6}{8}$.

– Tìm các bản nhạc viết giọng Đô trưởng (C – dur) và chia sẻ với bạn cách xác định bản nhạc viết ở giọng này.

*** Tổng kết tiết học**

GV cùng HS hệ thống lại nội dung kiến thức đã học.

*** Chuẩn bị bài mới**

GV nhắc HS tiếp tục luyện tập, hoàn thiện trình diễn bài hát *Ngày Tết quê em*, *Bài đọc nhạc số 3* đúng cao độ, tính chất âm nhạc nhịp $\frac{6}{8}$.

TIẾT 22 Vận dụng – Sáng tạo

1. Làm nhạc cụ gõ từ vật liệu đã qua sử dụng trang trí theo Chủ đề *Mùa xuân*

– GV hướng dẫn HS thực hiện theo các bước sau:

+ Bước 1: Các nhóm nêu ý tưởng làm nhạc cụ.

+ Bước 2: Chọn vật liệu, chất liệu.

+ Bước 3: Cá nhân/cả nhóm thực hiện ý tưởng.

+ Bước 4: Các nhóm trình bày sản phẩm.

– GV nhận xét, đánh giá, khuyến khích, động viên nhóm có sản phẩm tốt, sáng tạo. Nhân rộng mô hình nhạc cụ dễ làm hiệu quả và trang trí thẩm mĩ.

2. Sử dụng nhạc cụ đã làm để gõ đệm cho bài *Ngày Tết quê em*

– GV tổ chức cho cá nhân/nhóm sử dụng những nhạc cụ đã làm để gõ đệm (GV có thể vận dụng theo hát liên khúc bài *Mùa xuân ơi* với bài *Ngày Tết quê em*).

– GV nhận xét, lấy điểm đánh giá thường xuyên hoặc định kì.

3. Hát lời ca theo giai điệu *Bài đọc nhạc số 3*

GV tổ chức các hoạt động cho HS.

Luyện tập đọc nhạc *Bài đọc nhạc số 3* (2 lần)

– HS đọc nhạc 1 lần, ghi nhớ giai điệu bài đọc nhạc.

– GV chia lớp thành 2 nhóm (nhóm đọc nhạc/nhóm ghép lời).

– GV đàn giai điệu/cho HS nghe file mẫu *Bài đọc nhạc số 3*. HS hát lời ca.

Yêu cầu: Ghép lời ca đúng giai điệu, tính chất âm nhạc nhịp $\frac{6}{8}$ của *Bài đọc nhạc số 3.*

– HS nhận xét phần trình bày của nhau.

– GV nhận xét, đánh giá phần trình bày của các nhóm.

*** Tổng kết chủ đề**

– GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức đã học.

– Nội dung nào em yêu thích nhất? Tại sao?

– Em cùng nhóm đã thể hiện nội dung nào tốt nhất trong các nội dung của chủ đề?

*** Chuẩn bị bài mới**

GV nhắc HS đọc và tìm hiểu các nội dung chủ đề tiếp theo, trả lời các câu hỏi:

– Chủ đề tiếp theo nói về nội dung gì?

– Tìm hiểu về tác giả, nội dung bài hát ở Chủ đề 6.

CHỦ ĐỀ 6: ÂM NHẠC NƯỚC NGOÀI

BÀI 11

TIẾT 23

- **Hát: Bài hát *Hát lên cho ngày mai***
- **Nghe nhạc: Bài hát *Trở về Surriento***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và lời ca bài hát *Hát lên cho ngày mai*; biết biểu diễn bài hát với các hình thức khác nhau.

2. Năng lực

– Thể hiện bài hát ở hình thức nối tiếp, hoà giọng và kết hợp gõ đệm.

– Biết thể hiện cảm xúc khi nghe bài hát *Trở về Surriento.*

– Cảm nhận được vẻ đẹp, biết gõ đệm phù hợp với nhịp điệu bài hát *Trở về Surriento.*

3. Phẩm chất

Lời ca bài hát *Hát lên cho ngày mai* và *Trở về Surriento* có nội dung giáo dục tình yêu thương con người, lòng nhân ái, hướng đến cuộc sống tươi đẹp.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh, hình ảnh.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, nhạc cụ gõ, đọc sách tìm hiểu về nội dung Chủ đề 6 và 2 bài hát *Hát lên cho ngày mai, Trở về Surriento.*

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Nghe nhạc và vận động theo bài hát *Hát lên cho ngày mai*

HS nghe nhạc 2 lần, cảm nhận tính chất âm nhạc của bài hát và tự vận động cùng bài hát theo ý thích.



Học bài hát *Hát lên cho ngày mai:* Học hát từng câu kết hợp vỗ tay theo phách

1. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

– GV hát mẫu hoặc cho HS nghe bài hát *Hát lên cho ngày mai.*

– HS nghe và vỗ tay theo hướng dẫn của GV. GV có thể gợi ý cho HS vỗ như sau:

+ Đoạn 1: *Dù mùa đông ... nụ cười trên môi* có nhịp điệu thong thả, vỗ tay theo nhịp.

+ Đoạn 2: *Hãy hát lên ... cho muôn ngàn sau* có nhịp điệu hoạt bát, sôi nổi vỗ tay theo phách.

2. Giới thiệu tác giả và bài hát

GV có thể đặt câu hỏi: Hãy nói về nguồn gốc bài hát *Hát lên cho ngày mai* và tên nhạc sĩ sáng tác.

Tư liệu cung cấp cho GV: Bài hát *Dorogoi dlinnoyu* được nhạc sĩ Boris Fomin (người Nga) sáng tác vào năm 1924. Ở Việt Nam, ban đầu bài hát được một tác giả đặt lời với tên *Tình ca du mục*, sau đó nhạc sĩ Hoàng Long đặt lời Việt với tên *Hát lên cho ngày mai*. Ngoài ra, bài hát còn có một số dị bản khác.

3. Tìm hiểu bài hát

– GV tổ chức cho HS tìm hiểu cấu trúc bài hát: chia câu hát, chia đoạn và tính chất âm nhạc của từng đoạn.

– GV nhận xét và khái quát về tính chất và ý nghĩa nội dung bài hát:

+ Bài hát có 2 đoạn: đoạn 1 có tính chất trữ tình, nhịp điệu vừa phải, thong thả; đoạn 2 vui tươi, sôi nổi, nhịp điệu linh loạt hơn.

+ Nội dung lời ca nói lên tình yêu thương con người và ước mơ của nhân loại hướng tới cuộc sống bình yên, tươi đẹp hơn.

4. Khởi động giọng

GV hướng dẫn cho HS khởi động giọng theo mẫu tự chọn và phù hợp với giai điệu của bài hát (GV có thể cho HS thực hiện mẫu âm liền bậc).

5. Dạy hát

– GV hát mẫu và hướng dẫn HS tập hát từng câu và kết hợp vỗ tay theo phách.

– GV hướng dẫn và bắt nhịp cho HS hát các từ có trường độ ngân tự do (dấu miễn nhịp) ở các từ: *Hãy, hát, lên.*

– HS thực hiện hát từng câu, nối câu và hoàn thiện cả bài.

Lưu ý: GV bắt nhịp cho HS hát đúng tính chất và nhịp điệu của từng đoạn: đoạn 1 nhịp điệu thong thả, đoạn 2 nhịp điệu linh hoạt hơn, nhanh hơn.

Hát theo các hình thức: Nối tiếp và hoà giọng

– GV chia lớp thành 2 nhóm: nhóm nam và nhóm nữ.

– GV hướng dẫn HS hát nối tiếp, hát hoà giọng theo nhóm theo gợi ý (SGK, trang 45).

– GV gọi 2 nhóm thực hiện trước lớp.

Hát kết hợp vận động cơ thể theo tiết tấu

– GV hướng dẫn HS vận động cơ thể âm hình 1 và âm hình 2 theo hình minh hoạ (SGK, trang 45). GV lưu ý HS khi thực hiện vận động cơ thể theo tiết tấu:

+ Âm hình 1: Thực hiện động tác ở nhịp độ vừa phải (áp dụng cho đoạn 1 của bài hát).

+ Âm hình 2: Thực hiện động tác linh hoạt và nhanh hơn (áp dụng cho đoạn 2 của bài hát).

– HS thực hiện 2 âm hình theo hướng dẫn của GV.

– HS thực hiện 2 âm hình áp dụng đệm cho bài hát:

+ Âm hình 1: *Dù mùa đông ... nụ cười trên môi.*

+ Âm hình 2: *... muôn câu ca ... cho muôn ngàn sau.*

– GV có thể cho HS hát kết hợp vận động cơ thể theo nhóm; đoạn 1 hát đơn ca, đoạn 2 hát hoà giọng,...

– HS trả lời câu hỏi trong SGK sau khi học xong bài hát *Hát lên cho ngày mai*.

– Nêu cảm nhận của em sau khi học bài hát *Hát lên cho ngày mai* (Gợi ý trả lời: Giai điệu bài hát có tính chất trong sáng, vui tươi, rộn ràng; lời ca thể hiện tình yêu thương và ước vọng của nhân loại hướng đến cuộc sống tươi đẹp).

– Sưu tầm một vài bài hát nước ngoài mà em yêu thích để giới thiệu ở phần Vận dụng – Sáng tạo (HS có thể sưu tầm 2 hoặc 3 bài hát nước ngoài đã học hoặc bài hát mà em biết).

NGHE NHẠC

Nghe và cảm nhận bài hát *Trở về Surriento (Torna a Surriento)*

– GV cho HS nghe bài hát *Trở về Surriento* 2 lần. GV gợi ý cho HS cảm nhận tính chất âm nhạc và lời ca bằng câu hỏi:

+ Bài hát có tính chất âm nhạc như thế nào?

+ Nội dung bài hát nói lên điều gì?

– GV hướng dẫn HS nghe, cảm nhận tính chất âm nhạc của bài hát và có thể vận động cơ thể theo nhịp điệu của nhịp $\frac{3}{4}$.

Gõ đệm theo tiết tấu bài hát *Trở về Surriento*

– GV hướng dẫn HS gõ âm hình 1 và âm hình 2 (SGK, trang 46). GV chia lớp thành 2 nhóm: nhóm 1 gõ âm hình 1, nhóm 2 gõ âm hình 2.

– GV cho HS gõ nhấn vào phách 1 (là phách mạnh) của nhịp $\frac{3}{4}$.

– GV hướng dẫn HS nghe, cảm nhận và gõ đệm cho bài hát. Nhóm 1 gõ âm hình 1 đệm cho đoạn 1; nhóm 2 gõ âm hình 2 đệm cho đoạn 2.
– GV yêu cầu đại diện 2 nhóm thực hiện gõ đệm cho bài nghe nhạc.
– GV cùng HS chốt lại các nội dung cần ghi nhớ.

*** Tổng kết tiết học**

GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức của tiết học. GV đánh giá mức độ HS thực hiện được so với yêu cầu cần đạt của bài học, động viên các HS thực hiện tốt và khuyến khích các HS khác tập luyện thêm.

*** Chuẩn bị bài mới**

HS ôn luyện lại bài hát *Hát lên cho ngày mai*, nội dung nhạc cụ đã học và xem trước nội dung nhạc cụ giai điệu của Chủ đề 6.

TIẾT 24

Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Recorder: Thực hành được nốt Pha 1 và thực hiện được *Bài đọc nhạc số 3* đúng cao độ, trường độ, kĩ thuật, duy trì được tốc độ ổn định.
– Kèn phím: Thực hành được gam La thứ và thực hiện được bài *Trở về Surriento* đúng cao độ, trường độ, kĩ thuật, duy trì được tốc độ ổn định.

2. Năng lực

– Biết điều chỉnh thế bấm khi thực hành bản nhạc của nhạc cụ.
– Biết kết hợp các loại nhạc cụ thể hiện tiết tấu đệm cho recorder hoặc kèn phím.

3. Phẩm chất

– Giáo dục HS tính chuyên cần trong học tập và sáng tạo trong vận dụng kiến thức vào thực tế.
– Giáo dục tinh thần hợp tác qua hoạt động nhóm khi luyện tập các bài nhạc cụ, bài tập ứng dụng.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, recorder hoặc kèn phím, máy đánh nhịp (hoặc đàn phím điện tử), file âm thanh (beat nhạc) phục vụ tiết dạy.
– HS: SGK *Âm nhạc 8*, recorder hoặc kèn phím, tự ôn luyện những bài luyện tập ở chủ đề trước.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC



Recorder

Hát và vận động theo bài hát *Hát lên cho ngày mai*

Thực hành bấm nốt Pha 1

– GV giới thiệu vị trí nốt Pha 1 trên sáo recorder và thổi mẫu.

– GV hướng dẫn HS cách bấm nốt Pha 1:

+ Tay trái: bấm kín các lỗ bấm 0123.

+ Tay phải: ngón trỏ bấm lỗ 4, ngón áp út bấm lỗ 6, ngón út bấm lỗ 7.

– GV lắng nghe âm thanh và sửa cho HS (nếu cần).

– GV bắt nhịp để HS thổi và ngắt âm Pha 1 cùng lúc.

– GV nhắc HS thả lỏng cơ thể và ngón tay, bấm kín các lỗ bấm 0123467 rồi thổi nhẹ nhàng.

Luyện tập *Bài đọc nhạc số 3*

– GV bắt nhịp cho HS đọc bản nhạc kết hợp vỗ tay theo phách.

– GV chia bài luyện tập thành những nét nhạc ngắn phù hợp với trình độ của HS.

– GV đọc nhạc kết hợp ngón bấm từng nét nhạc rồi bắt nhịp cho HS thực hiện lại.

– GV bắt nhịp cho HS thực hành thổi và ngắt cùng lúc trên sáo recorder ở tốc độ chậm, sau đó nâng tốc độ nhanh dần.

– GV hướng dẫn HS chia nhóm luyện tập, kiểm tra chéo và sửa lỗi cho nhau.

– GV quan sát, nhắc nhở, động viên HS chăm chỉ thực hành và sửa lỗi cho HS (nếu cần).

– GV bắt nhịp cho HS thực hành cả bài.

– GV hướng dẫn và bắt nhịp cho HS ghép với beat nhạc hoặc file nhạc đệm.

Lưu ý: Với những HS chơi tốt, GV có thể khuyến khích các em thực hành diễn tấu một mình (độc tấu) rồi kết hợp nhóm, xây dựng thành tiết mục biểu diễn độc lập (ví dụ: câu 1: độc tấu; câu 2, 3: hoà tấu).

– GV cho HS chơi bè đuổi (sau 3 phách) ở câu đầu và bắt vào hòa tấu ngay từ câu 2 đến hết bài.

Kèn phím

Luyện gam La thứ

– GV giới thiệu gam La thứ trên khuông nhạc, số ngón bấm của mỗi nốt, luồn ngón và vắt ngón ở 2 nốt Đô, Rê. Sau đó, GV minh hoạ gam La thứ và thứ tự ngón bấm trên phím đàn.

– GV hướng dẫn HS thổi từng nét nhạc ngắn (3 – 4 âm), sau đó nối các âm để thổi hoàn chỉnh gam La thứ.
– GV lưu ý cho HS thổi ở tốc độ chậm (nhịp độ 50 – 70).
– GV bắt nhịp để HS thực hiện gam La thứ.

Luyện tập *Trở về Surriento*

– GV thực hiện thổi mẫu bài hát *Trở về Surriento.*
– GV cho HS đọc nốt nhạc và vỗ tay theo phách để HS nhớ vị trí các nốt nhạc.
– GV hướng dẫn HS thổi từng nét nhạc ngắn (2 ô nhịp) và các vị trí đổi 2 số ngón tay trên một nốt.

Lưu ý: Ở trích đoạn bài hát *Trở về Surriento* có 4 nét nhạc. Vì thế, khi chơi hết một nét nhạc, GV lưu ý cho HS chuyển tư thế bàn tay đến vị trí các nốt trong nét nhạc tiếp theo.

– GV bắt nhịp cho HS thực hành ở tốc độ chậm.
– GV gợi ý hoặc phân nhóm để HS thực hiện thổi nối tiếp.

– GV có thể chia 2 nhóm: nhóm hát lời và nhóm đệm bằng thổi kèn phím giai điệu bài hát *Trở về Surriento.*
– HS sáng tạo các hình thức biểu diễn recorder hoặc kèn phím theo ý thích.

*** Tổng kết tiết học**

GV cùng HS hệ thống nội dung kiến thức của bài học, recorder hoặc kèn phím.

*** Chuẩn bị bài mới**

Tìm hiểu trước nội dung Lí thuyết âm nhạc: gam thứ, giọng thứ, giọng La thứ và *Bài đọc nhạc số 4.*

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

BÀI 12

TIẾT 25

- **Lí thuyết âm nhạc: Gam thứ, giọng thứ, giọng La thứ**
- **Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 4***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Nêu được đặc điểm của gam thứ, giọng thứ; nhận biết được một số bản nhạc viết ở giọng La thứ.
– Đọc đúng tên nốt, cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 4.* Thể hiện đúng tính chất giọng thứ, biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm và đánh nhịp $\frac{3}{4}$.

2. Năng lực

– Nhận diện được thành phần các âm và biết xác định giọng La thứ trên bản nhạc.

– Biết đọc *Bài đọc nhạc số 4 và* ghép lời kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp $\frac{3}{4}$.

3. Phẩm chất

Rèn luyện tính chăm chỉ, kiên trì tập luyện cá nhân và phối hợp làm việc nhóm.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV *Âm nhạc 8*, đàn phím điện tử, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh, hình ảnh.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, nhạc cụ gõ, tìm hiểu về nội dung lí thuyết âm nhạc và *Bài đọc nhạc số 4.*

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

GV gợi ý hoặc yêu cầu HS kể tên những bài hát nước ngoài và cho cả lớp cùng hát, kết hợp với gõ đệm theo phách hoặc nhịp (*Lưu ý:* GV nên chọn bài hát nước ngoài ở giọng thứ).

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

1. Gam thứ

– GV trình bày gam thứ như trong SGK và phân tích các bậc, cấu tạo cung và nửa cung của gam thứ. GV có thể đặt câu hỏi gợi ý cho HS tìm hiểu:

+ Gam thứ có bao nhiêu cung và nửa cung? (Gam thứ có 5 cung và 2 nửa cung).

+ Gam thứ có nửa cung nằm ở những bậc nào? (Nửa cung nằm ở bậc II – III, V – VI).

+ Trong gam thứ, bậc âm nào là ổn định nhất? (Âm ổn định nhất là bậc I).

– GV có thể nhắc lại gam trưởng và so sánh với cấu tạo cung, nửa cung trong gam thứ.

2. Giọng thứ

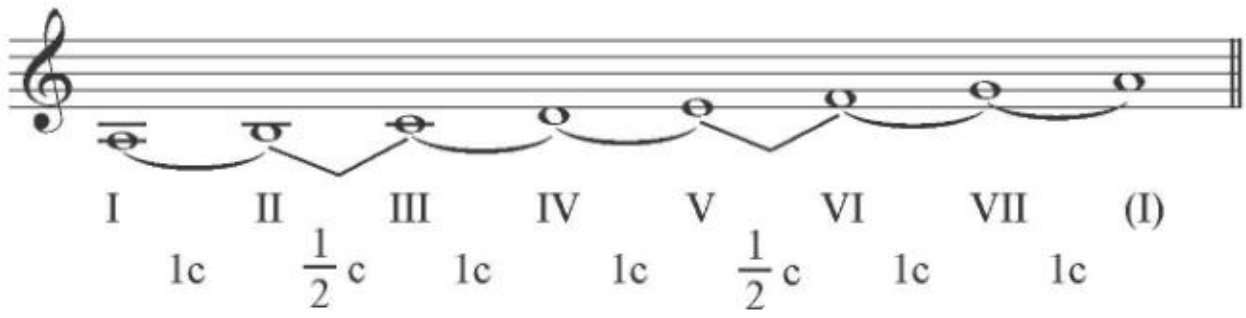
– GV phân tích khái niệm về giọng thứ (SGK, trang 48). GV minh hoạ giọng thứ từ những âm chủ khác nhau.

Ví dụ: Giọng Son thứ có âm chủ là nốt Son, giọng Mi thứ âm chủ là nốt Mi.

– GV có thể phân tích và minh hoạ giọng La thứ qua trích đoạn bài hát *Trở về Surriento.*

3. Giọng La thứ

– GV phân tích các bậc âm của giọng La thứ.



– Từ minh hoạ trên, GV phân tích cho HS:

+ Áp dụng cấu tạo các bậc của gam thứ vào giọng La thứ.

+ Những âm ổn định của giọng La thứ gồm: La bậc I, Đô bậc III, Mi bậc V, trong đó âm ổn định nhất là nốt La bậc I.

– GV hướng dẫn HS xác định giọng bài hát *Quê hương* – Dân ca Ukraina (SGK, trang 49) như sau:

+ GV trình chiếu bản nhạc và đàn giai điệu (1 – 2 lần).

+ Cho HS tìm các bậc âm trong gam La thứ.

+ Tìm các âm ổn định của giọng La thứ trong bài hát (La – Đô – Mi) .

+ Âm kết của bài hát.

– Từ những yêu tố trên, khi đã tìm được mới kết luận bài hát *Quê hương* ở giọng La thứ.

– GV có thể đàn và cho HS hát lời bài hát để cảm nhận màu sắc của giọng thứ.

– HS trả lời câu hỏi trong SGK sau khi học xong Lí thuyết âm nhạc về giọng La thứ.

Xác định giọng *Bài đọc nhạc số 4 – Trở về Surriento* (Gợi ý trả lời: Đoạn nhạc không có hoá biểu, các âm ổn định là các nốt La – Đô – Mi lặp lại nhiều lần trong các ô nhịp và kết đoạn ở nốt La (bậc I). Vì vậy, đoạn nhạc viết ở giọng La thứ.

ĐỌC NHẠC

– GV hướng dẫn HS cùng tìm hiểu *Bài đọc nhạc số 4* qua các câu hỏi:

+ Bài đọc nhạc viết ở nhịp gì?

+ Bài đọc nhạc có mấy nét nhạc? Các nét nhạc giống nhau và khác nhau ở điểm gì?

+ Hãy đọc tên các nốt trong bài đọc nhạc?

– Cá nhân/nhóm HS tìm hiểu và trả lời các câu hỏi trên. Các nhóm nhận xét cho nhau.

– GV nhận xét, bổ sung (nếu cần) và chốt kiến thức.

1. Đọc gam La thứ và trục gam

– GV hướng dẫn đọc gam La thứ ở 2 hướng đi lên và đi xuống.

– Hướng dẫn HS đọc trục gam La thứ.



2. Luyện tập tiết tấu và gõ theo phách

– GV có thể hướng dẫn HS luyện tập tiết tấu và gõ theo phách như sau:

+ Đọc tiết tấu theo tên trường độ hoặc đếm số kết hợp gõ phách.

+ Vừa đọc tiết tấu theo tên trường độ hoặc đếm số cùng với vỗ tay.

– HS có thể thực hiện ở các hình thức tập thể, nhóm hoặc cá nhân.

3. Đọc *Bài đọc nhạc số 4*

– GV đọc mẫu bài đọc nhạc.

– GV hướng dẫn HS đọc lần lượt từng nét nhạc (4 nét nhạc), kết hợp vỗ thay theo phách.

Lưu ý: Bài đọc nhạc số 4 Trở về Surriento có giai điệu là các nốt tiến hành liền bậc. Vì vậy, GV có thể hướng dẫn HS tự đọc. Nếu HS đọc chưa đúng cao độ, GV đàn nét nhạc đó cho HS đọc theo.

– GV đệm đàn và cho HS đọc hoàn thiện cả bài.

Đọc nhạc kết hợp với các hoạt động

1. Đọc nhạc, ghép lời kết hợp gõ đệm theo phách

– GV hướng dẫn HS đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách. Chú ý nhấn ở phách 1, nhẹ ở phách 2 và 3.

– GV có thể cho HS đọc 2 lần liên tiếp (lần 1 đọc nhạc, lần 2 đọc lời ca) kết hợp với gõ đệm theo phách.

– GV hướng dẫn HS ghép lời ca theo từng nét nhạc kết hợp gõ đệm theo phách.

– HS đọc nhạc ở các hình thức: đọc tập thể, đọc nối tiếp theo nhóm,…

– GV nhận xét, đánh giá, sửa sai cho HS (nếu có).

2. Đọc nhạc kết hợp đánh nhịp $\frac{3}{4}$

– HS ôn lại cách đánh nhịp $\frac{3}{4}$.

– GV hướng dẫn HS đọc nhạc kết hợp với đánh nhịp $\frac{3}{4}$.

HS sáng tạo tiết tấu gõ đệm theo ý thích để đệm cho bài đọc nhạc

* **Tổng kết tiết học**

GV cùng HS hệ thống lại nội dung kiến thức đã học.

* **Chuẩn bị bài mới**

GV khuyến khích HS thực hiện và sáng tạo các hình thức hoạt động cho nội dung Vận dụng – Sáng tạo (SGK, trang 50).

TIẾT 26

Vận dụng – Sáng tạo

1. Hát bài *Hát lên cho ngày mai* với nhịp độ nhanh dần

– GV gợi ý, hướng dẫn HS hát đoạn 2 bài hát *Hát lên cho ngày mai* theo 3 mức độ với nhịp độ nhanh dần:

+ Mức 1: Nhịp độ vừa phải.

+ Mức 2: Nhịp độ hơi nhanh.

+ Mức 3: Nhịp độ nhanh.

– GV tổ chức trò chơi: Chia lớp thành 3 nhóm và quy định: nhóm 1 nhịp độ vừa phải, nhóm 2 nhịp độ hơi nhanh, nhóm 3 nhịp độ nhanh.

– Các nhóm thực hiện hát nối tiếp hoặc theo chỉ định của GV vào nhóm bất kì (có thể nhóm 1 tiếp đến nhóm 3,…).

2. Nghe một số bài hát hoặc bản nhạc, cảm nhận về sự khác nhau của giọng trưởng và giọng thứ

GV có thể cho HS phân biệt màu sắc trưởng, thứ qua nghe bản nhạc hoặc bài hát.

Gợi ý cho GV:

– GV có thể cho HS nghe một số bài hát Việt Nam hoặc nước ngoài để phân biệt màu sắc trường, thứ.

– GV tìm một số bản nhạc ngắn không lời hoặc bản nhạc không lời có giọng trưởng hoặc giọng thứ cho HS phân biệt.

– GV cũng có thể đàn các hợp âm trưởng, thứ khác để cho HS cảm nhận, phân biệt và nhận biết hợp âm trưởng, hợp âm thứ.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Tư liệu cung cấp cho GV:

Ví dụ: Bài *Love is blue.*

Bản *Love is blue* có 3 đoạn, trong đó đoạn 1 giọng Mi thứ, đoạn 2 giọng Mi trưởng, đoạn 3 giống với đoạn 1 là giọng Mi thứ. Bản nhạc có tính chất vui tươi, trong sáng. Ở đoạn 1, giọng Mi thứ có màu sắc mềm mại, dịu dàng; đoạn 2 chuyển sang giọng Mi trưởng, màu sắc trở nên tươi sáng hơn.

Đoạn 1. Giọng Mi thứ



Đoạn 2. Giọng Mi trưởng



– GV hướng dẫn HS nghe bản nhạc để phân biệt màu sắc trưởng, thứ như sau:

+ GV cho HS nghe từ 2 – 3 lần, sau đó đặt câu hỏi: Bản nhạc có mấy đoạn? Các đoạn có những điểm gì khác nhau về nhịp độ, tính chất, màu sắc?

+ Sau khi HS trả lời, GV phân tích màu sắc trưởng, thứ trong bản nhạc trên.

– Tiếp theo GV có thể cho HS nghe hợp âm Mi trưởng và hợp âm Mi thứ để phân biệt màu sắc trưởng, thứ trong hợp âm.

– GV cũng có thể đàn các hợp âm trưởng, thứ khác để cho HS cảm nhận, phân biệt và có thể nói được đâu là hợp âm trưởng, hợp âm thứ.

3. Chia sẻ với các bạn bài hát nước ngoài em đã sưu tầm được

– HS trình bày và chia sẻ với các bạn bài hát nước ngoài đã sưu tầm được.

– HS chia sẻ cảm nhận về bài hát sưu tầm được: nội dung, tính chất, nhịp độ bài hát,…

– HS có thể hát và sáng tạo các hình thức gõ đệm, vận động theo ý thích để phù hợp với bài hát. HS có thể kết hợp thực hiện theo nhóm, cặp đôi.

*** Tổng kết chủ đề**

– GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức đã học trong chủ đề.

– HS nêu cảm nhận sau khi học xong Chủ đề 6 – *Âm nhạc nước ngoài.*

*** Chuẩn bị bài mới**

GV định hướng cho HS chọn các nội dung, hoạt động của Chủ đề 5, Chủ đề 6 phù hợp với năng lực để tham gia ôn tập và kiểm tra giữa học kì II.

TIẾT 27

ÔN TẬP GIỮA HỌC KÌ II

– GV cùng HS hệ thống các nội dung đã học trong Chủ đề 5 và Chủ đề 6.
– GV tổ chức ôn luyện kiến thức của các mạch nội dung Hát, Nghe nhạc, Đọc nhạc, Lí thuyết âm nhạc, Thường thức âm nhạc, Nhạc cụ theo cá nhân/nhóm HS.

1. Hát

GV tổ chức HS ôn luyện và biểu diễn các bài hát: *Ngày Tết quê em*, *Hát lên cho ngày mai* bằng các hình thức đã học hoặc nhóm sáng tạo.

– Hát theo hình thức hoà giọng, nối tiếp.
– Hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu hoặc gõ đệm theo tiết tấu.

2. Nghe nhạc

GV cho HS nghe lại bài hát *Trở về Surriento*, yêu cầu HS nêu được ý nghĩa nội dung và cảm nhận được tính chất âm nhạc của bài hát.

3. Đọc nhạc

GV tổ chức cá nhân/nhóm HS ôn luyện *Bài đọc nhạc số 3, 4*:

– Đọc nhạc kết hợp gõ đệm vào phách mạnh và phách mạnh vừa.
– Đọc nhạc kết hợp đánh nhịp $\frac{6}{8}$.
– Đọc nhạc kết hợp ghép lời ca.

4. Lí thuyết âm nhạc

– GV tổ chức cho các nhóm HS trình bày hiểu biết về nhịp $\frac{6}{8}$.
– GV tổ chức cho các nhóm HS trình bày hiểu biết về gam thứ, giọng thứ, giọng La thứ qua hình thức làm phiếu bài tập; xác định giọng qua các bài hát, bài đọc nhạc đã học.

5. Thường thức âm nhạc

GV tổ chức cho các nhóm HS lên trình bày hiểu biết về nhạc sĩ Trần Hoàn và bài hát *Một mùa xuân nho nhỏ*.

6. Nhạc cụ giai điệu

GV tổ chức cho cá nhân/nhóm HS biểu diễn bài *Bài đọc nhạc số 3* trên recorder hoặc bài *Trở về Surriento* trên kèn phím.

Lưu ý: Với thời lượng 1 tiết ôn tập, GV có thể tổ chức cho HS lựa chọn tham gia các hoạt động âm nhạc theo năng lực cá nhân.

CHỦ ĐỀ 7: GIAI ĐIỆU QUÊ HƯƠNG

BÀI 13

TIẾT 28 **Hát: Bài hát *Soi bóng bên hồ***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Hát đúng cao độ, trường độ và lời ca bài dân ca *Soi bóng bên hồ*.

– Biết bài hát *Soi bóng bên hồ* là một bài dân ca của đồng bào dân tộc Giáy.

2. Năng lực

Thể hiện được sắc thái, tính chất âm nhạc của bài dân ca *Soi bóng bên hồ*.

3. Phẩm chất

Giáo dục HS lòng nhân ái, có tinh thần đoàn kết với tất cả các dân tộc trong cộng đồng dân tộc Việt Nam.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGK, SGV *Âm nhạc 8*, nhạc cụ quen dùng, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, nhạc cụ gõ.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC



Cho HS nghe một bài dân ca Việt Nam (tuỳ chọn)

Học bài hát *Soi bóng bên hồ*: Học hát từng câu kết hợp vỗ tay theo phách

1. Giới thiệu bài hát

GV nói qua về dân ca nói chung, dân ca của các dân tộc thiểu số, sau đó giới thiệu bài dân ca *Soi bóng bên hồ* của đồng bào dân tộc Giáy.

Tư liệu cung cấp cho GV: Dân tộc Giáy là một trong những dân tộc thiểu số sinh sống tập trung ở một số tỉnh miền núi phía Bắc Việt Nam: Lào Cai, Tuyên Quang, Lai Châu, Cao Bằng. Dân tộc Giáy có truyện cổ, thơ ca, câu đố, đồng dao,... Dân ca của dân tộc Giáy phong phú, nhiều thể loại, mỗi loại có các bài với làn điệu khác nhau. *Soi bóng bên hồ* là một bài dân ca khá điển hình của dân tộc Giáy.

2. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

– GV tự trình bày hoặc cho HS nghe qua tư liệu âm thanh.

– HS lắng nghe, cảm nhận giai điệu và lời ca.

– GV đặt câu hỏi về bài hát cho HS trả lời. Ví dụ: Cảm nhận của em sau khi nghe bài hát, tính chất giai điệu bài hát như thế nào?

3. Khởi động giọng

GV hướng dẫn HS khởi động giọng theo mẫu âm tự chọn và đàn cho HS thực hiện.

4. Dạy hát

GV dạy hát từng câu ngắn, trong khi HS tập, GV đàn giai điệu theo. Dạy từng câu và liên kết các câu hát để hoàn thành bài hát.

Lưu ý: GV lắng nghe HS hát để sửa các lỗi hát sai và nhắc nhở HS hát nhẹ nhàng, tự nhiên, đặc biệt chú ý tập hát đúng các từ trong lời hát có luyến âm.

Hát kết hợp gõ đệm theo tiết tấu

– GV hướng dẫn cách gõ đệm (SGK, trang 53).

– GV chia lớp thành 2 nhóm. Nhóm 1 hát bài hát 1 lần. Nhóm 2 tập gõ tiết tấu (SGK, trang 53). Sau đó, 2 nhóm kết hợp hát cùng gõ đệm. Các nhóm thay phiên nhau hát và gõ đệm.

Lưu ý: Trong hình tiết tấu đệm có chỗ đổi nhịp 3, GV cần nhắc HS biết để thể hiện đúng.

– GV cho 1 – 2 nhóm hát, rồi cả lớp hát kết hợp gõ đệm. Các em có thể hát bài *Soi bóng bên hồ* kết hợp với vận động phụ hoạ.

– Kết thúc tiết học, GV nhắc HS đọc câu hỏi (SGK, trang 53) để thực hiện, chia sẻ với các bạn trong tiết Vận dụng – Sáng tạo.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

TIẾT 29

- **Thường thức âm nhạc: Đàn nguyệt và đàn tính**
- **Ôn bài hát: *Soi bóng bên hồ***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Nhận biết và nêu được một số đặc điểm của đàn nguyệt, đàn tính.

– Hát thuộc lời ca bài hát *Soi bóng bên hồ.*

2. Năng lực

– Cảm nhận và phân biệt được âm sắc của 2 nhạc cụ.

– Biết thể hiện bài hát *Soi bóng bên hồ* kết hợp vận động theo nhịp điệu. Biết biểu diễn bài hát với các hình thức khác nhau.

3. Phẩm chất

Qua tìm hiểu đàn nguyệt, đàn tính, giáo dục HS yêu thích các nhạc cụ dân tộc, có ý thức gìn giữ bảo vệ các giá trị văn hoá truyền thống.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGK, SGV *Âm nhạc 8*, nhạc cụ quen dùng, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, nhạc cụ gõ. Tìm hiểu trước về đàn nguyệt và đàn tính qua các nguồn tư liệu trên internet hoặc sách, báo.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

GV cho HS nghe 1 tác phẩm âm nhạc do dàn nhạc dân tộc hoà tấu

1. Tìm hiểu đàn nguyệt

– GV tổ chức hoạt động nhóm: Từng nhóm đưa ra những thông tin đã chuẩn bị trình bày trước lớp (có thể thuyết trình hoặc giới thiệu video).

– Các HS khác lắng nghe, từng nhóm trình bày và đưa ra nhận xét. GV yêu cầu HS ghi nhớ tên gọi, hình dáng, âm sắc của đàn nguyệt. GV cho HS nghe tiếng đàn nguyệt qua 1 tác phẩm âm nhạc hoặc trích đoạn.

2. Tìm hiểu đàn tính

Cách tiến hành tương tự như giới thiệu về đàn nguyệt.

Cảm thụ âm nhạc:

– GV gợi mở cho HS cảm nhận những nét đặc sắc của đàn nguyệt, đàn tính. Đàn nguyệt ở miền Nam gọi là đàn kìm, đàn tính là tính tẩu. Đàn nguyệt có thể độc tấu, hoà tấu. Đàn tính thường đệm cho hát Then – những làn điệu dân ca của đồng bào Tày, Nùng, Thái,...

– GV kết hợp giáo dục HS ý thức bảo tồn và phát huy những di sản văn hoá truyền thống như các làn điệu dân ca, nhạc cụ truyền thống của các dân tộc Việt Nam.

Ôn bài hát *Soi bóng bên hồ*

GV cho các nhóm chuẩn bị trình diễn bài hát theo ý thích và sáng tạo riêng của HS (chú ý nhắc nhở và giúp HS hát đúng, gợi ý cách thể hiện sắc thái tình cảm và hát đúng những từ có luyến âm trong bài hát).

– GV hướng dẫn HS trả lời câu hỏi (SGK, trang 55).

– HS chia sẻ với bạn bè, người thân những hiểu biết của mình về 2 nhạc cụ đã học.

– GV khuyến khích HS tìm hiểu thêm về 2 nhạc cụ đàn nguyệt và đàn tính qua internet, kết hợp nghe các bài hát, bản nhạc có sử dụng đàn tính hoặc đàn nguyệt để trình diễn.

BÀI 14

TIẾT 30

- **Lí thuyết âm nhạc: Đảo phách**
- **Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 5***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Nêu được đặc điểm của 2 trường hợp đảo phách.

– Đọc đúng tên nốt, cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 5*.

2. Năng lực

– Nhận biết và thể hiện được đảo phách ở một số bản nhạc.

– Thể hiện đúng tính chất giọng thứ. Biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp.

3. Phẩm chất

Giáo dục HS tính chăm chỉ, năng lực giao tiếp và hợp tác trong học tập, làm việc.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGK, SGV *Âm nhạc 8*, nhạc cụ quen dùng, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, nhạc cụ gõ.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

GV hát cho HS nghe một vài câu hát có sử dụng đảo phách và yêu cầu HS nhận xét. Ví dụ: câu hát *Cùng nhau ta hát tha thiết muôn lời ca* trong bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp* (SGK *Âm nhạc 7*, trang 14), câu hát *Về lại trường xưa với bao kỉ niệm* trong bài hát *Nhớ ơn thầy cô* (SGK *Âm nhạc 7*, trang 22).

1. Lí thuyết âm nhạc

– GV đặt câu hỏi: Thế nào là đảo phách? HS đọc lí thuyết (SGK, trang 56) để trả lời.

– GV phân tích ví dụ trên khuông nhạc trong SGK và hát mẫu cho HS nghe, cảm nhận. GV có thể giới thiệu các ví dụ khác cho bài học thêm phong phú như bài *Mưa hè* (SGK *Âm nhạc 7*, trang 62), bài *Chào năm học mới* (SGK *Âm nhạc 8*, trang 6).

2. Đọc *Bài đọc nhạc số 5*

– HS quan sát bản nhạc và trả lời câu hỏi:

+ Bài đọc nhạc viết ở nhịp gì?

+ Có bao nhiêu ô nhịp?

+ Trong bản nhạc có kí hiệu thường gặp nào? (Khung thay đổi).

+ Về trường độ, em thấy có kí hiệu nào mới? (Móc đơn và bên cạnh là 2 móc kép nối với nhau, giá trị trường độ bằng một nốt đen – một phách. Nốt đen có chấm dôi và bên cạnh là móc đơn đã gặp ở *Bài đọc nhạc số 1*. Các nốt nhạc trong bài đọc nhạc có thể sắp xếp từ thấp lên cao thành thang âm: La – Đô – Rê – Mi – Son – La (so với gam La thứ thì không có nốt Si và Pha).

– Luyện đọc cao độ:

+ Đọc thang 7 âm theo SGK và có thể đọc thêm trên thang 5 âm (thiếu Si, Pha).

+ Luyện tiết tấu và gõ theo phách (mẫu tiết tấu, SGK *Âm nhạc 8*, trang 57).

+ Luyện tập *Bài đọc nhạc số 5*. Chia bài thành 4 câu, đọc từng câu và sau đó GV kết hợp đệm đàn cho HS.

– Đọc nhạc hoàn thành cả bài, sau đó ghép lời.

– Đọc nhạc hoặc hát lời kết hợp gõ phách hay đánh nhịp $\frac{2}{4}$.

– Kết thúc tiết học, GV lưu ý HS thực hiện câu hỏi tập đặt lời cho bài đọc nhạc.

TIẾT 31

Vận dụng – Sáng tạo

1. Biểu diễn bài hát *Soi bóng bên hồ* theo hình thức đơn ca, song ca hoặc tốp ca. Khi biểu diễn, có thể vận động phụ hoạ hoặc thể hiện theo cách sáng tạo riêng.

2. Trình bày lời mới viết cho *Bài đọc nhạc số 5* (một vài HS đã có sản phẩm).

3. Một vài HS đã có sản phẩm trình bày tranh vẽ hoặc mô hình đàn nguyệt, đàn tính.

*** Tổng kết chủ đề**

– GV nhắc lại về đảo phách và cho HS biết đảo phách là hiện tượng rất hay gặp trong các tác phẩm âm nhạc. Đảo phách có nhiều dạng, rất phong phú, làm cho tác phẩm âm nhạc thêm sinh động, linh hoạt.

– Đọc kĩ *Bài đọc nhạc số 5* và ghép lời ca.

*** Chuẩn bị bài mới**

GV dặn dò HS sưu tầm, nghe các bài hát về chủ đề *Mùa hè*, tìm hiểu về nhạc sĩ Frederic Chopin qua thông tin trên internet.

CHỦ ĐỀ 8: NHỊP ĐIỆU MÙA HÈ

BÀI 15

TIẾT 32

- **Nghe nhạc: Bài hát *Xôn xao mùa hè***
- **Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Frederic Chopin (F. Chopin) và tác phẩm *Khúc tuỳ hứng giọng Đô thăng thứ (Fantaisie Impromptu in C Sharp Minor)***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Lắng nghe và thể hiện cảm xúc khi nghe bài hát *Xôn xao mùa hè*. Biết tên tác giả bài hát.

– Nêu được đôi nét về cuộc đời và thành tựu âm nhạc của nhạc sĩ F. Chopin.

2. Năng lực

– Cảm nhận được vẻ đẹp của bài hát *Xôn xao mùa hè*. Biết biểu lộ cảm xúc, gõ đệm hoặc vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu bài hát.

– Cảm nhận được tính chất, nội dung của tác phẩm *Khúc tuỳ hứng giọng Đô thăng thứ*.

3. Phẩm chất

Học tập gương sáng của một thiên tài âm nhạc, có ý thức tự học, chăm chỉ để đạt được những thành công trong tương lai.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGK, SGV *Âm nhạc 8*, nhạc cụ quen dùng, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/file âm thanh phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK *Âm nhạc 8*, nhạc cụ gõ.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

NGHE NHẠC

– GV đặt câu hỏi cho HS trả lời: Em biết những bài hát nào về chủ đề *Mùa hè*?

– GV cho HS nghe một vài câu hát trong các ca khúc viết về mùa hè, ví dụ: *Tiếng ve gọi hè* (Trịnh Công Sơn), *Mùa hoa phượng nở* (Hoàng Vân), *Hè về* (Hùng Lân), *Dàn đồng ca mùa hạ* (Lê Minh Châu – Nguyễn Minh Nguyên),...

– GV giới thiệu bài hát *Xôn xao mùa hè*, tên tác giả và cho HS nghe.

Tư liệu cung cấp cho GV: PGS. TS Trần Bảo Lân sinh năm 1963 tại Quảng Ninh. Ông từng tốt nghiệp ngành Sáng tác tại Nhạc viện Hà Nội và có nhiều năm giảng dạy âm nhạc tại Khoa Nghệ thuật, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội. Nhạc sĩ Trần Bảo Lân có viết một số ca khúc như: *Xôn xao mùa hè, Đoàn ta, Mẹ, Mắt nói, Niềm tin, Gió đông khát,...* Nhạc của Trần Bảo Lân trẻ trung, gần gũi với lứa tuổi thanh thiếu niên. Ngoài giảng dạy tại Khoa Nghệ thuật, ông còn nghiên cứu khoa học, sáng tác và hoà âm cho ca khúc trong nhiều chương trình biểu diễn nghệ thuật.

– GV đặt các câu hỏi gợi mở cho HS trả lời:

+ Theo em, khi nói về mùa hè, chúng ta thường liên tưởng đến những điều gì?

+ Em có cảm nhận gì sau khi nghe bài hát *Xôn xao mùa hè*?

Nghe bài hát kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể theo tiết tấu. Xem hình tiết tấu minh hoạ (SGK, trang 61) và thực hiện các bước như Chủ đề 5 (SGK, trang 37).

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

Tìm hiểu nhạc sĩ F. Chopin và tác phẩm *Khúc tuỳ hứng giọng Đô thăng thứ*

– GV tổ chức cho HS trình bày theo nhóm những hiểu biết về cuộc đời và sự nghiệp âm nhạc của nhạc sĩ F. Chopin (có thể cho HS nghe một số trích đoạn tác phẩm của ông). HS lấy thông tin về nhạc sĩ qua sách báo, internet. Các HS khác lắng nghe, nhận xét và bổ sung.

– GV nhận xét phần trình bày của các nhóm và tóm tắt một số điểm cần ghi nhớ.

Tư liệu cung cấp cho GV: F. Chopin sinh ngày 01 – 3 – 1810, mất ngày 17 – 10 – 1849. Trong tiếng Ba Lan, Chopin có thể phiên âm sang tiếng Việt đọc là Sô-pen, phiên âm từ tiếng Pháp là Sô-panh. Tên tuổi Sô-panh đã trở nên quen thuộc ở Việt Nam từ lâu. Cuộc đời tuy ngắn ngủi, nhưng F. Chopin được coi là một "thần đồng" âm nhạc, một thiên tài về sáng tác và biểu diễn đàn piano (dương cầm). Ông sinh ra trong một gia đình có truyền thống âm nhạc, bố là giáo sư dạy piano, mẹ của ông cũng chơi piano rất giỏi. F. Chopin học đàn từ khi 3 tuổi. Lên 8 tuổi, F. Chopin đã có những sáng tác cho đàn piano và xuất hiện trong các buổi biểu diễn trước đông đảo khán giả với sự tự tin tuyệt đối. Ông học nhạc qua nhiều thầy giáo và đã từng đi biểu diễn ở các nước châu Âu.

Từ năm 20 tuổi, F. Chopin hoạt động ở Paris (Pháp), vừa sáng tác, biểu diễn và dạy đàn piano. Nhạc sĩ đã để lại hơn 200 tác phẩm, chủ yếu soạn cho piano và một số tác phẩm lớn soạn cho piano và dàn nhạc biểu diễn. Ông chỉ viết 19 ca khúc.

F. Chopin được đánh giá là một trong số ít nhạc sĩ hàng đầu của trường phái âm nhạc lãng mạn châu Âu thế kỉ XIX. F. Chopin qua đời ở Paris (Pháp), theo di nguyện của ông, trái tim người nhạc sĩ thiên tài được đưa về Ba Lan – quê hương ông, sau khi Chiến tranh thế giới

thứ II kết thúc. Hiện nay, ở thủ đô của Ba Lan có bảo tàng Fryderyk Chopin. Khách du lịch trong nước và nước ngoài đến Ba Lan thường đến thăm bảo tàng này.

Tác phẩm *Khúc tuỳ hứng giọng Đô thăng thứ (Fantaisie Impromptu in C Sharp Minor):* Trong SGK đã giới thiệu sơ bộ và phân tích về tác phẩm này. GV cho HS nghe 2 – 3 lần để các em tự cảm thụ, vì đây là một bản nhạc không lời viết cho piano độc tấu, cần nghe trình diễn nhiều lần để cảm nhận được vẻ đẹp của những âm thanh giàu tính nghệ thuật của người sáng tác.

GV hướng dẫn HS tìm hiểu thông tin về nhạc sĩ F. Chopin và sưu tầm một số tác phẩm của ông, sau đó chia sẻ với người thân và bạn bè.

BÀI 16

TIẾT 33

Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Thực hiện được bài luyện tập đúng cao độ, trường độ, kĩ thuật và vận dụng được vào bài hoà tấu trên recorder.
- Thực hiện được bài thực hành đúng cao độ, trường độ, kĩ thuật và vận dụng được vào bài hoà tấu trên kèn phím.
- Thể hiện được bài *Row, row, row your boat* trên recorder hoặc hoà tấu *Trở về Surriento* trên kèn phím.

2. Năng lực

- Cải thiện kĩ năng nghe bè khi chơi hoà tấu, hoà tấu được với các bạn, chơi đúng tiết tấu, tính chất của nhịp $\frac{6}{8}$.
- Biết xử lí âm thanh cho phù hợp, làm nổi phần giai điệu chính của bài.
- Biết điều chỉnh cường độ của âm thanh tạo nên sự hoà hợp khi kết hợp hoà tấu cùng với nhạc cụ khác.

3. Phẩm chất

- Giáo dục HS tính chuyên cần trong học tập, sáng tạo trong vận dụng kiến thức vào thực tế.
- Phát huy khả năng lắng nghe, kiên trì tập luyện cá nhân, tinh thần đoàn kết qua các hoạt động nhóm khi luyện tập các bài tập ứng dụng.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV *Âm nhạc 8*, recorder hoặc kèn phím, máy đánh nhịp (hoặc đàn phím điện tử), file âm thanh (nhạc beat) phục vụ tiết dạy.
- HS: SGK *Âm nhạc 8*, recorder hoặc kèn phím. Tự ôn tập các kiến thức và bài luyện tập đã học.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

NHẠC CỤ

Recorder

– GV yêu cầu HS tìm hiểu, phân tích bài luyện tập và trả lời câu hỏi:

+ Trong bài có những nốt nhạc nào được học ở lớp 8 trên recorder? (Nốt Đô 1, Pha 1).

+ Tính chất của nhịp $\frac{6}{8}$ là gì? (Phách 1 mạnh; phách 2, 3 nhẹ; phách 4 mạnh vừa; phách 5, 6 nhẹ).

– GV sử dụng máy đánh nhịp, đặt tốc độ vừa phải và bắt nhịp cho HS đọc giai điệu bài luyện tập, kết hợp vỗ tay theo phách (GV nhắc HS ngân đúng trường độ nốt đen, nốt trắng chấm dôi).

– GV thổi mẫu và hướng dẫn HS thực hiện lại trên recorder (2 nhịp một lần). GV nhắc HS chú ý ngón bấm chuẩn xác, thổi nhẹ nhàng.

– GV bắt nhịp để HS thổi và ngắt cùng lúc toàn bộ bài luyện tập.

Hoà tấu 2 bè bài *Row, row, row your boat*

– GV mở file nhạc (có lời hoặc không lời) và thổi từng bè trên nền nhạc cho HS nghe.

– GV đặt câu hỏi về ý nghĩa tên bài hát *Row, row, row your boat* (dịch thoát ý sang tiếng Việt: *Chèo thuyền*).

Lưu ý: Nhịp chèo thuyền gần với nhịp $\frac{6}{8}$. Vì vậy, GV nhắc nhở HS khi đọc nhạc hãy đung đưa cơ thể và cảm nhận tính chất đều đặn, nhịp nhàng của nhịp $\frac{6}{8}$.

– GV đọc mẫu và bắt nhịp cho HS đọc lại từng câu của bè 1 (GV sử dụng máy đánh nhịp để giữ nhịp cho HS).

– GV thổi mẫu từng câu và bắt nhịp để HS thổi nhắc lại. Sau đó, thổi từ đầu đến hết bài.

– GV và HS lặp lại các bước đã thực hiện ở bè 1 với bè 2.

– GV chia lớp thành 2 nhóm: nhóm 1 thổi bè 1, nhóm 2 thổi bè 2.

– GV bắt nhịp để 2 nhóm hoà tấu đúng nhịp, bắt đầu và kết thúc cùng nhau.

– GV cho 2 nhóm đổi bè cho nhau để đảm bảo các HS đều chơi được cả 2 bè của bản nhạc: nhóm 1 thổi bè 2, nhóm 2 thổi bè 1.

– GV hướng dẫn HS ghép với beat nhạc hoặc file nhạc đệm (nếu có) hoặc hoà tấu với các nhạc cụ gõ.

– GV quan sát, sửa lỗi, động viên, nhắc nhở HS thổi nhẹ nhàng, lấy hơi đúng chỗ, điều chỉnh hơi thở để thể hiện sắc thái, làm nổi phần giai điệu của bài hát.

– GV nhắc HS chú ý giữ tốc độ ổn định những chỗ bè đuổi ở nhịp số 3, 4 và 7, 8.

Thực hành thế bấm hợp âm trong giọng La thứ

– HS trình bày các tên nốt trong hợp âm cùng với số ngón tay trên khuông và trên phím đàn.

– GV hướng dẫn HS hiểu các kí hiệu bằng chữ ghi trên hợp âm.

– HS đọc hợp âm ở trên khuông nhạc và trên phím đàn.

– GV làm mẫu, sau đó hướng dẫn HS thực hành thổi hợp âm trên phím đàn. GV lưu ý HS đặt đúng số ngón tay trên hợp âm.

– HS thực hiện theo sự bắt nhịp của GV từ tốc độ chậm sau đó tăng dần.

Luyện tập hoà tấu bài *Trở về Surriento*

– GV chia HS thành 2 nhóm: nhóm 1 thực hành ở Kèn phím 1, nhóm 2 thực hành ở Kèn phím 2 (số lượng HS nhóm 1 cần đông hơn nhóm 2) và hướng dẫn từng nhóm thực hành:

+ Nhóm Kèn phím 1: ôn lại từ 1 – 2 lần.

+ Nhóm Kèn phím 2: GV hướng dẫn đọc nốt và vỗ phách, sau đó thực hành thổi từ 2 – 3 lần.

Lưu ý: GV nhắc nhở cho HS thổi với âm lượng vừa phải và hơi nhấn vào phách 1 bởi đây là bài viết ở nhịp $\frac{3}{4}$, giai điệu mềm mại, du dương.

– Sau khi 2 nhóm đã thực hiện trôi chảy, GV bắt nhịp cho cả 2 nhóm cùng phối hợp thực hiện. GV có thể chia bản nhạc thành 2 nét nhạc cho 2 nhóm cùng hoà tấu.

– GV có thể cho HS biểu diễn trước lớp theo các hình thức: cặp đôi, nhóm nhỏ,…

– GV quan sát và sửa sai cho HS (nếu có).

– GV nhận xét và tuyên dương các nhóm HS biểu diễn tốt.

*** Tổng kết tiết học**

– GV nhận xét và góp ý tích cực, động viên HS có ý thức tốt, chăm chỉ luyện tập.

– GV khuyến khích các nhóm lên ý tưởng biểu diễn, luyện tập bài hoà tấu đạt chất lượng tốt để biểu diễn trong hoạt động tập thể, lễ bế giảng năm học và chào đón mùa hè phía trước.

*** Chuẩn bị bài mới**

GV dặn dò các nhóm ôn luyện nội dung đã học trong các Chủ đề 4, 6, 8 để trình bày, biểu diễn ở tiết Vận dụng – Sáng tạo, tiết ôn tập và thi cuối năm học.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

TIẾT 34

Vận dụng – Sáng tạo

1. Chia sẻ với các bạn về các tác phẩm của nhạc sĩ F. Chopin em đã sưu tầm được.
2. Biểu diễn recorder hoặc kèn phím các bài đã được học trong Chủ đề 8 với hình thức hoà tấu 2 nhạc cụ.
3. Giới thiệu tranh vẽ hoặc sản phẩm em đã làm về đề tài mùa hè.
4. Giải ô chữ để tìm ra từ khoá.

– GV giải thích kĩ cho HS cách tìm các từ khoá theo gợi ý (SGK, trang 66). Đáp án là tên các chủ đề hoặc bài hát đã có trong SGK *Âm nhạc 8*, giúp các em nhớ lại một số nội dung, kiến thức đã học trong năm.

– GV có thể tổ chức thi đua giữa các nhóm HS. Nhóm nào tìm ra từ khoá sớm nhất là nhóm thắng cuộc.

TIẾT 35

ÔN TẬP CUỐI HỌC KÌ II

I. HỆ THỐNG CÁC KIẾN THỨC VÀ HOẠT ĐỘNG TRONG HỌC KÌ II

Kiến thức và hoạt động của Chủ đề 5, 6, 7 và 8 gồm:

– **Hát:** Biết trình diễn bài hát *Ngày Tết quê em, Hát lên cho ngày mai, Soi bóng bên hồ* bằng các hình thức:

+ Hát hình thức nối tiếp, hoà giọng.
+ Hát kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể theo nhịp điệu.

– **Nghe nhạc:** Nhận biết, nêu được ý nghĩa, nội dung và cảm nhận được tính chất của bài hát *Trở về Surriento, Xôn xao mùa hè.*

– **Đọc nhạc:**

+ Đọc đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 3, 4, 5.*
+ Đọc nhạc kết hợp gõ theo phách, nhịp.
+ Đọc nhạc kết hợp đánh nhịp.
+ Đọc nhạc kết hợp ghép lời ca.

– **Lí thuyết âm nhạc:**

+ Nêu được đặc điểm và cảm nhận được tính chất của nhịp $\frac{6}{8}$.

+ Nêu được đặc điểm của giọng La thứ, nhận biết được một số bản nhạc viết ở giọng La thứ. Biết vận dụng kiến thức đã học về giọng La thứ vận dụng vào *Bài đọc nhạc số 4*.

+ Nêu đặc điểm hai trường hợp đảo phách, nhận biết và thể hiện được đảo phách ở một số bản nhạc.

– **Thường thức âm nhạc:**

+ Nêu được đôi nét về cuộc đời và thành tựu âm nhạc của nhạc sĩ Trần Hoàn; cảm nhận được tính chất, nội dung của bài hát *Một mùa xuân nho nhỏ*.

+ Nêu được một số đặc điểm của đàn nguyệt và đàn tính, phân biệt được âm sắc của 2 nhạc cụ.

+ Nêu được đôi nét về cuộc đời và thành tựu âm nhạc của nhạc sĩ F. Chopin, cảm nhận được tính chất, nội dung của tác phẩm *Khúc tuỳ hứng giọng Đô thăng thứ*.

– **Nhạc cụ giai điệu:**

+ Recorder: Thể hiện được *Bài đọc nhạc số 3*.

+ Kèn phím: Thể hiện được bài *Trở về Surriento*.

II. HÌNH THỨC TỔ CHỨC

GV chủ động lên kế hoạch kiểm tra theo một trong hai hình thức:

1. Hình thức kiểm tra thực hành

– GV tổ chức cho cá nhân/nhóm HS bốc thăm, đăng kí lựa chọn nội dung thể hiện tuỳ theo năng lực cá nhân.

– Mỗi nhóm cử HS đại diện bốc 1 lá phiếu. Trong mỗi lá phiếu có tên 1 bài hát, 1 bài đọc nhạc và phần thực hành nhạc cụ giai điệu. Ví dụ:

PHIẾU SỐ 1

1. Trình bày bài hát *Ngày Tết quê em* bằng hình thức hát hoà giọng, nối tiếp; hát kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể theo tiết tấu.
2. Trình bày *Bài đọc nhạc số 3* kết hợp gõ đệm vào phách mạnh và phách mạnh vừa.
3. Thể hiện bài *Trở về Surriento* trên kèn phím hoặc *Bài đọc nhạc số 3* trên recorder.

PHIẾU SỐ 2

1. Trình bày bài hát *Hát lên cho ngày mai* bằng hình thức hát nối tiếp, hòa giọng; hát kết hợp vận động cơ thể theo tiết tấu.
2. Trình bày *Bài đọc nhạc số 3* kết hợp đánh nhịp $\frac{3}{8}$.
3. Thể hiện được *Bài đọc nhạc số 3* trên recorder hoặc bài *Trở về Surriento* trên kèn phím.

PHIẾU SỐ 3

1. Trình bày trích đoạn bài hát *Soi bóng bên hồ* bằng hình thức gõ đệm theo tiết tấu.
2. Trình bày *Bài đọc nhạc số 5* kết hợp gõ đệm đánh nhịp $\frac{2}{4}$.

PHIẾU SỐ 4

1. Trình bày bài hát *Soi bóng bên hồ* bằng hình thức hát nối tiếp, hoà giọng.
2. Trình bày *Bài đọc nhạc số 5* kết hợp ghép lời ca.
3. Thể hiện hoà tấu 2 bè bài *Row, row, row your boat* trên recorder hoặc hoà tấu bài *Trở về Surriento* trên kèn phím.

PHIẾU SỐ 5

1. Trình bày bài hát *Ngày Tết quê em* bằng hình thức hát hoà giọng, nối tiếp; hát kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể theo tiết tấu.
2. Trình bày *Bài đọc nhạc số 5* kết hợp ghép lời ca và đánh nhịp $\frac{2}{4}$.
3. Thể hiện hoà tấu 2 bè bài *Row, row, row your boat* trên recorder hoặc hoà tấu bài *Trở về Surriento* trên kèn phím.

2. Hình thức kiểm tra viết

GV xây dựng đề kiểm tra theo 2 phần: trắc nghiệm và tự luận (nội dung xoay quanh kiến thức của các Chủ đề 5, 6, 7, 8).

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ĐỀ MINH HOẠ

A. Trắc nghiệm

Khoanh tròn vào chữ cái trước đáp án đúng.

1. Câu hát ... *thế giới yêu thương quanh ta, đẹp như mùa xuân trong nắng vui tươi chan hoà* ... là lời của bài hát nào?

A. *Ngàn ước mơ Việt Nam*
B. *Soi bóng bên hồ*
C. *Việt Nam ơi*
D. *Hát lên cho ngày mai*

Đáp án: D

2. Âm chủ của giọng La thứ là nốt gì?

A. Nốt Đô B. Nốt Pha C. Nốt Son D. Nốt La

Đáp án: D

3. Mỗi phách trong một ô nhịp của nhịp $\frac{6}{8}$ có giá trị trường độ bằng bao nhiêu?

A. Một nốt đen
B. Một nốt móc kép
C. Một nốt móc đơn
D. Một nốt tròn

Đáp án: C

4. Bài hát *Một mùa xuân nho nhỏ* là sáng tác của nhạc sĩ nào?

A. Trần Hoàn
B. Hoàng Long
C. Huy Du
D. Hoàng Lân

Đáp án: A

5. Tác phẩm *Khúc tuỳ hứng giọng Đô thăng thứ* là sáng tác của nhạc sĩ nào?

A. Frederic Chopin
B. Wolfgang Amadeus Mozart
C. Ludwig van Beethoven
D. Johannes Brahms

Đáp án A

6. Ai là tác giả của bài hát *Ngày Tết quê em*?

A. Bùi Anh Tú
B. Phạm Tuyên
C. Trịnh Công Sơn
D. Từ Huy

Đáp án: D

7. Đàn nguyệt có mấy dây?

A. 2 dây
B. 4 dây
C. 6 dây
D. 8 dây

Đáp án: A

8. Hiện tượng đảo phách xuất hiện ở ô nhịp thứ mấy và ứng với tiếng hát nào trong *Bài đọc nhạc số 5*?

A. Ô nhịp thứ nhất ứng với tiếng hát *Bản làng quê.*
B. Ô nhịp thứ tư ứng với tiếng hát *quanh.*
C. Ô nhịp thứ hai ứng với tiếng hát *em có.*
D. Ô nhịp thứ sáu ứng với tiếng hát *xanh xanh, đàn.*

Đáp án: D

B. Tự luận

Hãy viết cảm nhận của em về một trong các chủ đề *Chào xuân, Âm nhạc nước ngoài, Giai điệu quê hương* và *Nhịp điệu mùa hè* (bài viết khoảng 3 – 5 câu).

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

PHỤ LỤC

Phần này bao gồm các bài hát trong SGK có ghi thêm hợp âm đệm để GV tham khảo. Việc đặt hợp âm có nhiều phương án khác nhau, GV có thể sáng tạo trong quá trình dạy học.

Chào năm học mới

Nhanh – Vui, hồn nhiên

Nhạc và lời: Phạm Hải Đăng



KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Việt Nam ơi

Vui tươi – Tự hào

Nhạc và lời: Bùi Quang Minh

Em D C
Việt Nam hỡi, Việt Nam ơi, tự hào hát mãi lên Việt Nam ơi.

G Em D C G
Việt Nam hỡi, Việt Nam ơi, tự hào hát mãi lên Việt Nam ơi.

C D Em
Bước giữa nắng tràn, đường phố nơi tôi ở từ thơ bé đã quen.

C D Em
Giữa đất nước này, niềm tin luôn căng tràn đừng lo lắng, cười lên. Và gió

C D Em C
qua tán cây, hoà trong tiếng trẻ thơ đùa vui cười. Và nắng trên lá

D Em G
reo. Ngày xanh tươi sáng Việt Nam ơi. Từ nơi đồng

Em D C
xanh thơm hương lúa, về nơi nhà cao xe giăng phố. Hoà một niềm tin reo ca(eh oh eh

G Em D
oh). Từ nơi đảo xa mênh mông sóng về nơi đồi cao bay mây trắng. Một vòng

C G Em
tay nối trọn Việt Nam. Bao la đất trời. Quê hương xanh

D C G
ngời, xoè tay đón nắng mai cười trong mắt. Bao nhiêu con

Em D C G
người, chung tay xây đời. Niềm tin nơi một Việt Nam sáng tươi.

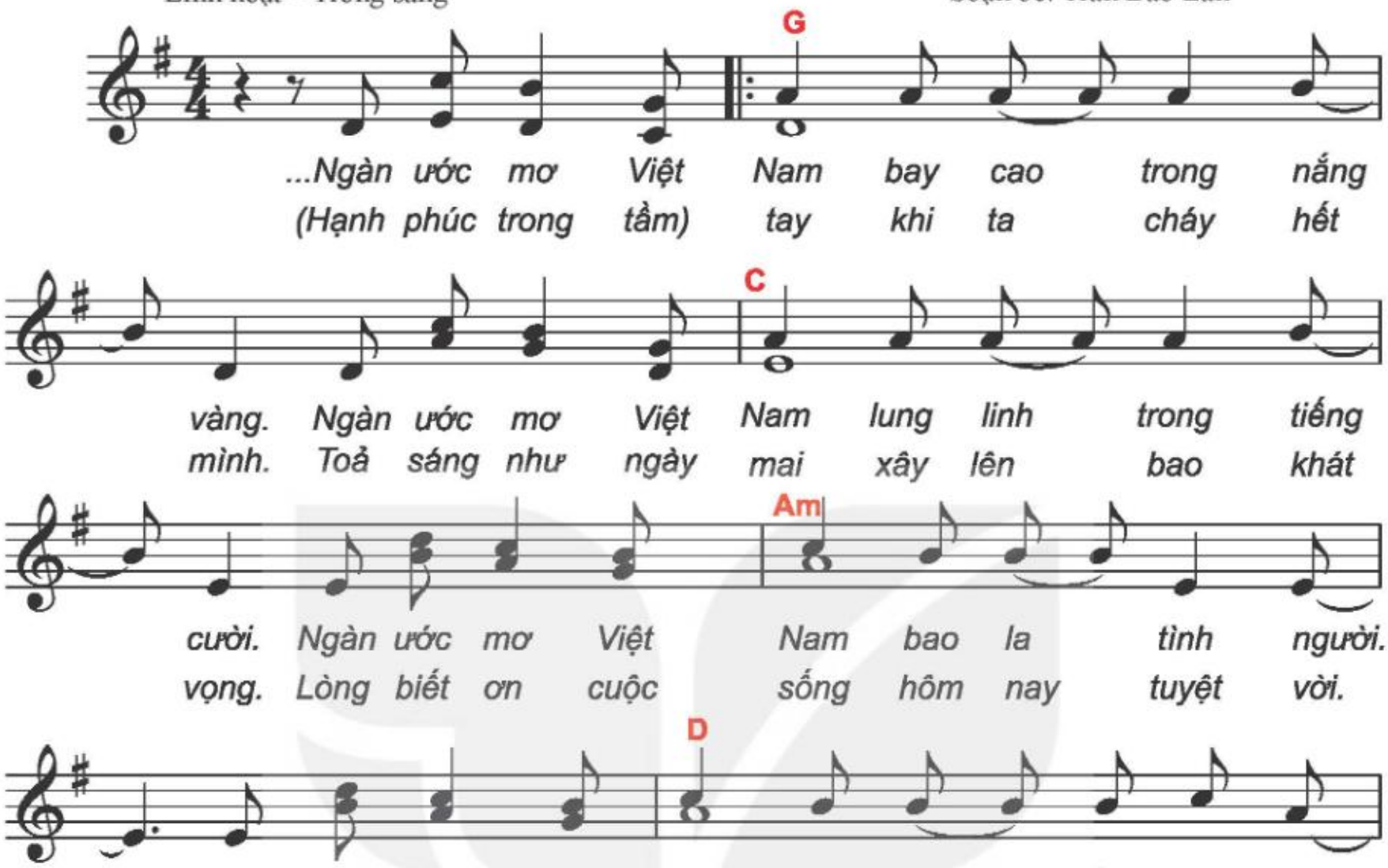
Ngàn ước mơ Việt Nam

(Trích)

Nhạc và lời: Nguyễn Hồng Thuận

Soạn bè: Trần Bảo Lân

Linh hoạt – Trong sáng



KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Tôi yêu Việt Nam

(Liên khúc: *Việt Nam ơi – Ngàn ước mơ Việt Nam*)

Nhạc và lời: Bùi Quang Minh, Nguyễn Hồng Thuận

Soạn bè: Trần Bảo Lân

Vui tươi – Tự hào

Em D C
Việt Nam hỡi, Việt Nam ơi, tự hào hát mãi lên Việt Nam ơi.

G Em D C G
Việt Nam hỡi, Việt Nam ơi, tự hào hát mãi lên Việt Nam ơi.

Em D
Từ nơi đồng xanh thơm hương lúa, về nơi nhà cao xe giăng phố. Hoà một niềm

C G Em
tin reo ca (eh oh eh oh). Từ nơi đảo xa mênh mông sóng về nơi đồi

D C G Em
cao bay mây trắng. Một vòng tay nối trọn Việt Nam. Bao la đất trời. Quê hương xanh

D C G
ngời, xoè tay đón nắng mai cười trong mắt. Bao nhiêu con

Em D C G
người, chung tay xây đời. Niềm tin nơi một Việt Nam sáng tươi.

Linh hoạt – Trong sáng

G
Ngàn ước mơ Việt Nam bay cao trong nắng vàng. Ngàn ước mơ Việt
(Hạnh phúc trong tầm) tay khi ta cháy hết mình. Toả sáng như ngày

C Am
Nam lung linh trong tiếng cười. Ngàn ước mơ Việt Nam bao la tình người.
mai xây lên bao khát vọng. Lòng biết ơn cuộc sống hôm nay tuyệt vời.

D
Ngàn ước mơ Việt Nam yêu thương sống sẻ chia.
Hạnh phúc sẽ trào dâng khi ta chắp cánh cho...

1. 2. G
Hạnh phúc trong tầm...
...ngàn ước mơ Việt Nam.

Nơi ấy Trường Sa

Nhạc: Phạm Tuyên
Lời: Phỏng thơ Vũ Thị Khương

Hơi nhanh

A C#m D A

Như thế nào là hoa san hô. Nở trắng giữa muôn trùng sóng gió?

Bm D E

Như thế nào là cây phong ba. Không nghiêng ngả giữa muôn vàn bão

A A C#m D

tố? Như thế nào mà lại gọi đảo chìm? Những quả trứng chen nhau

Bm E

nằm trên cát? Như thế nào? Sóng dập dìu ca hát và mây

E7 A A

trời in sắc biếc nông sâu? Như thế nào?

Bm E A

Em đã biết đâu? Cứ mỗi khi em nhìn về phía biển.

1. Bm E B

Nhưng có một điều mà em biết rõ: Có các anh bộ đội nơi

E 2. E

ấy! Trường Sa. Nhưng có một điều mà em biết

A E Bm A

rõ: Mảnh đất Việt Nam, nơi ấy là Trường Sa!

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Ngày Tết quê em

Sinh động (Theo nhịp trống múa lân)

Nhạc và lời: Từ Huy

Em G

Tết Tết Tết Tết đến rồi. Tết Tết Tết Tết đến rồi. Tết Tết Tết

Em G D Em

Tết Tết đến rồi. Tết Tết trong tim mọi người. Mừng ngày

Mừng ngày

Em G Am D

Tết trên khắp quê tôi. Ngàn hoa thơm khoe sắc xinh tươi. Đàn em

Tết phố xá đông vui. Người đi thăm đi viếng đi chơi. Người lo

Bm D C G

thơ khoe áo mới. Chạy tung tăng vui pháo hoa.

đi mua sắm Tết. Người dâng hương đi lễ chùa.

Em D G

Mừng ngày Tết trên khắp quê tôi. Người ra Trung ra Bắc vô

Mừng ngày Tết ta chúc cho nhau. Một năm thêm sung túc an

Em Am G 1. Bm

Nam. Dù đi đâu ai cũng nhớ. Về chung vui bên gia

vui. Người nông dân thêm lúa thóc. Người thương...

Em 2. Bm Em

đình. Tết Tết...

...gia mau phát tài.

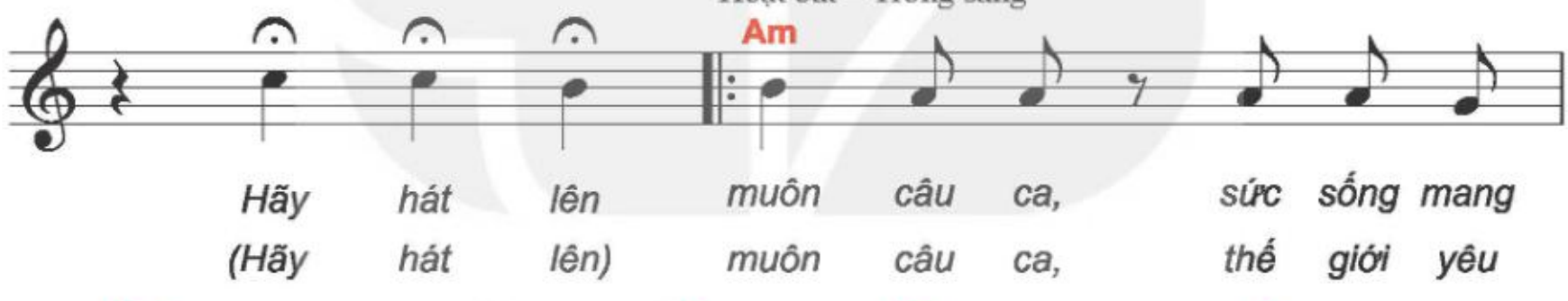
Hát lên cho ngày mai

Phỏng nhạc: Boris Fomin (Nga)
Đặt lời Việt: Hoàng Long

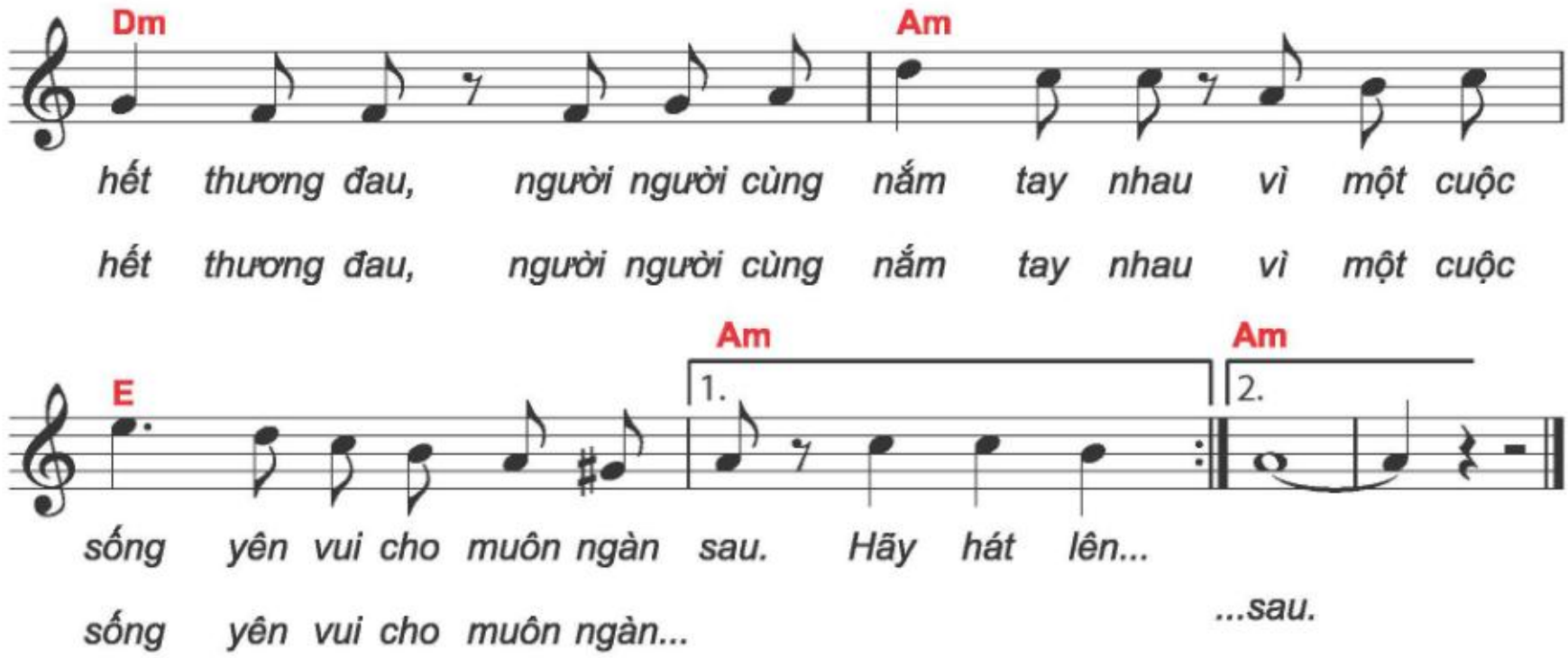
Thong thả – Thoáng đãng



Hoạt bát – Trong sáng







Soi bóng bên hồ

Dân ca Giáy

Hơi nhanh – Tươi sáng – Tình cảm

Sưu tầm, ghi âm, phỏng dịch: Nguyễn Tài Tuệ



KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng thành viên – Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập lần đầu: NÔNG THỊ HUỆ – NGUYỄN THỊ THẮM
Biên tập tái bản: NGUYỄN THỊ THẮM
Thiết kế sách: BÙI THỊ VÂN TRANG
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Sửa bản in: NÔNG THỊ HUỆ – NGUYỄN THỊ THẮM
Chế bản: CÔNG TY CP ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC HÀ NỘI

Bản quyền thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

ÂM NHẠC 8 – Sách giáo viên

Mã số: .....
In .....bản, (QĐ .....) khổ 19 x 26.5 cm
Đơn vị in: ..... địa chỉ .....
Số ĐKXB:
Số QĐXB: /QĐ - GD - HN ngày ... tháng ... năm 20
In xong và nộp lưu chiểu tháng ... năm 20
Mã số ISBN: 978-604-0-



HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH



KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

BỘ SÁCH GIÁO VIÊN LỚP 8 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Ngữ văn 8, tập một – SGV
2. Ngữ văn 8, tập hai – SGV
3. Toán 8 – SGV
4. Khoa học tự nhiên 8 – SGV
5. Công nghệ 8 – SGV
6. Lịch sử và Địa lí 8 – SGV
7. Mĩ thuật 8 – SGV
8. Âm nhạc 8 – SGV
9. Giáo dục công dân 8 – SGV
10. Tin học 8 – SGV
11. Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 8 – SGV
12. Giáo dục thể chất 8 – SGV
13. Tiếng Anh 8 – Global Success – SGV

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG